

*Уң ягымда дустым бар,
Сул ягымда дустым бар.
Бергаләп басыйк әле,
Түгарәк ясыйк әле.*

*Түгарәк, түгарәк –
Бигрәк матур түгарәк.*

Л. Хисмәтуллина.

ЯСЫЙК МАТУР ТҮГӘРӘК

Икенче кечкенәләр төркеме (3 яшьтән 4 яшькә кадәр) балалары өчен
жырлар, уеннар, биюләр, музыкаль эсәрләр

Методик кулланма
«Балалар бакчасында музыка» сериясе
Өченче китап

Татарстан Республикасы
Мәгариф һәм фән министрлыгы
арафыннан рөхсәт ителгән

Казан
«Халкыбыз мирасы» нәшрияты
2021

ШИРЕ КРУГ

Песни, танцы, игры, музыкальные пьесы
для детей второй младшей группы (от 3 до 4 лет)

Учебно-методическое пособие
серии «Музыка в детском саду»
Книга третья

Допущено Министерством
образования и науки
Республики Татарстан

Казань
Издательство «Наследие нашего народа»
2021

УДК 371:78+821.512.145-1-93
ББК 74.100.5:85.31+84(2Рос=Тат) я7
Я86

Төзүче авторлар:
З.Г. Ибраһимова, Г.Р. Гыйләжетдинова,
Ф.Ж. Жәләлетдинова

Рецензентлар:
Т.В. Вафина, Л.Р. Жиһаншина,
Ф.М. Шакирова

Авторы составители:
З.Г. Ибрагимова, Г.Р. Гилязутдинова,
Ф.З. Зәлялютдинова

Рецензенты:
Т.В. Вафина, Л.Р. Зиганшина,
Ф.М. Шакирова

Я86 Ясыйк матур түгәрәк: Балалар бакчаларының икенче кечкенәләр төркеме балаларына (3 яшьтән 4 яшькә кадәр) жырлар, уеннар, биюлә, музыкаль эсәрләр: 3 нче китап. («Балалар бакчасында музыка» сериясе.) – Казан: «Халкыбыз мирасы» нәшрияты, 2021. – 184 б.

Методик кулланма 3 яшьтән 4 яшькә кадәр балаларның (икенче кечкенәләр төркеме) яшь үзгәрткәннән исәпкә алып төзелгән, эшләргә жайлы булсын өчен системалаштырылган музыка репертуары: музыка тыңлау (үзләштерү); жыр эшчәнлеге: жырлау буенча балаларның ижади сәләтләрен үстерү, музыкаль ишетү, тавыш үстерүгә күнегүләр; музыкаль-ритмик эшчәнлек: уен күнегүләре, этюд-драматизацияләр, музыкаль уеннар, түгәрәк уеннары, биюлә, характерлы биюлә; биюле уен ижатын үстерү, музыкаль-инструменталь эшчәнлек, музыкаль-дидактик уеннар туплап бирелгән.

Китап балалар бакчаларында музыкаль-эстетик тәрбия бирү эшен башкаручы музыка жетекчеләренә, тәрбиячеләренә, өстәмә белем бирү педагогларына тәкъдим ителә.

Шире круг: для детей второй младшей группы (от 3 до 4 лет) песни, игры, танцы, музыкальные пьесы: 3 книга. (Серия «Музыка в детском саду») – Казань: Изд-во «Наследие нашего народа». 2021. – 184 с.

Методическое пособие предназначено для музыкально-эстетического развития детей 3-4 лет (вторая младшая группа). В него вошли произведения для развития музыкального восприятия (раздел слушание музыки), певческой деятельности, где наряду с песнями есть упражнения для развития слуха, голоса, песенного творчества. В полном объеме представлена музыкально-ритмическая деятельность. Это – игровые упражнения, этюды-драматизации, музыкальные игры, хороводы, пляски, а также произведения для развития музыкально-игрового и танцевального творчества. В методическом пособии предложены разнообразные пьесы, позволяющие решать задачи развития музыкально-инструментальной деятельности, а также различные музыкально-дидактические игры.

Книга адресована музыкальным руководителям, воспитателям и педагогам, осуществляющим работу по музыкально-эстетическому развитию детей в детском саду.

КЕРЕШ СҮЗ

Әлеге жыентык – татар милли музыкасына нигезләнеп, татар һәм рус телләрендә эшлэнгән, балаларга музыка тәрбиясе бирүне күздә тотып язылган өченче махсус китап.

Ул «Балалар бакчасында музыка» сериясен дәвам итә, «Туганнан алып мәктәпкәчә» – мәктәпкәчә төп белем (Веракса Н.Е., Комарова Т.С., Васильева М.А.) һәм «Сөенеч»-«Радость познания» – төбәкнең мәктәпкәчә белем бирү программаларына (Шәехова Р. К.) методик кулланма.

Жыентыкта 3 яшьтән 4 яшькә кадәр (икенче кечкенәләр төркеме) балаларның музыкаль-эстетик үсешен тәэмин итәрдәй музыка репертуары – музыка тыңлау (үзләштерү), жыр эшчәнлеген үстерү өчен әсәрләр, жырлар, музыкаль ишетү, тавыш, жыр ижатын үстерү өчен күнегүләр, уен күнегүләре, этюд-драматизацияләр, музыкаль уеннар, түгәрәк уеннары, биюләр, шулай ук музыкаль уен һәм биюле уен ижатын үстерү өчен әсәрләр тулы күләмдә тәкъдим ителгән. Музыкаль-инструменталь эшчәнлекне үстерү бурычларын хәл итәргә мөмкинлек бирүче төрле пьесалар, шулай ук музыкаль-дидактик уеннар да бар. Тематикасы, характеры белән төрле булган музыка репертуары балаларның яшь үзгәрешләрен исәпкә алып төзөлгән, эшләргә җайлы булсын өчен системалаштырылган.

Дүрт яшьлек балаларның музыка белән кызыксынулары үсә төшә, димәк, аларга карата таләпләр дә зуррак була. Туган йорт, гаилә, әйләнә-тирә табиғат күренешләре, уенчыларга бәйле музыкаль әсәрләрне тыңлаганда баланың эмоциональ халәте, танып-белү активлыгы, тормышка карашы, ижади сәләте формалаша.

Музыка тыңлау (үзләштерү), музыкаль эшчәнлекнең бер төре буларак, балаларга музыкаль белем бирүнең нигезе ул. Бер үк вакытта музыкаль-эстетик эшчәнлекнең барлык төрләрен өйрәтү эшен гамәлгә ашыруда махсус алым да, музыка тәрбиясе һәм белем бирү программасында мөстәкыйль бүлек тә бу. Музыка тыңлау барышын-

ПРЕДИСЛОВИЕ

Данный сборник – третье специализированное учебное издание, разработанное на основе татарской национальной музыки. Он продолжает серию «Музыка в детском саду» и является методическим пособием к программе «От рождения до школы» – основная образовательная программа дошкольного образования (Веракса Н.Е., Комарова Т.С., Васильева М.А.) и «Сөенеч»-«Радость познания» – региональная образовательная программа дошкольного образования (Шәехова Р. К.). Учебное издание на двух государственных языках предназначено для музыкально-эстетического развития детей 3-4 лет (вторая младшая группа).

Для удобства работы репертуар по всем видам детской музыкальной деятельности сгруппирован. В него вошли произведения для развития музыкального восприятия (раздел слушание музыки), певческой деятельности, где наряду с песнями, есть упражнения для развития слуха, голоса, песенного творчества. В полном объеме представлена музыкально-ритмическая деятельность. Это – игровые упражнения, этюды-драматизации, музыкальные игры, хороводы, пляски, а также произведения для развития музыкально-игрового и танцевального творчества. В методическом пособии предложены разнообразные пьесы, позволяющие решать задачи развития музыкально-инструментальной деятельности, а также различные музыкально-дидактические игры.

Репертуар методического пособия учитывает возрастные особенности детей младшего возраста и связан с жизнедеятельностью ребёнка, прежде всего, в условиях родного дома, семьи, образами игрушек, ближайшим природным окружением, а также способствует формированию нравственной сферы личности ребёнка.

В разделе *слушание музыки*, являющимся одновременно самостоятельным видом деятельности и специальным методическим приёмом, претворяющим работу по обучению всем видам детской музыкальной деятельности, перед педа-

да кече яшьтәге балаларда эстетик тойгылар, эхлакый сыйфатлар тәрбияләү, эмоциональ, аңлы һәм эшлекле мөнәсәбәт формалаштыру, музыкаль тасвирлау чараларыннан: тембрны (яңгыравыклы – тоник) аера, темп (акрын – тиз) һәм ритмны (даими – гади) тоя, динамик төсмерләрне (тыныч – көчле) һәм регистр үзгәрешләрен (югары – түбән) ишетә-аера белергә өйрәтү һәм аларны музыканың характерына, жырның эчтәлегенә бәйләп дифференциаль кабул итәргә ярдәм итү; танып-белү процессын (фикерләү, хәтерләү, фаразлау һ.б.) үстерү, музыкадан алган тәэсирләрне гади итеп сурәтлән белергә өйрәтү, төрле музыкаль эшчәнлектә үзүләрне ижади күрсәтергә омтылуларын хуплау – педагоглар алдына менә шундый бурычлар куела.

Музыка тыңлау (кабул итү, үзләштерү) процессын шартлы рәвештә өч этапка бүлөп оештырырга мөмкин: *музыкаль эсәр белән танышу, эсәрне анализлау* (музыкаль эсәрнең эчтәлеген, характерын ачыклау), *эсәрне танып-белү* (көеннән, кереш һәм йомгаклау өлешеннән), музыкаль сәнгатьнең тасвирлау чараларын ачыклау, аерым-аерым аңлай белү. Һәр этапта билгеле бер методик алымнар кулланыла.

Беренче этапта балаларны музыкаль эсәр белән кызыксындырырга, аның нәфис эсәр булуын күрсәтергә кирәк. Монда уенчылар, рәсем репродукцияләреннән файдалану, мавыктыргыч кереш сүз, эсәрнең рухи эчтәлеген һәм характерын чагылдыра торган шигыр юллары куллану аеруча мөһим. Балаларга, бигрәк тә нәниләргә мөрәжәгать ителгән сүз гади, кыска һәм ачык аңлаешлы булырга, эсәрнең характерына туры килергә тиеш.

Икенче этапта балаларның игътибарын аерым тасвирлау чараларына юнәлдерергә кирәк. Бу музыкаль эсәрне тирәнрәк үзләштерү мөмкинлеген арттыра.

Музыка тыңлауның йомгаклау этабында бала эсәрне көеннән, кереш өлешеннән үк танып, белә башлай. Шулай экренләп аларның яраткан эсәрләре барлыкка килә. Балаларның тыңлаган эсәрнең характерына һәм эчтәлегенә карата үз фикерләрен әйтергә тырышуын хупларга кирәк. Эсәрне төрле музыка уен коралларында да уйнап күрсәтергә мөмкин. Ул балаларның музыканы ишетүен, аваз югарылыгын, тавыш көчен, хәтерләрен үстерергә ярдәм итә, музыкаль карашын баета.

гогами стоят следующие задачи: стимулировать способность сопереживать музыке, вызывать эстетическое наслаждение в процессе слушания, способствовать дифференцированному восприятию музыки, учить вслушиваться и выделять основные средства музыкальной выразительности: регистр (высокий – низкий); темп (медленный – быстрый); динамика (тихая – громкая); тембр (звонкий – глухой) и связывать их с характером музыки, содержанием песни. Развивать познавательные процессы: мышление, воображение, память и др. ...Поддерживать стремление, выражать свои впечатления от музыки в элементарных суждениях, творческих проявлениях в различных видах деятельности, в процессе восприятия музыки способствовать формированию общественно одобряемых жизненных ценностей, нравственных качеств.

Условно процесс восприятия музыки можно разделить на 3 этапа: *первоначальное знакомство; разбор произведения*, включающий в себя раскрытие содержания произведения, характера, настроений, переданных в музыке; *узнавание мелодии*, уточнение отдельных средств музыкальной выразительности.

На каждом этапе используются определённые приёмы обучения.

На первом этапе необходимо вызвать интерес детей к музыке. Этому способствует вступительное слово, часто сопровождающееся показом игрушки, иллюстраций, чтением стихотворения. Слово, обращённое к детям, особенно младшего возраста, должно быть кратким, лаконичным и по своей тональности, соответствовать характеру произведения.

На втором этапе углубляется восприятие произведения, путем привлечения внимания к отдельным элементам музыкальной выразительности.

На заключительном этапе слушания музыкальных произведений ребенок начинает их узнавать, появляются любимые произведения. Необходимо поддерживать попытки малышей высказывать свои впечатления о характере и содержании прослушанной музыки. Рекомендуется исполнять произведения на различных инструментах. Это обогащает музыкальное восприятие и слух детей, развивает их память и воображение.

Следующий раздел, представленный в данном методическом пособии – *пение*. Это один из наиболее широко распространённых, популярных

Методик кулланмада тәкъдим ителгән чираттагы бүлек – *жырлау*. Бу иң киң таралган, популяр башкару эшчәнлегә төрә. Балалар жырларга ярата. Жыр белән кызыксынуларын үстерү, аларны жыр сәнгатенә жәлеп итү, жырларга өйрәтү – педагогларның бурычы.

Әлегә максатка уңышлы ирешү өчен, балаларның яшь үзгәрешләрен белү мөһим. Мәсәлән, формалашып бетмәгән йомшак, көчсез тавыш, ачылып бетмәгән дикция, диапазонның (ре-ля) чикле булуы, кыска тын (жыр сулышы) алуларга аеруча игътибарлы булырга кирәк. Шуңа күрә дә тавышны саклау, тавышка карата сак караш тәрбияләү – иң мөһим мәсьәләләрнең берсе. Репертуар сайлаганда да аерым таләпләр куела: жырларның көе гади, сүзләре жиңел аңлаешлы, эчтәлегә буенча балага якын образлы, гади ритмик сурәтле, кыска музыкаль фразалардан торырга һәм тиешле жырлау диапазонында (ре-ля) булырга тиеш.

Жыентыкта тәкъдим ителгән жырлар, музыканы ишетү сәләтен һәм тавыш үстерү күнегүләре, халык авыз ижаты үрнәгендә эшләнгән эсәрләр: бишек жырлары, эндәшләр; татар композиторларының балалар өчен махсус язган жырлары һәм республикабызның әйдәп баручы педагог-практикларының эш тәжрибәләре әлегә таләпләргә туры килә.

Ижади сәләт, музыканы ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре жыр эшчәнлегә бурычларын комплекслы чишәләр. Шулардан иң әһәмиятлесе – балаларда жырлау культурасы тәрбияләү, вокал-хор күнекмәләрен формалаштыру һәм камилләштерү. Бу түбәндәгеләрдән гыйбарәт:

– жыр өйрәнгәндә, балаларны иң элек *дәрәс утырырга* яисә *дәрәс басып торырга* (гәүдәләрен, башларын туры тотарга, кулларын басып торганда – төшергән, утырып торганда тез өстенә куйган хәлдә тотарга) гадәтләндерү;

– табиғый, тыныч тавыш белән жырларга (*тавыш барлыкка килү, авазларның яңгырашы*) күнектерү;

– тавышсыз, тиз *тын алырга* (*жыр сулышы, сулау*), тынны фраза азагынача сузып житкәрә белергә өйрәтү;

– авазларны дәрәс формалаштырып, ижекләрен, сүзләрен ачык һәм аңлаешлы итеп әйтергә (*дикция*);

– күмәк жырлаганда бер-береңне тыңлый белү,

видов детской, исполнительской деятельности. Дети любят петь, и задача педагогов развить этот интерес, приобщить детей к культуре певческой деятельности.

Успешному решению этой задачи способствует знание возрастных особенностей детей, а именно: несформированность, слабость певческого голоса, нечёткая дикция, ограниченность диапазона (ре-ля), короткое певческое дыхание. В связи с этим необходимо очень осторожное, бережное отношение к певческому голосу.

К репертуару также предъявляются особые требования: песни должны отличаться доступностью текста и мелодии; содержать в себе простые, ясные по смыслу слова, близкие образы, события и явления; простой ритмический рисунок мелодии; доступный певческий диапазон; короткие музыкальные фразы.

Всем этим требованиям отвечает предложенный здесь песенный репертуар. Это песни, упражнения для развития слуха и голоса, песенного творчества, разработанные на основе образцов детского татарского фольклора: заклички, колыбельные песни; песни, написанные композиторами специально для детей, а также опыт ведущих педагогов-практиков Республики Татарстан.

Упражнения для развития слуха и голоса, творческих способностей комплексно решают задачи певческой деятельности, одна из которых приобщение к культуре пения, формирование и совершенствование вокально-хоровых навыков, таких как:

Певческая установка: при разучивании сидеть прямо (стулья должны соответствовать росту детей), исполнять выученные песни, лучше стоя (голова держится прямо, корпус ненапряжён).

Звукообразование: естественное, ненапряжённое, напевное, лёгкое звучание.

Певческое дыхание: правильный вдох – бесшумный, быстрый, распределение его на короткие музыкальные фразы.

Дикция, артикуляция: стремление к чёткому произношению слов, при этом максимальному пропеванию гласных.

Чистота интонирования связана с развитием ладового слуха, музыкально-слуховых представлений. *Ансамблевый строй:* умение слушать друг друга, одновременно начинать и заканчивать мелодию.

жырны башкарганда һәм тәмамлаганда бердәм булырга (*көйләнгәнлек*) гадәтләнделерү. Барлык күнекмәләр дәрәс өйрәтелгәндә генә балаларның музыкаль яктан үсешенә ирешергә мөмкин. Методик кулланмада төрле тематикадагы, төрле характердагы жырлар, жырлау күнегүләре балаларда вокал-хор күнекмәләрен формалаштыру өчен жайлы.

Жыр эшчәнлегендә, вокал күнекмәләрен үстерүдән тыш, педагоглар алдында түбәндәге бурычлар тора:

– милли жыр репертуарына эмоциональ караш, хис-тойгы тәрбияләү;

– жырның характерына, эчтәлегенә бәйләнешле уңай сыйфатлар булдырырга ярдәм итү;

– балаларны музыкаль образларны чагылдырган тасвирлау чараларын игътибар белән тыңларга, чагыштырырга, яңгырау үзенчәлекләрен (темп (акрын – тиз), регистр (югары – түбән), динамика (тыныч – көчле), тембр (яңгыравыклы – тонык), ритм (даими, гади) аера белергә өйрәтү;

– жырны дифференциаль кабул итәргә ярдәм итү;

– танып-белү процессын (фикерләү, хәтерләү, фаразлау һ.б.) үстерү;

– балаларда жырның эчтәлегенә, характерына карата мөнәсәбәтләрен, уй-фикерләрен ижади һәм башкару эшчәнлекләрендә чагылдырырга теләк уяту.

Бу бурычлар жырны өйрәнгәндә дә куела, шартлы рәвештә өч этапка бүлеп оештырыла.

Беренче этап – жыр белән танышу. Бу этапның бурычы балаларны жыр белән кызыксындыру, жырларга теләк уяту. Жырны сәнгатьле, саф интонация белән жырлап күрсәтергә, яисә башка берәр жырчы башкаруында (аудио, диск) тыңлатырга, эчтәлеге буенча уенчыклар, театр атрибутикасын кулланып, яисә рәсем репродукцияләреннән файдаланып мавыктыргыч, кыска әңгәмә үткөрү, жырның характерына, эчтәлегенә карата мөнәсәбәтләрен белү.

Икенче этап – жырны өйрәтү. Бу этапта уен алымнарын киң кулланып, жыр күнекмәләрен үстерү буенча актив эш алып барыла. Жырны өйрәтү процесы 3-5 дәрәс буена дәвам итәргә мөмкин: мәсәлән, дәрәс сулыш алып, фразалап өйрәтү, фразаларны кушып, жырны тулысынча жырлау, кереш көйдән соң бергә башлап, бергә тәмамлый белү.

Помимо развития вокально-хоровых навыков, в певческой деятельности перед педагогами стоят следующие задачи:

– настраивать на сопереживание характеру и содержанию песни, вызывать эмоциональную отзывчивость на произведения национального песенного репертуара;

– содействовать дифференцированному восприятию песни, учить вслушиваться, различать, сравнивать музыкально-выразительные средства, передающие музыкальный образ: темп (медленный – быстрый); регистр (высокий – низкий); динамика (тихая – громкая); тембр (звонкий – глухой); ритм (постоянный, простой). Развивать познавательные процессы: мышление, воображение, память и др.;

– побуждать выражать свои впечатления и отношение к характеру и содержанию песни в суждениях, исполнительской, творческой деятельности;

– в процессе восприятия и исполнения песенного репертуара, способствовать формированию положительных черт характера.

Эти задачи решаются в ходе работы над песней, которую условно можно разделить на 3 этапа.

Первый этап – ознакомление с песней. На этом этапе необходимо вызвать интерес детей к песне, желание её исполнить. Выбор методических средств будет зависеть от содержания песни. Это может быть короткая беседа, образное слово, сопровождающееся показом игрушек, иллюстраций, использование театральной атрибутики. Первое исполнение песни должно быть особенно выразительным, эмоциональным, чтобы закрепить и развить интерес детей к песне.

На втором этапе начинается собственно разучивание песни (на протяжении 3-5 занятий). Идёт активная работа по развитию певческих навыков на каждом этапе нужно широко использовать игровые приёмы. Необходимым условием успешного освоения детьми певческой деятельности, является понимание малышами текста песни. Надо побуждать детей, высказывать своё отношение к характеру и содержанию песни.

Третий этап – закрепление песни, работа над её эмоционально-выразительным исполнением. Для новизны восприятия здесь можно использовать следующие приёмы: пение по подгруппам, пение соло и чередование сольного и хорового

Өченче этап – жырны ныгыту, сэнгатъле итеп башкарырга өйрәтү. Балаларны ялыктырмас өчен төрле алымнар (жырны төркөмнәргә бүлөп: кызлар һәм малайлар төркеме, теләкләре буенча берәм-берәм, икешәрләп башкару һ.б.) кулланырга кирәк. Һәр этапта да балалар өлкәннәрнең ярдәмен, жылы мөнәсәбәтен тоярга тиеш. Бигрәк тә балаларны ялыктырудан, жырдан күңелләрен кайтарудан сакланырга кирәк.

3 яшьтән 4 яшькә кадәргә балаларның хәрәкәт активлыгын һәм ижади мөмкинлекләрен үстерүгә дә аеруча зур игътибар бирергә кирәк.

Баланың үсешендә *музыкаль-ритмик эшчәнлегенә* эһәмияте гаять зур, чөнки хәрәкәт, уен – ул баланың табиғый халәте. Төп хәрәкәт төрләрен башкару күнекмәләрен формалаштыру һәм камилләштерү музыкаль-ритмик эшчәнлекнең нигезе булып тора.

Жыентыкта музыкаль-ритмик эшчәнлекнең репертуары, хәрәкәтләрнең катлаулылыгына карап, «гадидән – катлаулыга» дигән принцип буенча төзелгән. Башта балалар йөгәрәсе, сикерәсе килү теләге уята торган уеннарга алынса, соңрак, катлаулырак хәрәкәтләр башкару, музыканы игътибар белән тыңлау, аның яңгырашындагы үзгәрешләрне тоеп, хәрәкәтләрне дә үзгәртә белү максаты куелган уеннар уйный.

Методик кулланмада музыкаль уен репертуарының күп өлеше сүзле уеннардан, жырлы-биюләрдән, түгәрәк уеннарыннан тора. Сүзләр балаларга уенны аңларга, дәрәс хәрәкәтләнәргә, уңышка ирешергә булыша. Балаларның мөмкинлекләренә карап, төп хәрәкәт күнекмәләрен үзләштерергә булышу, бию хәрәкәтләрен сыйфатлы итеп башкарырга өйрәтү, хәрәкәтләрне музыка белән бергә башлап, бергә тәмамлау, музыканың ритмына, темпына, характерына һәм тасвирлау чараларына туры китереп (югары регистрда – аяк очларында йөрү, тиз темпта – жиңелчә йөгөрү һ.б.), төрле предметлар (чәчәк, кульяулык, яфрактар һ.б.) белән һәм алардан башка күнегүләр ясау, тирә-юньдә ориентлаша белүне формалаштыру, сәхнәләштерелгән гади күренешләрдә, уеннарда төрле образларны, музыканың характерына туры китереп, тәэсирле һәм хислелә гәүдәләндерергә өйрәтү, музыкаль уен репертуарын тыңлаганда һәм башкарганда үзара дуслык, ярдәмчеллек мөнәсәбәтләре тәрбияләү – музыкаль-ритмик эшчәнлектә педагоглар алдына куелган төп бурычлар.

исполнения. Если песня понравилась она входит в свободную игровую деятельность, дети исполняют её по своему желанию, включают в игры, поют для родителей. На каждом этапе работы дети должны чувствовать доброжелательное, заинтересованное отношение взрослого, его поддержку и одобрение.

Не менее важным по значению разделом музыкального воспитания дошкольников является *музыкально-ритмическая деятельность*. Значение этого вида деятельности в развитии ребёнка трудно переоценить, ведь движение, игра – это естественное состояние малыша. Задача педагогов умело организовать музыкально-ритмическую деятельность, в ходе которой успешно решались бы следующие задачи, а именно:

– побуждать эмоционально, выразительно передавать в движениях разнообразный характер музыки, содержание игры, танца, хоровода, инсценировки;

– помогать детям, овладеть навыками исполнения основных движений, уметь согласовывать движения с характером музыки и яркими средствами музыкальной выразительности. Начинать и заканчивать движение одновременно с музыкой, обучать ориентировке в пространстве.

– в процессе восприятия и исполнения музыкально-игрового репертуара способствовать формированию навыков бесконфликтного общения, успешной социализации.

Задачи музыкально-ритмической деятельности комплексно решаются в ходе разучивания, исполнения игровых упражнений, этюдов-драматизаций, игр, хороводов, плясок, характерных танцев, широко представленных в данном методическом пособии.

Усвоение упражнений игр, плясок, хороводов условно можно разделить на три этапа: *первоначальное ознакомление, разучивание и закрепление*.

На первом этапе необходимо вызвать у детей интерес, создать целостное впечатление о музыке и движении. Например, знакомя малыша с новым движением «прямой галоп» в упражнении «Конь», музыка Ф. Шаймардановой, педагог спрашивает у детей.

Педагог. Ребята, послушайте и скажите, под эту музыку ходят мишки или скачут лошадки? (Исполняется музыка к упражнению.)

Дети: Лошадки!

Музыкаль-ритмик эшчәнлекнең бурычлары методик кулланмада тәкъдим ителгән уен күнегүләрен, этюд-драматизацияләрен, уеннар, биоләр һәм характерлы биоләрне өйрәнгәндә һәм башкарганда комплекслы рәвештә гамәлгә ашырыла.

Хәрәкәтләрне шартлы рәвештә өч этапка бүлүп үзләштерергә мөмкин: *танышу, өйрәнү һәм ныгыту.*

Беренче этапта музыка һәм хәрәкәт турында бербөтен күзаллау тудырып, балаларны кызыксындырырга кирәк. Мәсәлән, балаларны «алга таба сикереп чабу» («прямой галоп») хәрәкәте белән таныштырганда, Ф. Шәймәрданованың «Ат» исемле музыкаль эсәрен тыңларга һәм түбәндәгечә әңгәмә корырга кирәк.

Музыка житәкчесе: Балалар, тыңлагыз әле, бу көйгә нинди хәрәкәтләр ясап була?

Балалар: Йөгереп, сикереп була.

Музыка житәкчесе: Дәрәс, хәзер менә бу рәсемнәргә карагыз әле. Кайсы рәсем без тыңлаган көйгә туры килә? Нәрсә чабып килә? Аюмы, әллә атмы? (Музыкаль эсәрен яңадан тыңлыйлар һәм тиешле рәсемне сайлап алалар.) Дәрәс, балалар, бу көйгә ат чабып килә. Көй дәрәтле, ашыкынды яңгыры.

Соңыннан музыка житәкчесе көйне көйләп, тиешле хәрәкәтне үзе күрсәтә, аннары балаларны музыкага иярәп бер аякны алга чыгарып, сикергәләп чабарга чакыра. Балалар, тәрбияче белән бергә музыканы тыңлап, хәрәкәт итәләр.

Икенче этап – өйрәнү. Бу этапта, хәрәкәтне өйрәнгәндә, балаларның игътибарын музыканың ритмына, характерына, эчтәлегенә һәм яңгырау көченә (көчле – тыныч) юнәлдерергә кирәк.

Өченче этап – ныгыту. Бу этапта балаларның музыка һәм хәрәкәт турындагы күзаллаулары ныгытыла, өйрәнгән хәрәкәтләрне, композицияләрен мөстәкыйль башкарулары бәяләнә: мәсәлән, методик алымнарның берсе – хәрәкәт күнекмәләрен яхшы үзләштергән балаларның музыка яңгыраганда хәрәкәтләрне күрсәтү.

Өлеге методик кулланмада, балаларның индивидуаль үзенчәлекләрен, шәхси мөмкинлекләрен исәпкә алып, биюле уен ижатын үстерү өчен өстәмә музыкаль репертуар да тәкъдим ителә. Балалар музыкага хәрәкәтләнә, таныш хәрәкәтләрне уен шартларында икенче көйгә дә башкара алу күнекмәләрен ныгыта, бию көенә

Педагог: «Правильно, музыка звучит бодро, легко, стремительно, лошадки скачут весело, быстро. Кто хочет показать, как скачут весёлые лошадки?»

Дети в двигательных импровизациях передают своё видение игрового образа. При этом любые творческие проявления малышей поощряются, получают положительную оценку. После этого музыкальный руководитель, напевая мелодию, сам показывает детям соответствующее движение (прямой галоп). Затем воспитатель может пригласить детей (по желанию), поскакать с ним, как лошадки под аккомпанемент музыкального руководителя.

На втором этапе углубляется целостное восприятие движения и музыки в играх, плясках, хороводах. Необходимо стремиться к тому, чтобы дети осознанно выполняли движения, связывая их с характером музыки, яркими средствами музыкальной выразительности, содержанием текста.

На третьем этапе закрепляются представления о музыке и движении, поощряется самостоятельное исполнение разученных движений, композиций. Один из таких методических приемов, показ движений детьми, хорошо овладевшими двигательными навыками.

В данном пособии предложен дополнительный репертуар для развития *музыкально-игрового и танцевального творчества.* Учитывая возрастные особенности детей, малышам предлагаются сочинять движения (однотипные) игрового персонажа.

Этюды-драматизации служат средством выразительной передачи музыкально-игровых образов: «неуклюжие мишки», «весёлые зайчата» и др., способствуют развитию творческих способностей детей. Приобретённые умения и навыки, дети широко используют в выразительной передаче сюжета игр с пением, хороводов, инсценировок.

Задача развития творческих способностей детей присутствует во всех видах музыкальной деятельности, в том числе и в *музыкально-инструментальной* (игра на детских музыкальных инструментах).

Дети младшего возраста с удовольствием пробуют импровизировать: извлекать звуки из музыкальных, шумовых инструментов, звучащих игрушек, проявляют большой интерес к их внешнему виду. Способны без труда различать

бию хэрэкэтлэрен мөстэкыйль төрлелэндереп, сэнгатъе башкара.

Этюд-драматизациялар балаларның ижади сэлэтен үстерэ. Алар «экрен кыймылдаучан аю балалары», «шаян куяннара», һ.б. образларны тэссирле һәм хисле итеп гәүдэлэндерергә өйрәнә. Өйрэнгән күнекмэлэрен, осталыкларын сэхнэлэштерелгән күренешләрде, уеннарда, түгэрэк уеннарында мөстэкыйль рэвештә күрсәтергә тырыша.

Балаларның ижади сэләтлэрен үстерү бурычы музыкаль эшчәнлекнең барлык төрләрәндә, шулай ук *музыкаль-инструменталь эшчәнлектә* дә (уен коралларында уйнау) куелган. Бу яшътәге балалар музыкаль, яңгыравыклы уенчыклар тавышын ишетеп куана, аларга кызыксынып карый, тотып, уйнап карарга омтыла. Шөгыйльләрде тиешле уенчыклар һәм иллюстрациялар куллану музыкаль-инструменталь эшчәнлек күнекмэлэрен уңышлы үзләштерергә булыша.

Мәсәлән, балаларны музыка уен коралы – металлофон белән таныштырганда, музыка житәкчесе боз сөңгесеннән тамчы тамуын сурәтлэгән рәсем буенча әңгәмә үткәрә:

Балалар карагыз әле: язгы кояш жылы нурын сибә. Түбәдәге боз сөңгеләре кояш нурында матур булып ялтырый. Кинәт бер боз сөңгесеннән тамчы тәгәрәп төште (металлофон пластинкасына чүкөч белән сугып ала). Икенчесеннән дә берничә тамчы тамды (металлофон пластинкасына бер-бер артлы берничә мәртәбә суга). Башта тамчылар сирәк кенә, экрен генә тамды (металлофонда уйнап сөйли), аннары бик тиз тама башлады (уйнавын дәвам итә). Барысы да яз килүгә шатлана!

Балалар, сезгә язгы тамчылар көе ошадымы? (Балалар җавабы тыңланыла.). Миңа тамчылар көен иҗат итәргә менә шушы музыка уен коралы (күрсәтә) булышты. Ул – металлофон дип атала.

Икенче кечкенәләр төркемендә, гомумән, авазлар рәте (звукоряд) булмаган бәрмә музыка уен кораллары (шылтыравык, бубен, кыңгырау, металлофон, барабан) кулланыла. Шөгыйльләрде балаларның игътибарын һәр уен коралының тембрына, яңгырау үзенчәлегенә юнәлдереп, аларны чагыштырып, бер-берсеннән (мәсәлән, кыңгырау, барабан, металлофон, бубен) аера белергә өйрәтү, яңгыраган әсәрнең нинди жанрда (жыр, бию, марш) булуына карап, тиешле музыка уен коралларын тембры буенча (дәртле, тантаналы характерга – барабан; шаян, җиңел характерга – кыңгырау;

по тембру звучание знакомых инструментов, динамические оттенки (громко – тихо), улавливать темп (медленный – быстрый).

В связи с этим, перед педагогами в музыкально-инструментальной деятельности стоят разнообразные задачи музыкального воспитания, а именно: учить выразительно, эмоционально передавать характер музыки (весёлый – грустный) в игре на детских музыкальных инструментах и игрушках: металлофоне, бубне, барабане, колокольчиках, погремушках; подбирать соответствующие по тембру музыкальные инструменты или игрушки (бодрый характер – звучание барабана, нежный – перезвон колокольчиков и т.д); поддерживать стремление, выражать свои впечатления и собственное отношение к исполняемой музыке в суждениях и творческих импровизациях на различных инструментах.

Создание на занятии игровой ситуации, привлечение игрушек, иллюстраций, поможет успешному освоению навыков музыкально-инструментальной деятельности. Так, например, знакомя детей с металлофоном, показывать малышам иллюстрацию с изображением тающих на солнце сосулек.

Педагог. Пригрело весеннее солнышко, сосульки на крыше засверкали, и вдруг с одной из них скатилась капелька (ударяет по пластинке металлофона). С другой тоже сорвалось несколько капель (ударяет несколько раз). Сначала капельки капали редко (исполняет на металлофоне), потом всё чаще и чаще (сопровождает игрой на металлофоне). Все радовались приходу весны!

– Ребята, вам понравилась мелодия весенних капелек? (Ответы детей.) А помог мне её сочинить, вот этот инструмент, называется он – металлофон.

Во второй младшей группе, в основном, используются ударные, шумовые инструменты, не имеющие звукоряда. Важно привлекать внимание детей к выразительности тембра каждого инструмента, использовать образные сравнения: нежный колокольчик, чёткий барабан, звонкий металлофон. Обсуждать с детьми: тембр какого инструмента использовать для передачи характера, настроения выраженного в музыке.

Для успешного усвоения навыков, в том чис-

h.б.) сайлап ала белү, иң гади кушылып уйнау күнекмэләре булдыру мөһим шарт булып тора.

Күнекмэләрне уңышлы үзләштерергә, музыканы аңларга, ишетергә, ритм тойгысы үсешендә уңышларга ирешергә *музыкаль-дидактик уеннар* ярдәм итә. Әлеге методик кулланмада аваз югарылыгын ишетә, ритмны тоя, тембрны аера белергә, шулай ук динамик төсмерләрне ишетә, жанрны аера белергә һәм балаларның музыкаль хәтерләрен үстерүгә юнәлдерелгән дидактик уеннар бирелгән. Баланың теге яки бу музыкаль сәләтен үстерү өчен кирәкле дидактик уеннарны музыка житәкчесе махсус үзе билгели.

Музыкаль эшчәнлекнең барлык төрләрндә дә шат атмосфера, дусларча мөнәсәбәт булдырырга, балаларның музыкадан алган тәэсирләрен, үз фикерләрен төрле музыкаль эшчәнлектә кулланырга омтылуларын хупларга, мөстәкыйльлекләрен, ижади активлыкларын күреп уңай бәя бирергә кирәк. Жыентыкта тупланган репертуар, педагогларга баланың музыкаль сәләтен камилләштерүгә һәм аны шәхес итеп үстерүгә, музыкаль эшчәнлекне ижади оештырырга ярдәм итәр, дип ышанабыз.

ле и музыкально-инструментальной деятельности, большое значение имеют развитие ладового чувства, музыкально-слуховых представлений, чувства ритма. Этому способствуют *музыкально-дидактические игры*.

В данном пособии представлены игры для развития звуковысотного, тембрового, динамического слуха и чувства ритма. Необходимость развития той или иной музыкальной способности определяет выбор педагогом конкретной музыкально-дидактической игры.

В каждом виде деятельности усилия педагога должны быть направлены не только на совершенствование музыкальных способностей, но и на целостное развитие личности ребёнка. Творческий подход к репертуару сборника, надеемся, поможет педагогам в организации личностно-ориентированной модели музыкально-педагогического процесса.

Книга адресована музыкальным руководителям, воспитателям и педагогам, осуществляющих работу по музыкально-эстетическому развитию детей в детском саду.

МУЗЫКА ТЫҢЛАУ
СЛУШАНИЕ МУЗЫКИ

ӘПИПӘ
АПИПА

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Ю. Виноградов эшкәртүендә
Обработка Ю. Виноградова

Allegro

The musical score is written for piano in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of four systems of music. The first system is marked *mf* and features a melody in the treble clef with eighth-note patterns and a bass line with chords and eighth notes. The second system continues the melody and bass line. The third system is marked *mp* and shows the melody becoming more intricate with sixteenth-note passages. The fourth system is marked *p* and concludes the piece with a final cadence in the bass line.

КУРЧАКЛАР МАРШЫ
МАРШ КУКОЛ

Р. Еникеев музыкасы
Музыка Р. Еникеева

Marciale

mf secco *sim.* *cresc.*

poco a poco *cresc.*

f

ЙОКЛА ИНДЕ, КУРЧАГЫМ СПИ, МОЯ КУКЛА

Ә. Бикчәнтәева сүзләре
Слова А. Бикчәнтаевой

М. Имашев музыкасы, Р. Еникеева эшкәртүендә
Музыка М. Имашева, обработка Р. Еникеевой

Andante

mf

Зәң - гәр күз - ле кур - ча - гым, әл - ли - бәл - ли ит ә -

mf

ле. Си - нең бит йок - лар ча - гың, тәм-ләп йок-

1. лап кит ә - ле. //—зем. 2.

Зәңгәр күзле курчагым,
Әлли-бәлли ит әле.
Синең бит йоклар чагың,
Тәмләп йоклап кит әле.

Аргансың инде, жаным,
Йокла, минем матурым.
Мин дә синең яныңа
Ял итәргә ятармын.

Йокла инде, курчагым,
Йомылмаса да күзең.
Сине йоклата торгач,
Йоклап китәм бит үзем.

БИШЕК ЖЫРЫ КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Татар халык әҗыры
Татарская народная песня

Р. Тимершина эшкәртүендә
Обработка Р. Тимершиной

Andante

Әл - ли - бәл - ли бәб - кә - се, ка - я кит - кән ән - кә - се?

Ма - га - зин - га кон - фет - ка, бәб - кә - се - нә бү - ләк - кә.

Әлли-бәлли бәбкәсе,
Кая киткән әнкәсе?
Магазинга конфетка,
Бәбкәсенә бүләккә.

Әлли-бәлли бәбкәсе,
Кая киткән әнкәсе?
Каенлыкка жиләккә,
Бәбкәсенә бүләккә.

БИШЕК ЖЫРЫ
КОЛЫБЕЛЬНАЯ

З. Хәбибуллин музыкасы
Музыка З. Хәбибуллина

Cantabile

The first system of musical notation consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a 6/8 time signature and a key signature of one flat (B-flat). It features a melodic line with a slur over four measures, starting with a half note and followed by quarter notes. The lower staff is in bass clef with the same 6/8 time signature and key signature, providing a rhythmic accompaniment of eighth notes. The dynamic marking *mf* is placed above the first measure of the upper staff, and the instruction *legato* is written below the first measure of the lower staff.

The second system continues the musical notation with two staves. The upper staff maintains the melodic line with a slur over four measures, featuring quarter and eighth notes. The lower staff continues the eighth-note accompaniment. The dynamic marking *mf* is not explicitly repeated in this system.

The third system of musical notation consists of two staves. The upper staff has a melodic line with a slur over four measures, including a half note and quarter notes. The lower staff continues the eighth-note accompaniment. The dynamic marking *mp* is placed above the first measure of the upper staff.

The fourth system of musical notation consists of two staves. The upper staff has a melodic line with a slur over four measures, ending with a half note. The lower staff continues the eighth-note accompaniment, ending with a half note. The dynamic marking *p* is placed above the first measure of the upper staff. The system concludes with a double bar line.

БАЛАЛАР БАКЧАСЫНДА
В ДЕТСКОМ САДУ

Н. Гайсин сүзләре
Слова Н. Гайсина

Н. Зарипова музыкасы
Музыка Н. Зариповой

Tempo di marcia

f

f Чис - та ки - ем ки - де - реп, *f* ми - не

mf

көн са - ен ир - тән, эш - кө ба-рыш - лый ә - ни,

mf

эш-кө ба-рыш-луй ә - ни ямь-ле бак-ча - га ил - тө,

mf

я - мь - ле бак - ча - га ил - тэ. // - лар.

Чиста кием кидереп,
 Мине көн саен иртэн,
 Эшкә барышлый эни,
 Эшкә барышлый эни,
 Ямьле бакчага илтэ,
 Ямьле бакчага илтэ.

Эни белән барабыз
 Юл буенча сөйләшеп.
 Каршы ала апабыз,
 Каршы ала апабыз,
 Ягымлы исәнләшеп,
 Ягымлы исәнләшеп.

Ямьле безнең бакчада,
 Анда бик күп балалар,
 Алар да минем кебек,
 Алар да минем кебек,
 Сөенешеп баралар,
 Сөенешеп баралар.

БЕЗНЕҢ ӘНИ НАША МАМА

Ф. Рахимголова сүзләре
Слова Ф. Рахимголовой

Л. Шигабетдинова музыкасы
Музыка Л. Шигабутдиновой

Dolce

mp *mf*

poco rit.

mp

Кем те - гә ма - тур күл-мәк - ләр, кем я-сый а - сыл би-зәк - ләр,

a tempo

mp

кем тәм - ле аш - лар пе - ше - рә, гел си - не ис -

1. *poco rit.* | 2.

кә тө - ше - рә? // - ни, ө - ни!

1. *poco rit.*
mf | 2.

rit. *pp*

Кем тегә матур күлмәкләр,
 Кем ясый асыл бизәкләр,
 Кем тәмле ашлар пешерә,
 Гел сине искә төшерә?

Кая барсаң – күз алдында,
 Һәрчак күңелдә яши.
 Ул – безнең иң якин кеше,
 Ул – безнең әни, әни!

КӨЗ ОСЕНЬ

К. Нәжіми сүзләре
Слова К. Наджми

Р. Еникеева музыкасы
Музыка Р. Еникеевой

Moderato

The first system of the musical score is in 2/4 time, marked *Moderato* and *p*. It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line begins with a treble clef and a key signature of one flat. The lyrics are: "Үт - те - кит - те ма - тур жәй - ләр, көз - ләр ки - леп жит - те - ләр." The piano accompaniment features a bass clef and a key signature of one flat, with a melodic line in the right hand and a harmonic line in the left hand.

The second system of the musical score continues the melody and accompaniment. The vocal line lyrics are: "Ак ка - ен - ның яф - рак - ла - ры сар - га - е - шып кип - те - ләр." The piano accompaniment continues with the same melodic and harmonic patterns as the first system.

Үтте-китте матур жәйләр,
Көзләр килеп життеләр.
Ак каенның яфракалары
Саргаешып киттеләр.

Сандугачлар, карлыгачлар
Очып китте еракка.
Торналар да ялга китте
Жылы якка, көньякка.

ЯҢГЫР
ДОЖДИК

Л. Хисмәтуллина музыкасы
Музыка Л. Хисматуллиной

Moderato

8

The first system of music consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a 2/4 time signature. It features a melody of eighth notes with some beamed pairs and slurs. The lower staff is in bass clef and provides a harmonic accompaniment with chords and single notes.

The second system continues the piece with similar melodic and harmonic patterns. The upper staff maintains the eighth-note melody, while the lower staff continues with its accompaniment.

The third system concludes the piece. It features a final melodic phrase in the upper staff and a corresponding accompaniment in the lower staff, ending with a double bar line.

КӨЗГЕ ЯҢГЫР ОСЕННИЙ ДОЖДИК

Л. Лерон сүзләре
Слова Л. Лерона

Р. Латыпов музыкасы
Музыка Р. Латыпова

Moderato

Жәй - ләр үт - те, көз - ләр жит - те, ко - яш бо - лыт - ка кач - ты...

Кушымта

Шы - быр - шы - быр яң - гыр я - ва ир - тө - дән кич - кө чак - лы.

Жәйләр үтте, көзләр житте,
Кояш болытка качты...

Керпеләр дә, төлкеләр дә
Сыеныр урын тапты...

Кушымта:
Шыбыр-шыбыр яңгыр ява
Иртәдән кичкә чаклы.

Кушымта.

Жиргә төшәп, жирне түшәп,
Сары яфраklar ятты...

Жәйләр үтте, көзләр житте,
Көзләр дә үтәр әле...

Кушымта.

Кушымта.

Ышык эзләп, шушы көздә
Куяннар тыз-быз чапты...

Кушымта.

СҮЗСЕЗ ЖЫР
ПЕСНЯ БЕЗ СЛОВ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

А. Валиуллин эшкартүендә
Обработка А. Валиуллина

Andante

The musical score is written for piano in 2/4 time and D major. It consists of three systems of music. The first system begins with a piano (*p*) dynamic in the right hand and a mezzo-forte (*mf*) dynamic in the left hand. The second system contains a repeat sign. The third system features two endings: the first ending is marked with a first ending bracket and a mezzo-forte (*mf*) dynamic, and the second ending is marked with a second ending bracket and a ritardando (*rit.*) dynamic. The piece concludes with a final chord in the left hand.

БИЮ ПЛЯСКА

А. Валиуллин музыкасы
Музыка А. Валиуллина

Allegro

The first system of the score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#) and the time signature is 2/4. The music begins with a piano (*mp*) dynamic. The first measure of the upper staff contains a chord of F#4, C#5, and G5. The bass staff has a whole rest. The second measure features a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The third measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The fourth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The fifth measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The sixth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The seventh measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The eighth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The system ends with a double bar line.

The second system of the score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#) and the time signature is 2/4. The music begins with a piano (*mp*) dynamic. The first measure of the upper staff contains a chord of F#4, C#5, and G5. The bass staff has a whole rest. The second measure features a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The third measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The fourth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The fifth measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The sixth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The seventh measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The eighth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The system ends with a double bar line.

The third system of the score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#) and the time signature is 2/4. The music begins with a piano (*mf*) dynamic. The first measure of the upper staff contains a chord of F#4, C#5, and G5. The bass staff has a whole rest. The second measure features a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The third measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The fourth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The fifth measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The sixth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The seventh measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The eighth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The system ends with a double bar line.

The fourth system of the score consists of two staves. The upper staff is in treble clef and the lower staff is in bass clef. The key signature has two sharps (F# and C#) and the time signature is 2/4. The music begins with a piano (*f*) dynamic. The first measure of the upper staff contains a chord of F#4, C#5, and G5. The bass staff has a whole rest. The second measure features a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The third measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The fourth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The fifth measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The sixth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The seventh measure has a chord of F#4, C#5, and G5 in the upper staff and a whole rest in the bass staff. The eighth measure has a quarter note G4 in the upper staff and a quarter note F#4 in the bass staff. The system ends with a double bar line.

ЯЛГЫЗ БИЮ
СОЛЬНЫЙ ТАНЕЦ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

А. Ключарев эшкәртүендә
Обработка А. Ключарева

Allegro

Musical score for 'Ялгыз Бию' (Solo Dance) in 2/4 time. The score is written for piano and consists of two systems. The first system begins with a forte (*f*) dynamic and features a melody in the right hand with accents and a bass line with chords. The second system starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and continues the melody and bass line. The piece concludes with a double bar line.

КУЯН БИЮЕ
ТАНЕЦ ЗАЙЧИКА

Р. Еникеев музыкасы
Музыка Р. Еникеева

Allegretto, giocoso

Musical score for 'Куян Биюе' (Hare Dance) in 2/4 time. The score is written for piano and consists of three systems. The first system begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and features a melody in the right hand and a bass line with chords. The second system continues the melody and bass line, with a forte (*f*) dynamic marking. The third system concludes the piece with a final chord in the right hand and a bass line, marked with a forte (*f*) dynamic and a double bar line.

АЮ БИЮЕ
ТАНЕЦ МИШКИ

Р. Еникеев музыкасы
Музыка Р. Еникеева

Moderato

Two systems of piano accompaniment for the piece 'АЮ БИЮЕ ТАНЕЦ МИШКИ'. The first system consists of two staves (treble and bass clef) with a dynamic marking of *mp*. The second system also consists of two staves with a dynamic marking of *mp*. The music is in 3/4 time and features a mix of chords and melodic lines.

КЫШ
ЗИМА

Ж. Таржэманов сүзлэре
Слова Дж. Таржэманова

Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Зәлялютдиновой

Con moto

Two systems of musical notation for the piece 'КЫШ ЗИМА'. The first system is a piano accompaniment in 2/4 time with a dynamic marking of *mf*. The second system includes a vocal line with lyrics in Cyrillic: 'У - я - нып бү - ген ир - тән, ка - ра - сам тө - рә - зә - гә,' and a piano accompaniment.

ак са - кал - лы Кыш ба - бай кар а - лып кил - гэн без - гө.

Уянып бүген иртэн,
 Карасам тэрээгә,
 Ак сакаллы Кыш бабай
 Кар алып килгән безгә.

Әйдәгез, тауга барыйк,
 Чанада шуып калыйк.
 Бер тузан юк, саф һава,
 Жиргә ап-ак кар ява.

КЫШ БАБАЙ ЖЫРЫ ПЕСНЯ ДЕДА МОРОЗА

Г. Зайнашева сүзлөре
Слова Г. Зайнашевой

Л. Шигабетдинова музыкасы
Музыка Л. Шигабутдиновой

Andantino

mf *leggiero* rit.

The piano introduction is in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). It features a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The melody starts with a quarter note G4, followed by quarter notes A4, B4, and C5, then a half note D5. The bass line consists of quarter notes G2, F#2, and E2. The piece concludes with a *rit.* (ritardando) marking.

♩ a tempo

Мин - Кыш ба - бай, Кыш ба - бай, бик е - рак - лар - дан кил - дем.

mf

The first system of the song features a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is in 4/4 time and begins with a repeat sign. The lyrics are: "Мин - Кыш ба - бай, Кыш ба - бай, бик е - рак - лар - дан кил - дем." The piano accompaniment is in 4/4 time and features a steady bass line and chords in the right hand. The dynamic marking is *mf*.

Ра - ке - та - га у - ты - рып, ай ти - рө - сен - дә йөр - дем.

The second system continues the vocal and piano accompaniment. The lyrics are: "Ра - ке - та - га у - ты - рып, ай ти - рө - сен - дә йөр - дем." The piano accompaniment continues with the same bass line and chords. The dynamic marking is *mf*.

Ра - ке - та - га у - ты - рып ай ти - рө - сен - дә йөр - дем.

mf

The third system continues the vocal and piano accompaniment. The lyrics are: "Ра - ке - та - га у - ты - рып ай ти - рө - сен - дә йөр - дем." The piano accompaniment continues with the same bass line and chords. The dynamic marking is *mf*.

1.

Musical notation for the first system, consisting of a treble and bass clef staff. The key signature has one sharp (F#). The melody in the treble clef starts with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The bass clef accompaniment starts with a quarter note G2, a quarter note F2, and a quarter note E2. The system ends with a double bar line and a repeat sign.

2.

Musical notation for the second system, consisting of a treble and bass clef staff. The treble clef melody continues with a quarter note C5, a quarter note D5, and a quarter note E5. The bass clef accompaniment continues with a quarter note D2, a quarter note C2, and a quarter note B1. The system ends with a double bar line and a repeat sign.

3.

Musical notation for the third system, consisting of a treble and bass clef staff. The treble clef melody continues with a quarter note F#5, a quarter note G5, and a quarter note A5. The bass clef accompaniment continues with a quarter note A1, a quarter note G1, and a quarter note F#1. The system ends with a double bar line and a repeat sign.

Мин – Кыш бабай, Кыш бабай,
 Бик ераклардан килдем.
 Ракетага утырып,
 Ай тирәсендә йөрдем.

Айда кар яумый икән,
 Жилләр дә исми икән.
 Безнең яшел дустаныбыз –
 Чыршы да үсми икән.

Сездә кунак булгач мин,
 Айга очып китәмен.
 Бүләк итеп айга да
 Яшел чыршы илтәмен.

БУРАН МЕТЕЛЬ

Ә. Ерикәй сүзләре
Слова А. Ерикея

М. Мозаффаров музыкасы
Музыка М. Музафарова

Andante

Жир-нең өс-те-нә кар-лар яу-ган-нар, көз-ге яф-рак-лар

күм(е)- леп кал-ган-нар. Көз - ге яф - рак - лар күм(е) - леп кал - ган - нар.

Жирнең өстенә
Карлар яуганнар,
Көзге яфраklar
Күмелеп калганнар.

Урамда буран
Карны очыра,
Карны туздыра,
Каты сызгыра.

БУРАНЛЫ КӨН
СНЕЖНАЯ БУРЯ

Ф. Шаймарданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

Presto

8

f

1. 2.

f

1. 2.

pp

МАРШ
МАРШ

И. Шәмсетдинов музыкасы
Музыка И. Шамсутдинова

Tempo di marcia

The musical score is written for piano and bass in 2/4 time, marked "Tempo di marcia". It consists of four systems of music. The first system begins with a piano (*f*) dynamic and a repeat sign. The second system features a piano (*f*) dynamic followed by a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The third system starts with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and ends with a mezzo-piano (*mp*) dynamic. The fourth system begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

МАРШ
МАРШ

А. Монасыйпов музыкасы
Музыка А. Монасыйпова

Tempo di marcia

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a common time signature (C). It begins with a dynamic marking of *f* (forte). The lower staff is in bass clef. The music features a mix of chords and moving lines in both hands.

The second system continues the piece. The upper staff has a melodic line with some slurs and accents. The lower staff has a bass line with some rests and chordal accompaniment.

The third system features a more rhythmic bass line in the lower staff, marked with *marcato*. The upper staff continues with chordal accompaniment.

The fourth system shows a continuation of the rhythmic bass line in the lower staff, with some slurs and accents. The upper staff has sustained chords.

The fifth system concludes the piece. The lower staff has a more active bass line with slurs and accents. The upper staff has a melodic line with slurs and accents. The piece ends with a double bar line.

ШУК МАЛАЙ
ОЗОРНОЙ МАЛЬЧИК

Ә. Шәрәфиев музыкасы
Музыка А. Шарафиева

Allegretto

The first system of the musical score is in 2/4 time. The right hand (treble clef) begins with a whole rest, followed by a series of eighth notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The left hand (bass clef) starts with a half note G3, followed by a whole rest, then a half note G3, and finally a whole note G3. A dynamic marking of *mf* is placed above the first bass note.

The second system continues the melody in the right hand with eighth notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The left hand plays a series of chords: G3, B2, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. A dynamic marking of *mp* is placed above the first bass note.

The third system features a more active right hand with eighth notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The left hand plays chords: G3, B2, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. A dynamic marking of *f* is placed above the first bass note.

The fourth system shows the right hand with eighth notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The left hand plays chords: G3, B2, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. A dynamic marking of *mf* is placed above the first bass note.

The fifth system features a right hand with eighth notes: G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. The left hand plays chords: G3, B2, D3, E3, F3, G3, A3, B3, C4, D4, E4, F4, G4, A4, B4, C5, D5, E5, F5, G5. A dynamic marking of *f* is placed above the first bass note.

mf mp mf f

ӨММЕГӨЛСЕМ
ЭММЕГУЛЬСЮМ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Ф. Фәйзова эшкәртүендә
Обработка Ф. Фаизовой

Andante

mf legato

accelerando

1. 2.

ШАЯН КЫЗ
РЕЗВУШКА

Н. Жиганов музыкасы
Музыка Н. Жиганова

Allegro giocoso

The musical score is written for piano and consists of five systems. The key signature has two flats (B-flat major), and the time signature is 2/4. The tempo is marked **Allegro giocoso**. The first system begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The second system continues the melodic and harmonic development. The third system features a forte (*f*) dynamic and includes a quintuplet in the right hand. The fourth system concludes with a repeat sign. The fifth system continues the piece with a forte (*f*) dynamic.

ДЭУ ЭНИГЭ КҮЧТЭНЭЧ
ПОДАРОК ДЛЯ БАБУШКИ

Ш. Галиев сүзлэре
Слова Ш. Галиева

Т. Вафина музыкасы
Музыка Т. Вафиной

Leggiero

mf

3

First system of piano introduction in 2/4 time, featuring a melody in the right hand and accompaniment in the left hand. A triplet of eighth notes is marked with a '3'.

f

3

poco rit.

8-----

Second system of piano introduction, continuing the melody and accompaniment. It includes a triplet and a dynamic marking of 'poco rit.' with a fermata over an eighth note.

a tempo

mf

Ту - тыр - дык без тарт - ма - га ө - рек, йө - зем, ал - ма - ны.

mf

First system of the vocal entry and piano accompaniment. The vocal line is in the treble clef, and the piano accompaniment is in the grand staff. The lyrics are written below the vocal line.

Сал - дык чэй дә, кон - фет та - буш у - рын - нар кал - ма - ды.

Second system of the vocal entry and piano accompaniment, continuing the melody and lyrics.

Тутырдык без тартмага
 Өрек, йөзем, алманы.
 Салдык чэй дә, конфет та –
 Буш урыннар калмады.

Әй, сөенер дәү эни,
 Килеп төшкәч күчтәнәч.
 Кызык булыр ул аңа,
 Алдан белеп көтмәгәч.

ТАМЧЫЛАР БИИ ТАНЕЦ КАПЕЛЕК

3. Нури сүзләре
Слова З. Нури

А. Батыршин музыкасы
Музыка А. Батыршина

Allegro non troppo, giocoso

Ка - рыйм да ка - рыйм, сок - ла - нам,
бу нин - ди ир - тө и - кән? һәр - бер тү - бә - дән су та - ма,
ка - ян су жи - тө и - кән! Ка - ян су жи - тө и - кән!

Карыйм да карыйм, сокланам,
Бу нинди иртә икән?
Һәрбер түбәдән су тама,
Каян су житә икән!

Тамчылар бии тып та тып,
Тамчылар сикерәләр.
Аларны булмый туктатып,
Алар яз китерәләр.

ЯЗ ВЕСНА

Г. Рахманколы сүзләре
Слова Г. Рахманколы

Р. Ахиярова музыкасы
Музыка Р. Ахияровой

Allegro

mf
Ин-де яз кө - не жит-те, жир-дә кар э -

f *mf*

реп бет - те. Сал-кын бу - ран - лы көн-нәр кыш бе - лән у - зып кит - те.

1. *trm* *f*

2. *trm* *f*

Инде яз көне житте,
Жирдә кар эреп бетте.
Салкын буранлы көннәр
Кыш белән узып китте.

Иртән тәрәзэләрдән
Кояш яктысы төшкән.
Нинди матур сайрыйлар,
Кошлар да килеп житкән.

ШАЯН ӘТӘЧЛӘР ОЗОРНЫЕ ПЕТУШКИ

Ф. Шәймәрданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

Alegretto

The first system of the musical score consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat (B-flat) and a common time signature (C). It begins with a dynamic marking of *sf* (sforzando) and features a series of eighth notes with accents. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, starting with a dynamic marking of *f* (forte) and playing a rhythmic accompaniment of eighth notes. A repeat sign with first and second endings is present at the end of the system.

The second system of the musical score continues from the first system. It consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat and a common time signature, starting with a dynamic marking of *mf* (mezzo-forte). The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, starting with a dynamic marking of *f*. The system concludes with a repeat sign and two endings, labeled '1.' and '2.', which lead to different final chords.

ПЕСИ КОШКА

Ә. Ерикәй сүзләре
Слова А. Ерикәя

М. Мозаффаров музыкасы
Музыка М. Музафарова

Andante

Пе-си, ни-гә мыр-луй-сың, ни-гә я-ман - су-луй - сың?

mf *p*

The first system of the musical score is in 2/4 time and B-flat major. It features a vocal line and a piano accompaniment. The piano part begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes a piano (*p*) section. The vocal line starts with a rest followed by the lyrics: "Пе-си, ни-гә мыр-луй-сың, ни-гә я-ман - су-луй - сың?".

Күз - лә - рең - нән яшь а - га, сөй - лә, ни бул - ды си - ңа?

The second system continues the musical score. The vocal line has the lyrics: "Күз - лә - рең - нән яшь а - га, сөй - лә, ни бул - ды си - ңа?". The piano accompaniment continues with similar melodic and harmonic patterns.

- Е - ла - мый - ча ниш - лим соң? Май - ны ма - лай я - ла - ды...

The third system concludes the musical score. The vocal line has the lyrics: "- Е - ла - мый - ча ниш - лим соң? Май - ны ма - лай я - ла - ды...". The piano accompaniment ends with a steady eighth-note pattern in the bass line.

«Кай - да май?» – дип со - ра - гач, ми - ңа яп - ты я - ла - ны.

«Кай - да май?» – дип со - ра - гач, ми - ңа яп - ты я - ла - ны.

Песи, нигә мырлыйсың,
 Нигә ямансулуйсың?
 Күзләреңнән яшь ага,
 Сөйлә, ни булды сиңа?

Еламыйча нишлим соң?
 Майны малай ялады.
 «Кайда май?» – дип сорагач,
 Миңа япты яланы.

НЭНИ КӨДРЭШ
МАЛЕНЬКИЙ ПУДЕЛЬ

Р. Ахиярова музыкасы
Музыка Р. Ахияровой

Allegretto

The first system of musical notation is in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a melodic line of eighth notes, while the bass staff provides a rhythmic accompaniment of eighth notes. A dynamic marking of *p* (piano) is placed at the end of the system.

The second system continues the piece. The treble staff features a melodic line with some rests, and the bass staff continues with a steady eighth-note accompaniment. A dynamic marking of *mf* (mezzo-forte) is placed at the beginning of the system.

The third system shows the continuation of the melodic and accompanimental lines. The treble staff has a melodic line with some rests, and the bass staff continues with a steady eighth-note accompaniment.

The fourth system continues the piece. The treble staff has a melodic line with some rests, and the bass staff continues with a steady eighth-note accompaniment.

The fifth system concludes the piece. The treble staff has a melodic line with some rests, and the bass staff continues with a steady eighth-note accompaniment. A dynamic marking of *f* (forte) is placed at the end of the system.

Musical score for the piano introduction. It consists of two staves (treble and bass clef) in a key signature of one sharp (F#). The tempo is marked *p* (piano). The first two measures feature a melodic line in the treble clef with a slur and a fermata, and a bass line with a slur. The third measure is marked *rit.* (ritardando). The fourth measure is marked *pp* (pianissimo) and ends with a double bar line.

**КАЗ БӘБКӘЛӘРЕ
ГҮСЯТА**

Ә. Бикчәнтәева сүзләре
Слова А. Бикчәнтаевой

Ә. Бакиров музыкасы
Музыка А. Бакирова

Musical score for the first part of the song. It consists of two staves (treble and bass clef) in 2/4 time. The tempo is marked **Allegro**. The first measure is marked *mp* (mezzo-piano) and features a triplet in the treble clef. The second measure is marked *mf* (mezzo-forte). The third measure is marked *mp*. The bass line consists of chords and rests.

Musical score for the second part of the song. It consists of two staves (treble and bass clef) in 2/4 time. The tempo is marked *mp*. The lyrics are:

 һәм - мө - се дә бер төс-ле - дән са - ры

Musical score for the third part of the song. It consists of two staves (treble and bass clef) in 2/4 time. The lyrics are:

 күл - мөк ки - гөн - нәр, ә - ни - лә - ре -

нә и - я - реп, су бу - е - на кил - гән -

нәр. // - лә - ре сә - е - нә.

Һәммәсе дә бертәсләдән
 Сары күлмәк кигәннәр,
 Әниләренә ияреп,
 Су буена килгәннәр.

Кайтып китми бер бәбкә дә
 Ялгыз гына өенә.
 Өйрәнделәр йөзәргә дип,
 Әниләре сөенә.

КАРЛЫГАЧ
ЛАСТОЧКА

Г. Тукай сүзләре
Слова Г. Тукая

Р. Еникеева музыкасы
Музыка Р. Еникеевой

Allegretto, giocoso

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in a treble clef with a key signature of two flats and a 6/8 time signature. It begins with a whole rest, followed by a quarter rest, then a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. A double bar line with repeat dots follows. The piano accompaniment is in a grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature and time signature. It starts with a quarter rest, followed by a quarter note G3, a quarter note A3, and a quarter note B3. A double bar line with repeat dots follows. The lyrics are: Күп-тән тү - гел без-нең тө - рә - зә кап - ка-

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. A double bar line with repeat dots follows. The piano accompaniment continues with a quarter note G3, a quarter note A3, and a quarter note B3. A double bar line with repeat dots follows. The lyrics are: чын о - я ит - те ми - нем сөй - гән кар - лы - га - чым.

The third system of the musical score concludes the vocal line and piano accompaniment. The vocal line starts with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. A double bar line with repeat dots follows. The piano accompaniment continues with a quarter note G3, a quarter note A3, and a quarter note B3. A double bar line with repeat dots follows. The lyrics are: Ул көн бу - е ав(ы)-зы бе - лән бал - чык та - шый.

Бал-чык бе-лән ма-тур и - теп о - я я - сый. Ул көн бу- //

Күп эш - лә - //

Күптән түгел безнең тәрзә капкачын
Оя итте минем сөйгән карлыгачым.

Ул көн буге авызы белән балчык ташый.
Балчык белән матур итеп оя ясый.

Күп эшләде иренмиңә бара-бара,
Чыгарды ул матур-матур балалар да.

Ачыксалар карлыгачның балалары,
Чебен, черки тотып кайта аналары.

УСАЛ МАЛАЙ
СЕРДИТЫЙ МАЛЬЧИК

Р. Зарипов музыкасы
Музыка Р. Зарипова

Rubato, marcato

Musical score for 'УСАЛ МАЛАЙ' in 4/4 time. The score consists of two systems of piano accompaniment. The first system has two staves (treble and bass clef) with dynamics *sfp* and *sfz*. The second system also has two staves with dynamics *f* and *p*. The music features a mix of chords and moving lines, with some notes marked with accents (*v*).

УЖАТЛЕК
УПРЯМСТВО

Р. Еникеев музыкасы
Музыка Р. Еникеева

Risoluto

Musical score for 'УЖАТЛЕК' in 2/4 time. The score consists of two systems of piano accompaniment. The first system has two staves (treble and bass clef) with dynamics *f* and *sfz*. The second system also has two staves with dynamics *mp* and *ten.*. The music features a mix of chords and moving lines, with some notes marked with accents (*v*).

НАЗА ЙӨРИ БАКЧАДА В САДУ

Ж. Дарзаманов сүзләрә
Слова Дж. Дарзаманова

Р. Еникеев музыкасы
Музыка Р. Еникеева

Allegro non troppo

mf
Ко - яш күп - тән

бае - са да, На - за йө - ри бак - ча - да. Су си - бә чи - ләк - чи - ләк,

а - ыыз э - чен - нән көй - ләп.

Кояш күптән баеса да,
Наза йөри бакчада.
Су сибә чиләк-чиләк,
Авыз эченнән көйләп:

«Чәчәкләрәм ал булсын,
Бал кортына бал булсын.
Үзем эшлим барын да –
Әниемә ял булсын».

Сузылып яр буена,
Чәчәкләр су коена.
Зур тамчы китсә тиеп,
Куялар биеп-биеп.

БАЛ КОРТЫ ПЧЁЛКА

Ж. Тәржөманов сүзләре
Слова Дж. Тарджеманова

И. Шәмсетдинов музыкасы
Музыка И. Шамсутдинова

Allegro
mf

Бал кор - ты о - ча бо - лын - да, төр - ле чә - чәк - кө ку - нып,
без ял ит - кән ча - гын - да да ул тор - мый тук - тап, ты - нып.

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of two systems. The first system features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a treble clef and a key signature of one flat. The piano accompaniment is in a grand staff with treble and bass clefs. The second system continues the vocal and piano parts. Dynamics include *mf* (mezzo-forte) and accents. The piece concludes with repeat signs.

Бал корты оча болында,
Төрле чәчәккә куньп,
Без ял иткән чагында да
Ул тормый туктап, тынып.

Тимәгез аңа, тимәгез,
Безнең өчен бал эзли.
Бал жыйым ди, бал жыйым ди,
Безелди дә безелди.

АТ БУЛЫП УЙНАУ
ИГРА В ЛОШАДКИ

Ф. Әхмәтов музыкасы
Музыка Ф. Ахметова

Allegretto, giocoso

The first system of the musical score is in 2/4 time. The right hand (treble clef) begins with a forte (*f*) dynamic, playing a series of eighth and sixteenth notes. The left hand (bass clef) provides a rhythmic accompaniment with chords and single notes. The system concludes with a staccato section in the right hand.

The second system continues the piece. The right hand features a melodic line with slurs and accents. The left hand maintains a steady accompaniment. A mezzo-forte (*mf*) dynamic marking is present in the right hand.

The third system is marked **a tempo**. It includes a *rit.* (ritardando) section in the right hand, followed by a forte (*f*) section. The left hand continues with its accompaniment.

The fourth system features a forte (*f*) dynamic in the right hand. The melodic line is active, with slurs and accents. The left hand accompaniment remains consistent.

The fifth system concludes the piece with a forte (*f*) and staccato section in the right hand. The left hand accompaniment ends with a final chord.

КӘККҮК ЖЫРЫ ПЕСНЯ КУКУШКИ

Г. Тагирова сүзләре
Слова Г. Тагировой

Н. Зарипова музыкасы
Музыка Н. Зариповой

Allegretto

Без бар-дык ур-ман - га,

mf

бик ма-тур я-лан - га. Чә-чәк-ләр жый-ган - да кәк-күк кыч-кы - ра ан - да:

«кәк-күк, кәк-күк!».

f *mf* *mf* *p* *pp*

Без бардык урманга,
Бик матур яланга.
Чәчәкләр жыйганда
Кәккүк кычкыра анда:
«Кәк-күк, кәк-күк!».

Мин ялгыз яшим, ди
Ялгызым нишлим, ди.
Кайгырам мин, елым,
Юк дустым-ишем, ди.
«Кәк-күк, кәк-күк!».

Яшәү бик күнелсез,
Дусларың булмагач,
Бергәләп дус булып,
Жырлашып тормагач.
«Кәк-күк, кәк-күк!».

ЖЫРЛАУ
ПЕНИЕ

МУЗЫКАЛЬ ИШЕТҮ ҺӘМ ТАВЫШ ҮСТЕРҮ КҮНЕГҮЛӘРЕ
УПРАЖНЕНИЯ ДЛЯ РАЗВИТИЯ СЛУХА И ГОЛОСА

ЧӘБӘК-ЧӘБӘК
ЛАДУШКИ-ЛАДУШКИ

Р. Гатина, Ф. Батыршина музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Р. Гатиной, Ф. Батыршиной

Г. Гыйләҗетдинова эшкәртүендә
Обработка Г. Гилязутдиновой

Moderato

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a trill (tr) over the first note. The lyrics are: Чәп, чәп, чә - бә - кәй, кул - ла - ры - быз бә - лә - кәй. The piano accompaniment features a trill (tr) in the right hand and a steady bass line in the left hand.

Чәп, чәп, чәбәкәй,
Кулларыбыз бәләкәй.

СӘГАТЬ
ЧАСЫ

Г. Гыйләҗетдинова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Г. Гилязутдиновой

Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә
Обработка Ф. Залялютдиновой

Moderato

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a trill (tr) over the first note. The lyrics are: Сә - гать йө - ри: «Тек - тек», бак - ча - га кил: «Тек - тек». The piano accompaniment features a trill (tr) in the right hand and a steady bass line in the left hand.

Сәгать йөри: «Тек-тек»,
Бакчага кил: «Тек-тек».

Балаларның ижади сәләтләрен үстерүгә бирем буларак, күнегүне «тек-тек» ижегенә, уң кул бармак очы белән сул кулның учына ритм сурәтен тасвирлап, җырларга тәкъдим итәргә.

В качестве задания на развитие творческих способностей, предложить детям спеть песенку часов на слог «тик-так», сопровождая пение ритмичным постукиванием.

СУ ВОДИЧКА

Б. Рахмәт сүзләре
Слова Б. Рахмата

Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Залялютдиновой

Andante

Me - нә си - ңа су, бит - ку - лың - ны ю.

Ю, ю, ю! Ю, ю, ю!

Менә сиңа су,
Бит-кулыңны ю.
Ю, ю, ю! Ю, ю, ю!

ӘЛЛИ-БӘЛЛИ-БӘҮ БАЮ-БАЮ

Татар халык сүзләре
Слова народные

Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Зәяләтдиновой

Andante

Әл - ли - бәл - ли, бәү, бәү, Ал - су ү - сә дәү, дәү.

The musical score is in 2/4 time and consists of two systems. The first system features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The piano part has a treble and bass clef. The second system continues the piano accompaniment.

Әлли-бәлли, бәү, бәү,
Алсу үсә дәү, дәү.

Балаларның ижади сәләтләрен үстерүгә бирем буларак, күнегүне «бәү-бәү» ижегенә (курчаклар өчен бишәк жыры) жырларга тәкъдим итәргә.

В качестве задания на развитие творческих способностей, предложить детям спеть колыбельную для куклы на слог «баю-баю».

БАРАБАН БАРАБАН

Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Н. Бакиевой, З. Шайхутдиновой

Tempo di marcia

Тра - та - та, тра - та - та, ба - ра - бан су - га Га - та.

The musical score is in 2/4 time and consists of two systems. The first system features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The piano part has a treble and bass clef. The second system continues the piano accompaniment.

Тра-та-та, тра-та-та,
Барабан суга Га-та.

Ижади сәләтне үстерүгә бирем буларак, балаларга «тра-та-та» ижеген барабан тавышына охшатып башкарырга тәкъдим итәргә.

В качестве задания на развитие творческих способностей, предложить детям исполнить барабанную дробь на слог «тра-та-та».

ДӘУ ӘНИГӘ К БАБУШКЕ

Р. Вәлиева сүзләре
Слова Р. Валиевой

Н. Мөхетдинова музыкасы
Музыка Н. Мухутдиновой

Con moto

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has four measures with the lyrics: 'Әл - ли, әл - ли, әл - ли - лә, ба - ра - быз дәү - ө - ни - гә!'. The piano accompaniment features a simple rhythmic pattern in the right hand and a more active bass line in the left hand.

Әл-ли, әл-ли, әл-ли-лә,
Барабыз дәү әнигә!

Балаларның ижади сәләтләрен үстерүгә бирем буларак, күнегүне «лә-лә» ижегенә, күнелле итеп, жырларга тәкъдим итәргә.

В качестве задания на развитие творческих способностей, предложить детям спеть весёлую песенку на слог «ля-ля», передающую радостное настроение.

ЯҢГЫР, ЯУ! ДОЖДИК, ЛЕЙ!

Балалар фольклорынан
Из детского фольклора

Н. Бакиева эшкәртүендә
Обработка Н. Бакиевой

Allegretto

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has four measures with the lyrics: 'Яң - гыр, яң - гыр, яу, яу! Яң - гыр, яң - гыр, яу, яу!'. The piano accompaniment features a simple rhythmic pattern in the right hand and a more active bass line in the left hand.

Яңгыр, яңгыр, яу, яу!
Яңгыр, яңгыр, яу, яу!

Балаларның ижади сәләтләрен үстерүгә бирем буларак, күнегүне «тып-тып» ижегенә, уң кул бармак очы белән сул кулның учына ритм сурәтен бәреп, жырларга тәкъдим итәргә.

В качестве задания на развитие творческих способностей, предложить детям спеть песенку дождя на слог «кап-кап», сопровождая пение ритмичным постукиванием.

КОЯШ, ЧЫК! ВЫГЛЯНИ, СОЛНЫШКО!

Балалар фольклоруннан
Из детского фольклора

Р. Зарипов эшкәртүендә
Обработка Р. Зарипова

Allegretto

The musical score is for a piece in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a melody of quarter notes: C4, D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5. The lyrics are: "Ко - яш, чык, чык, чык! Ко - яш, чык, чык, чык!". The piano accompaniment features a steady bass line and chords in the right hand.

Кояш, чык, чык, чык!
Кояш, чык, чык, чык!

ЧЕБИЛӘРЕМ ЦЫПЛЯТА

Ж. Дәрзаман сүзләре
Слова Дж. Дарзамана

Л. Шигабетдинова музыкасы
Музыка Л. Шигабутдиновой

Andantino

The musical score is for a piece in 2/4 time with a key signature of three sharps (F#, C#, G#). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line starts with a melody of quarter notes: C4, D4, E4, F#4, G4, A4, B4, C5. The lyrics are: "Че - би - лә - рем сап - са - ры, кеч - ке - нә ка - нат - ла - ры.". The piano accompaniment features a steady bass line and chords in the right hand.

Чебиләрем сап-сары,
Кечкенә канатлары.

Ижади сәләтне үстерүгә бирем буларак, балаларга көйне «пи-пи» ижегенә бармак уены белән башкарырга тәкъдим итәргә (чеби томшыгын ачкан кебек, кулның бөтен бармакларын баш бармакка тидереп чыгарга, соңыннан кул учын ачарга).

В качестве задания на развитие творческих способностей, предложить детям спеть песенку цыплят на слог «пи-пи», сопровождая пение пальчиковой гимнастикой (прикасаются всеми пальцами руки к большому пальчику и раскрывают ладони, «цыплёнок» раскрывает клюв.)

КӘККҮК КУКУШКА

*Н. Бакиева музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Н. Бакиевой*

Andantino

Я - шел ур - ман - да кәк - күк кыч - кы -

The first system of the musical score is in 2/4 time. It features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line consists of a series of eighth and quarter notes. The piano accompaniment is in the right hand, with a melody of eighth and quarter notes, and the left hand provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines.

ра: «Кәк - күк, кәк - күк!».

The second system continues the musical score. The vocal line has a few more notes and rests. The piano accompaniment continues with similar rhythmic patterns and harmonic support. The system ends with a double bar line.

Яшел урманда
Кәккүк кычкыра:
«Кәк-күк, кәк-күк!»

ЖЫРЛАР
ПЕСНИ

ТАТУ БАРМАКЛАР
ДРУЖНЫЕ ПАЛЬЧИКИ

Татар халык сүзләре
Слова народные

Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Зәяләутдиновой

Allegretto



Ка - ра, ка - ра, ка - ра (ә)ле, бар - мак - лар - ны күр ө - ле.



Бу бар-мак-ба - бай, бу бар-мак-ә - би, бу бар-мак-ә - ти,



бу бар-мак-э - ни, бу бар-мак-нэ - ни бэ-би, а-ның и - се - ме - Чэн-ти.

Кара, кара, кара (э)ле,
Бармакларны күр эле.
Бу бармак – бабай,
Бу бармак – эби,
Бу бармак – эти,
Бу бармак – эни,
Бу бармак – нэни бэби,
Аның исеме – Чэнти.

БӘЙРӘМГӘ БАРАБЫЗ НА ПРАЗДНИК

Н. Бакиева сүзләре
Слова Н. Бакиевой

Г. Гыйләжәтдинова музыкасы
Музыка Г. Гилязутдиновой

Allegretto

Introduction in 2/4 time, marked *f*. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand. The key signature has one flat (B-flat).

Vocal line with lyrics and piano accompaniment. The piano part consists of chords in the right hand and a simple bass line in the left hand.

Бү - ген без, бү - ген без бәй - рәм - гә ба - ра - ыз!
Кул - лар - га, кул - лар - га чә - чәк - ләр а - ла - ыз.

Piano accompaniment for the second system, marked *p* and *f*. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand.

Piano accompaniment for the third system, marked *p* and *f*. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand.

Бүген без, бүген без
Бәйрәмгә барабыз!
Кулларга, кулларга
Чәчәкләр алабыз.

Бәйрәмдә жырлайбыз:
«Лә-лә, лә-лә, лә-лә».
Бәйрәмдә биибез:
«Лә-лә, лә-лә, лә-лә».

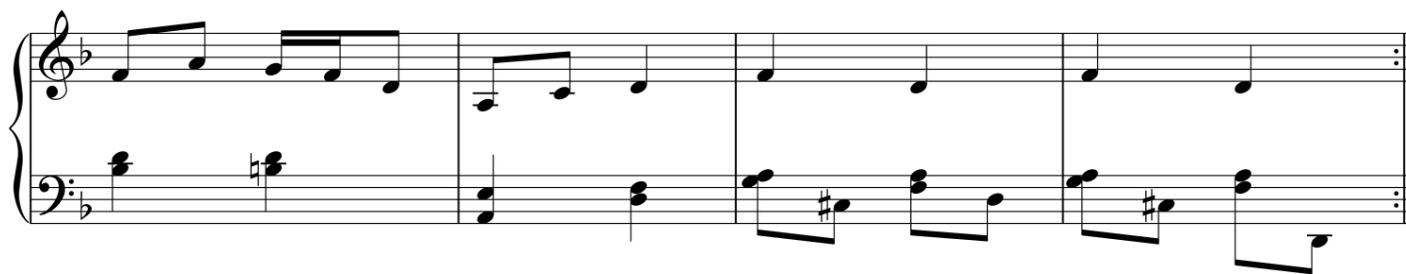
ТЕК- ТЕК
ТИК-ТАК

Г. Вафина сүзләре
Слова Г. Вафиной

Т. Вафина музыкасы
Музыка Т. Вафиной

Andantino

The musical score is written for piano and voice. It begins with a piano introduction in 2/4 time, marked 'Andantino'. The piano part features a steady eighth-note accompaniment in the bass clef and a melody in the treble clef. The vocal line enters in the second system with the lyrics 'Әс-тәл-дә сә - гать то - ра,'. The piano accompaniment continues with chords and moving lines. The third system contains the lyrics 'тек - тек, тек - тек. Бар-сы да ка - рый а - ңа, тек - тек, тек - тек.' The piano part provides harmonic support with chords and eighth-note patterns. The score concludes with a final piano cadence.



Өстәлдә сәгать тора,
Тек-тек, тек-тек.
Барсы да карый аңа,
Тек-тек, тек-тек.

Тиз(е)рәк торыгыз, ди.
Тек-тек, тек-тек.
Бакчага барыгыз, ди.
Тек-тек, тек-тек.

КӨЗ КИЛДЕ ОСЕНЬ НАСТУПИЛА

Ә. Ерикәй сүзләре
Слова А. Ерикея

Л. Шиһабетдинова музыкасы
Музыка Л. Шигабутдиновой

Andantino

mf

rosso rit.

The piano introduction consists of four measures in 2/4 time, featuring a melodic line in the right hand and a harmonic accompaniment in the left hand. The dynamics range from mezzo-forte (mf) to piano (p), with a ritardando (rit.) marking in the final measure.

a tempo

p

Көз кил - де. Ү - лән - нәр сар - гай - ды, шиң - де.

p

The first line of the song features a vocal melody in the treble clef and piano accompaniment in the bass clef. The tempo is marked 'a tempo' and the dynamics are piano (p). The lyrics are: 'Көз кил - де. Ү - лән - нәр сар - гай - ды, шиң - де.'

mf

Сап - са - ры яф - рак - лар жир - гә си - бел - де. // - лар.

rit.

1. 2.

mf

rit.

p

1. 2.

The second line of the song continues the vocal melody and piano accompaniment. It includes a first ending (1.) and a second ending (2.). The dynamics are mezzo-forte (mf) and piano (p), with a ritardando (rit.) marking. The lyrics are: 'Сап - са - ры яф - рак - лар жир - гә си - бел - де. // - лар.'

Көз килде. Үләннәр
Саргайды, шиңде.
Сап-сары яфраклар
Жиргә сибелде.

Кояшны каплады
Күе болытлар.
Тып-тып-тып тамгалый
Салкын яңгырлар.

ӘНИЕМ МАМОЧКА

Р. Гыйләжәева сүзләре
Слова Р. Гилязовой

Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Зәляютдиновой

Andantino

Ә - ни ир - түк то - ра, ул эш - кә ки - тө,

The first system of the musical score is in 2/4 time. It features a vocal line on a treble clef staff and a piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The vocal line consists of quarter and eighth notes. The piano accompaniment includes a steady bass line in the left hand and a more melodic line in the right hand.

шу - ңа ми - не һәр - көн бак - ча - га ил - тө.

The second system of the musical score continues the melody and accompaniment from the first system. It concludes with a double bar line. The piano accompaniment features a consistent rhythmic pattern throughout.

Әни иртүк тора,
Ул эшкә китә,
Шуңа мине һәркөн
Бакчага илтә.

Бакчада күнелле –
Уйным да уйным.
Кичкә әни килгәч,
Аны кочаклыым.

Әнигә бүләккә,
Булсын бу жырым.
Жирдә иң матуры –
Минем әнием!

БАКЧАБЫЗ НАШ САД

Г. Гараева музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Г. Гараевой

Р. Тимершина эшкәртүендә
Обработка Р. Тимершиной

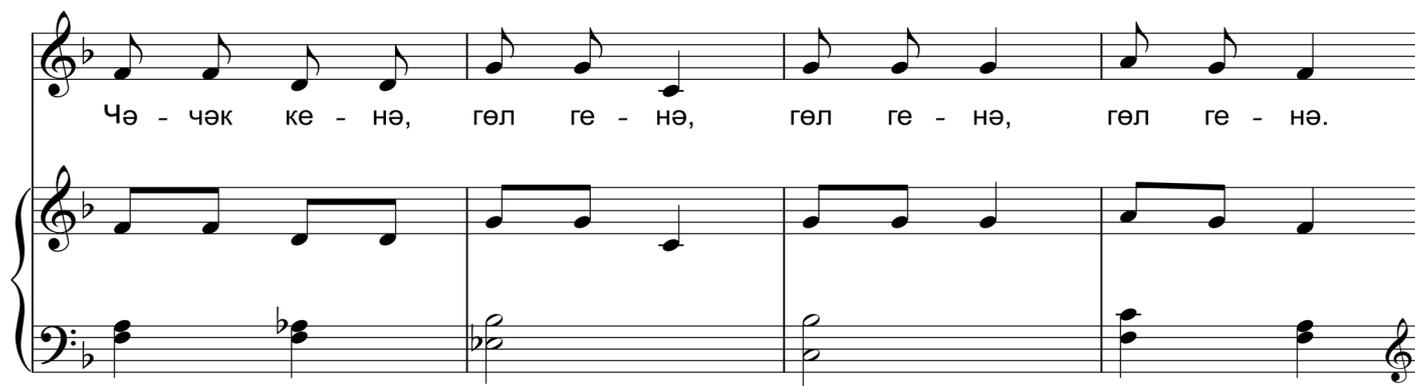
Allegretto



Без - нең бак - ча бер ге - нә, бер ге - нә, бер ге - нә.



Чә - чәк ке - нә, гөл ге - нә, гөл ге - нә, гөл ге - нә.



Бак - ча - быз, бак - ча - быз, без си - не я - ра - та - быз.



Безнең бакча бер генә,
Бер генә, бер генә.
Чәчәк кенә, гөл генә,
Гөл генә, гөл генә.

Кушымта: Бакчабыз, бакчабыз,
Без сине яратабыз.

Бакчабызда бик рәхәт,
Бик рәхәт, бик рәхәт.
Апаларга зур рәхмәт,
Зур рәхмәт, зур рәхмәт!

Кушымта: Бакчабыз, бакчабыз,
Без сине яратабыз.

КЫШКЫ ЖЫР ЗИМНЯЯ ПЕСЕНКА

Г. Гареева музыкасы һәм сүзләре.
Музыка и слова Г. Гареевой

Р. Тимершина эшкәртүендә
Обработка Р. Тимершиной

Andantino

8-----

The piano introduction consists of two staves. The right hand plays a melody of quarter notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The left hand plays chords: G2-Bb3, A2-Bb3, Bb3-C4, C4-Bb3, Bb3-A2, G2-Bb3.

Ап - ак кар - лар, ап - ак кар - лар эк - рен ге - нә я - ва - лар.

p legato

The vocal line continues with quarter notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The piano accompaniment continues with chords: G2-Bb3, A2-Bb3, Bb3-C4, C4-Bb3, Bb3-A2, G2-Bb3.

Ча - на - лар тар - тып ба - ла - лар тау шу - ар - га ба - ра - лар.

mp

The vocal line continues with quarter notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The piano accompaniment continues with chords: G2-Bb3, A2-Bb3, Bb3-C4, C4-Bb3, Bb3-A2, G2-Bb3.

Кү - ңел - ле, кү - ңел - ле, кыш кө - не дә кү - ңел - ле.

f

The vocal line continues with quarter notes: G4, A4, Bb4, C5, Bb4, A4, G4. The piano accompaniment continues with chords: G2-Bb3, A2-Bb3, Bb3-C4, C4-Bb3, Bb3-A2, G2-Bb3.

Я - ра - та, я - ра - та Кыш ба - бай ү - зе - без - не.

Ап-ак карлар, ап-ак карлар
 Әкрен генә явалар.
 Чаналар тартып балалар
 Тау шуарга баралар.

Кушымта: Күнелле, күнелле,
 Кыш көне дә күнелле.
 Ярата, ярата
 Кыш бабай үзөбезне.

Ап-ак карлар, ап-ак карлар
 Әкрен генә явалар.
 Чыршы янында балалар
 Жырлап күнел ачалар.

Кушымта: Күнелле, күнелле,
 Кыш көне дә күнелле.
 Ярата, ярата
 Кыш бабай үзөбезне.

ЧЫРШЫ ЁЛКА

Н. Гайсин сүзлөрө
Слова Н. Гайсина

Ф. Фәйзова музыкасы
Музыка Ф. Фәйзовой

Allegretto



Бүл-мө-дө чыр-шы а-га-чы.



Ул я-шел-дөн ки-ен-гөн. Лә-лө-лө, лө-лө-лө,



лө-лө-лө-лө-лө.





Бүлмэдэ чыршы агачы.
Ул яшелдэн киенгэн.
Лә-лә-лә....

Чыршы урманнан безгә
Бэйрэм итэргә килгэн.
Лә-лә-лә.....

Уенчыклар белән аны
Бизәдек төрлө төскә.
Лә-лә-лә.....

БЕЗНЕҢ ЧЫРШЫ НАША ЁЛКА

Ф. Шаймәрданова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Ф. Шаймардановой

Allegro

Andante

mf

Без чыр-шы - га ка - рый-быз, ка - рый-быз, а - ңа жыр-лар жыр-луй-быз,

Allegro

жыр-луй-быз. Ан - на - ры бер - гә - лә-шеп без би - ер - без тып, тып, тып.

Без чыршыга карыйбыз, карыйбыз,
Аңа жырлар жырлуйбыз, жырлуйбыз.
Аннары бергәләшеп
Без биербез тып, тып, тып.

Безнең чыршы бизәлгән, бизәлгән,
Төрле шарлар эленгән, эленгән.
Жем-жем килә утлары,
Матур уенчыклары.

ТУКРАН ДЯТЕЛ

Р. Хафизова сүзләре
Слова Р. Хафизовой

З. Гыйбадулла музыкасы
Музыка З. Гибадуллы

Allegretto

Ту - кы - ту - кы ту-к(ы)-ран ак ка - ен - га у - тыр-ган. Ту - кы - ту - кы

ту - кыл-дый да тук - тап тың-лый ту- к(ы)-ран.

Тукы-тукы тук(ы)ран
Ак каенга утырган.
Тукы-тукы тукылдый да
Туктап тыңлый тук(ы)ран.

МӘЧЕ, КИЛ ЮЫШЫРГА
ПРИХОДИ К НАМ, КОШЕЧКА

Н. Гайсин сүзләре
Слова Н. Гайсина

Р. Еникеева музыкасы
Музыка Р. Еникеевой

Allegretto

Мин кур - ча - гым - ны ю - ам, күл - мө - ген таз - да у - ам,

мә - че, кил бу - лы - шыр - га, кур - чак - ны ю - ы - шыр - га. // - ы - шыр - га.

Мин курчагымны юам,
Күлмәген тазда уам,
Мәче, кил булышырга,
Курчакны юышырга.

Ашатам юындыргач,
Йоклатам туендыргач,
Мәче, кил тирбәтергә,
Бәлли-бәлли итәргә.

ТЭП-ТЭП ТОП-ТОП

Р. Валиева сүзләре
Слова Р. Валиевой

Ф. Шаймарданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

Andantino

f

Тәп - тәп ат - лап ки - ләм мин,

p *mf*

mp

тиз - дән ү - сеп жи - тәм мин. Тәп - тәп йө - рөп зур үс - көч,

p

f *mp* *f*

мәк-тәп-ләр-гә ки-тәм мин. Тәп, тәп, тәп, тәп, мәк-тәп-ләр-гә ки-тәм мин.

f *p* *f*

Тәп-тәп атлап киләм мин,
Тиздән үсеп житәм мин.
Тәп-тәп йөрөп зур үскөч,
Мәктәпләргә китәм мин.

Кушымта: Тәп, тәп, тәп, тәп,
Мәктәпләргә китәм мин.

Әтием дә ярата,
Әнием дә ярата,
Алма (а)па да ярата,
Барысы да ярата.

Кушымта: Тәп, тәп, тәп, тәп,
Мәктәпләргә китәм мин.

ЯЗ КИЛӘ ИДЁТ ВЕСНА

Ш. Галиев сүزلәре
Слова Ш. Галиева

Ф. Шәймәрданова музыкасы
Музыка Ф. Шәймәрдановой

Allegretto

f *mp*

mf *mp*

Тук-тап са - на, там - чы та - ма: тып, тып, тып.
Тө - шә - тө - шә, боз - ны ти - шә: тып, тып, тып.

f *mf*

Яз бу, и - шет, ка - га и - шек: тып, тып, тып.
Ки - лә без - гә яз бәй - рә - ме: тып, тып, тып.

Туктап сана,
Тамчы тама:
Тып, тып, тып.
Төшә-төшә
Бозны тишә:
Тып, тып, тып.

Яз бу, ишет, кага ишек:
Тып, тып, тып.
Килә безгә яз бәйрәме:
Тып, тып, тып.

ТАМЧЫЛАР КАПЕЛЬКИ

*Г. Гараева музыкасы һәм сүزلәре
Музыка и слова Г. Гараевой*

*Р. Тимершина эшкәртүендә
Обработка Р. Тимершиной*

Lustig 8-----

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of three systems. The first system is an instrumental introduction. The second system features a vocal line with lyrics and a piano accompaniment. The third system continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part includes various chords and melodic lines in both hands.

Тә - рә - зә - дән ка - ра - гыз, тыш - та та - ма там - чы - лар.

Тып - тып, там - чы - лар, тып - тып, там - чы - лар.

Тәрәзәдән карагыз,
Тышта тама тамчылар.
Тып-тып, тамчылар,
Тып-тып, тамчылар.

Тамчылар хәбәр итә:
Әни бәйрәме житә!
Тып-тып, тамчылар,
Тып-тып, тамчылар.

ЧЕБИЛӘР ЦЫПЛЯТА

М. Хөсәен сүзләре
Слова М. Хусаина

Л. Шигабетдинова музыкасы
Музыка Л. Шигабутдиновой

Andante

Әй ал-дын-да че-би-ләр:

«Чип-чип-чип», -дип йө-ри-ләр. Кеч-ке-нә ка-нат-ла-ры, му-ен-на-ры сап-са-ры.

Кү-пе-реп то-ра йон-на-ры, ул - а-лар-ның тун-на-ры. Кү-пе-реп то-ра йон-на-ры,

ул-а-лар-ның тун-на-ры.

Өй алдында чебиләр:
«Чип-чип-чип», – дип йөриләр.
Кечкенә канатлары,
Муеннары сап-сары.
Күпереп тора йоннары,
Ул – аларның туннары.
Күпереп тора йоннары,
Ул – аларның туннары.

ӘТӘЧКӘЙ ПЕТУШОК

Р. Гыйләҗева сүзләре
Слова Р. Гилязовой

Г. Гыйләҗетдинова музыкасы, Р. Тимершина эшкәртүендә
Музыка Г. Гилязутдиновой, обработка Р. Тимершиной

Andantino

Балалар:
Ә - төч, ө - төч, ба-шын-да кы - зыл кө-пәч. Ир - түк

f

The first system of the musical score is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It features a vocal line and a piano accompaniment. The piano part begins with a forte (*f*) dynamic and consists of eighth-note chords in the right hand and eighth-note chords in the left hand.

то - ра, «Кик-ри- күк»,-дип кыч-кы - ра. Кик-ри- күк! Кик-ри- күк! Кик-ри- күк!

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The piano part has rests in the right hand for the final three measures, while the left hand continues with eighth-note chords.

Ә - тө - чөм, йок - ла бе - рәз, шу-лай ир - тө у - ят-ма. ^{Әтәч:} -Ба - ра-сың бар

p *f*

The third system concludes the piece. The piano part features a piano (*p*) dynamic in the first three measures and a forte (*f*) dynamic in the final measure. The vocal line ends with a fermata over the final note.

бак-ча - га, тиз тор, дус-тым, тик ят - ма! Кик-ри-күк! Кик-ри-күк! Кик-ри-күк!

Балалар:

Өтөч, өтөч,
 Башында кызыл кәпәч.
 Иртүк тора,
 «Кик-ри-күк», – дип кычкыра.
 Кик-ри-күк! Кик-ри-күк! Кик-ри-күк!
 Өтөчөм, йокла берез,
 Шулай иртә уятма.

Өтөч:

Барасың бар бакчага,
 Тиз тор, дуcтым, тик ятма!
 Кик-ри-күк! Кик-ри-күк! Кик-ри-күк!

ЖЫР ИЖАТЫ ПЕСЕННОЕ ТВОРЧЕСТВО

ИСЕМЕҢ НИЧЕК? КАК ТЕБЯ ЗОВУТ?

Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Залялютдиновой

Andante

И - се - мең ни - чек? Ал - су.

The musical score is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line has a melody that is mostly quarter and eighth notes. The piano accompaniment features a simple harmonic structure with chords and moving lines in both hands.

– Исеменничек?
– Алсу (Ильназ.....)

ӘЛЛИ-БӘЛЛИ БАЙ-БАЙ

Татар халык сүзләре
Слова народные

Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Залялютдиновой

Moderato

Ал - су кур - чак тир - бә - тә: Әл - ли - бәл - ли бәү и - тә,

The musical score is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It features a vocal line and a piano accompaniment. The piano part includes a dynamic marking 'p' (piano) and uses a variety of note values including quarter, eighth, and sixteenth notes, with some slurs.

Бәү, бәү, бәү, бәү, бәү, бәү, бәү, бәү...

This block shows a vocal line with a simple, repetitive melody consisting of quarter notes on a single pitch.

Алсу курчак тирбәтә:
– Әлли-бәлли бәү итә,
Бәү, бәү, бәү, бәү...

ТУКРАН ДЯТЕЛ

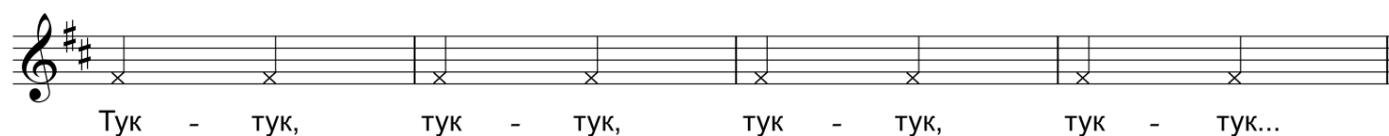
Татар халык сүзләре
Слова народные

Н. Бакиева музыкасы
Музыка Н. Бакиевой

Andantino



Тук - тук, ту - к(ы)-ран, ту - кыл - да - тып у - ты - рам.



Тук - тук, тук - тук, тук - тук, тук - тук...

Тук-тук, тук(ы)ран,
Тукылдатып утырам.
Тук-тук, тук-тук...

Жыр ритмлы бәреп башкарыла.

Пение сопровождается ритмичным постукиванием.

КУЯН ЗАЙЧИК

*Ф. Жәләлетдинова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Ф. Залялютдиновой*

Allegretto

Без-нең ку - ян шат - ла - на, ки - шер бир - гән - нәр а - ңа. «Лә - лә - лә...»

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line features a simple melody with lyrics. The piano accompaniment has a steady eighth-note pattern in the right hand and a similar pattern in the left hand.

Безнең куян шатлана,
Кишер биргәннәр аңа.
«Лә-лә-лә...».

Балаларга уен образының (шат куян) характерлы гамәлләрән импровизацияләп, җырны хәрәкәтләр белән башкарырга тәкъдим итәргә.

Исполняя импровизацию, предложить детям сопровождать пение движениями, передающими игровой образ (весёлый зайчик).

ӘТӘЧ ПЕТУШОК

*Г. Лотфи сүзләре
Слова Г. Лотфи*

*Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Залялютдиновой*

Andantino

Ир - тән бик ир - тө то - ра, ка - нат ка - гып кыч - кы - ра: «Кик - ри - күк!..»

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of two sharps (D major). It consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line features a simple melody with lyrics. The piano accompaniment has a steady eighth-note pattern in the right hand and a similar pattern in the left hand.

Иртән бик иртә тора,
Канат кагып кычкыра:
«Кик-ри-күк! Кик-ри-күк!..».

УРМАНДА БЭЙРЭМ ПРАЗДНИК В ЛЕСУ

Р. Валиева сүзләре
Слова Р. Валиевой

Н. Мөхетдинова музыкасы
Музыка Н. Мухутдиновой

Andantino

Ур - ман - да бэй - рэм бу - ла, жән-лек - ләр кон - церт ку - я.

Лә, лә, лә...

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line, a piano accompaniment, and a basso continuo line. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and chords in the left hand. The vocal line is simple and melodic, with lyrics in Tatar. The basso continuo line consists of a series of eighth notes.

Урманда бэйрэм була,
Жәнлекләр концерт куя.

БЕЗ УЙНЫЙБЫЗ МЫ ИГРАЕМ

Татар халык сүзләре
Слова народные

Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Зәлялютдиновой

Allegretto

Ко - яш, чык! Бо - лыт, кач! Без уй - ный-быз жы - лыт - кач. Бала: Лә, лә,

лә...

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of a vocal line, a piano accompaniment, and a basso continuo line. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the right hand and chords in the left hand. The vocal line is simple and melodic, with lyrics in Tatar. The basso continuo line consists of a series of eighth notes.

Кояш, чык! Болыт, кач!
Без уйныйбыз жылыт кач.
Лә-лә-лә, лә-лә-лә...
Лә-лә, лә-лә, лә-лә...

МУЗЫКАЛЬ-РИТМИК ХЭРЭЖЭТЛЭР
МУЗЫКАЛЬНО-РИТМИЧЕСКИЕ ДВИЖЕНИЯ

УЕН КҮНЕГҮЛӨРӨ
ИГРОВЫЕ УПРАЖНЕНИЯ

ЧЭБЭЖЭЙ
ЛАДУШКИ

Х. Халиков сүзлэре
Слова *Х. Халикова*

Р. Ахиярова музыкасы
Музыка *Р. Ахияровой*

Allegretto

mf

Ми - нем сең - лем Төн - зи - лө ө - ле - гө бик бө - лө - кэй.

Ө шу - лай да ин - де ул и - тө бө - лө чө - бө - кэй.

Ме - нә шу - лай, ме - нә шу - лай и - тө бе - лә чә - бә - кәй.

Минем сеңлем Тәнзилә
 Әлегә бик бәләкәй.
 Ә шулай да инде ул
 Итә белә чәбәкәй.

Менә шулай, менә шулай,
 Итә белә чәбәкәй.

Әллә инде шуңарга
 Сеңлем бигрәк сөйкемле.
 Чәбәк-чәбәк иткәндә,
 Очып китәр шикелле.

Менә шулай, менә шулай,
 Очып китәр шикелле.

*Балалар музыка ритмына кул чабалар.
 Дети ритмично хлопают в ладоши.*

*Ярымчүгәлиләр.
 Выполняют дружеские полуприседания.*

**ЙҮРИБЕЗ
ХОДИМ**

*Ф. Шаймарданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой*

Moderato

Балалар салмак атлап йерилэр.
Дети ходят спокойным шагом.

**КУҢЕЛЛЕ
ВЕСЕЛО**

*А. Монасыйпов музыкасы
Музыка А. Монасыйпова*

Allegro

Балалар ярымчүгәлилэр.
Дети выполняют пружинистые полуприседания.

ЙӨГЕРДЕК
ПОБЕЖАЛИ
(Этюд)

А. Монасыйпов музыкасы
Музыка А. Монасыйпова

Con moto



Балалар жинелчө йөгерэләр.
Дети легко бегут.

МАРШ
МАРШ

Л. Шигабетдинова музыкасы
Музыка Л. Шигабутдиновой

Tempo di marcia



Балалар аякны тездән югары күтәрәп атлыйлар.
Дети, высоко поднимая колени, ритмично шагают.

КУЛЛАР ӨЧЕН КҮНЕГҮ УПРАЖНЕНИЕ ДЛЯ РУК

*Л. Хисмәтуллина музыкасы
Музыка Л. Хисмәтуллиной*

Moderato

The musical score is written for piano in 6/8 time, marked Moderato. It consists of two systems of piano accompaniment. The first system has four measures, and the second system has four measures. The melody is in the right hand, and the bass line is in the left hand. The key signature has one flat (B-flat).

Балалар тәрбияче белән бергә түгәрәккә басалар.

1 такт. Балалар кулларын салмак кына өскә күтәрәләр.

2 такт. Кулларын төшерәләр.

3 такт. Күтәрәләр.

4 такт. Төшерәләр.

5-8 тактлар. Кулларын өскә күтәрәләр һәм уңга-сулга чайкалалар.

Дети стоят в кругу вместе с воспитателем.

1 такт. Дети плавно поднимают руки вверх.

2 такт. Руки опускают.

3 такт. Поднимают.

4 такт. Опускают.

5-8 такты. Качаются вправо-влево с поднятыми вверх руками.

АТЛЫЙБЫЗ ҺӘМ ЙӨГЕРӘБЕЗ ШАГ И БЕГ

*Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Н. Бакиевой, З. Шайхутдиновой*

Tempo di marcia

Без бер-дәм ат - лый - быз һәм кү - мək жыр - лый - быз.

The musical score for the first section is in 2/4 time. The vocal line consists of a single melodic line with lyrics. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and chords in the left hand.

Con moto

Ча - бам, ча - бам, ча - бам, ча - бам!

mf

The musical score for the second section is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). The vocal line consists of a single melodic line with lyrics. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and chords in the left hand. The dynamic marking is *mf*.

1. 2.

The musical score for the final section is in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It features a piano accompaniment with a melodic line in the right hand and chords in the left hand. The section is marked with first and second endings.

Без бердәм атлыйбыз
Һәм күмәк жырлыйбыз.

Чабам, чабам,
Чабам, чабам!

Балалар бер-бер артлы атлыйлар, көй алмашынуга жңнелчә йөгәрәләр.

Дети шагают друг за другом, со сменой музыки легко бегут.

БАСКЫЧТАН – БАСКЫЧКА
ЧЕРЕЗ СТУПЕНЬКИ

Р. Еникеева музыкасы
Музыка Р. Еникеевой

Allegretto giocoso



Балалар тәрбияче белән бергә түгәрәккә басалар.

1-4 тактлар. Балалар кул чабалар.

5-8 тактлар. Бер урында ике аякта сикерәләр.

9-12 тактлар. Кул чабалар.

13-16 тактлар. Бер урында ике аякта сикерәләр.

Дети стоят в кругу вместе с воспитателем.

1-4 такты. Дети хлопают в ладоши.

5-8 такты. Прыгают на месте, на двух ногах.

9-12 такты. Хлопают в ладоши.

13-16 такты. Прыгают на месте, на двух ногах.

КОШЛАР ОЧА (өзек)
ПТИЧКИ ЛЕТЯТ (отрывок)

И. Сафин музыкасы
Музыка И. Сафина

Allegretto

p

Балалар, аяк очларына басып, жинелчэ йөгөрэлэр.

Дети легко бегают на носочках.

МАРШ
МАРШ

Ә. Шәрафиев музыкасы
Музыка А. Шәрафиева

Tempo di marcia

1-8 тактлар. Балалар аякны тездән югары күтәрәп атлыйлар.
9-12 тактлар. Аяк очына басып йөриләр.

1-8 такты. Дети шагают высоко поднимая колени.
9-12 такты. Ходят на носочках.

ПАРОВОЗ
ПАРОВОЗ

Р. Ахиярова музыкасы
Музыка Р. Ахияровой

Allegretto

The musical score is written for piano in 2/4 time, featuring a key signature of one flat (B-flat). It consists of four systems of music. The first system begins with a treble clef staff containing a whole rest, and a bass clef staff with a rhythmic pattern of eighth notes. Dynamics include *mp marcato* and *mf*. The second system continues the bass line and introduces a melody in the treble staff. Dynamics include *f*. The third system features a melody in the treble staff with a *ff* dynamic. The fourth system concludes with a melody in the treble staff and a bass line ending with a fermata and a *sf* dynamic. A double bar line is present at the end of the fourth system.

Балалар алга таба «тыпырдаулы йөреш» хәрәкәте башкаралар.

Дети двигаются «топающим шагом».

ЧӘЧӘКЛӘР БЕЛӘН КҮНЕГҮ
УПРАЖНЕНИЕ С ЦВЕТАМИ

Л. Шиһабетдинова музыкасы
Музыка Л. Шигабутдиновой

Allegretto

The musical score is written for piano in 2/4 time. It consists of two systems of music. The first system begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The melody in the right hand is composed of eighth and quarter notes, often beamed together. The left hand provides a steady accompaniment of quarter notes. The second system starts with a piano (*mp*) dynamic. The melody continues with similar rhythmic patterns. The piece concludes with a mezzo-forte (*mf*) dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and dynamic markings.

Балаларның кулларында чәчәкләр.

1-8 тактлар. Балалар жинелчә йөгерәләр.

9-16 тактлар. Чәчәкләрен күтәрәп, салмак кына як-якка чайкалалар.

У детей на руках цветы.

1-8 такты. Дети бегут на носочках.

9-16 такты. Подняв цветы, плавно качаются ими вправо-влево.

АТ
ЛОШАДКА

Ф. Шаймарданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

Andantino

The first system of the musical score for 'Andantino' consists of two staves. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat and a 2/4 time signature. It begins with a whole rest, followed by a quarter rest, and then a series of eighth notes: G4, A4, Bb4, A4, G4, F4, E4, D4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, starting with a piano (*p*) dynamic and playing a steady eighth-note accompaniment: G3, A3, Bb3, A3, G3, F3, E3, D3.

The second system continues the 'Andantino' piece. The upper staff continues the melody from the first system, ending with a half note G4. The lower staff continues the eighth-note accompaniment. A mezzo-forte (*mf*) dynamic marking is placed above the second measure of the upper staff.

Allegro

The third system of the musical score is for the 'Allegro' section. The upper staff is in treble clef with a key signature of one flat and a 2/4 time signature. It features a melody of eighth notes: G4, A4, Bb4, A4, G4, F4, E4, D4. The lower staff is in bass clef with the same key signature and time signature, playing a steady eighth-note accompaniment: G3, A3, Bb3, A3, G3, F3, E3, D3. The system includes dynamic markings: mezzo-piano (*mp*) and forte (*f*) in the second measure, and piano (*p*) in the fourth measure. The system concludes with a double bar line and repeat dots.

1-8 тактлар. Балалар, тезләрен өскә күтәреп, түгәрәк буйлап атлап баралар.

9-16 тактлар. Бер аякны алга чыгарып, сикергәләп баралар.

1-8 такты. Дети идут по кругу, высоко поднимая колени.

9-16 такты. Скачут прямым галопом.

ЭТЮД-ДРАМАТИЗАЦИЯЛӘР
ЭТЮДЫ-ДРАМАТИЗАЦИИ

МӘЧЕ БАЛАЛАРЫ
КОТЯТА

Р. Зарипов музыкасы
Музыка Р. Зарипова

Allegretto

The musical score is written for piano in 2/4 time, key of D major. It consists of two systems of music. The first system contains six measures, and the second system contains six measures. The tempo is marked 'Allegretto'. The first measure of the first system is marked with a piano dynamic (*mp*) and an accent (>). The music features a rhythmic pattern of eighth and quarter notes, often beamed together, with accents and slurs. The second system concludes with a double bar line.

Мәче балалары булып уйнап күрсәтергә.

Передавать в движениях игровой образ – весёлые котята.

КҮК КҮГӘРЧЕН СИЗЫЙ ГОЛУБЬ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

М. Мозаффаров эшкәртүендә
Обработка М. Музафарова

Moderato

The musical score for 'Күк Күгәрчен' is written in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of two systems of piano accompaniment. The first system has a treble clef staff with a melody starting on G4 and moving up stepwise, and a bass clef staff with a simple harmonic accompaniment. The second system continues the melody and accompaniment. Dynamics include *mp* and *mf*. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Кошларның очуын хәрәкәтләр аша күрсәтергә.

Передавать в движениях игровой образ: «птички летят».

АЮ БАЛАСЫ МЕДВЕЖОНОК

Ә. Шәрәфиев музыкасы
Музыка А. Шарафиева

Andantino assai

The musical score for 'Аю Баласы' is written in 4/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of two systems of piano accompaniment. The first system has a bass clef staff with a melody starting on G3 and moving up stepwise, and a lower bass clef staff with a simple harmonic accompaniment. The second system continues the melody and accompaniment. Dynamics include *mf* and *mp*. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Авыр адымнар белән йөргән аю образын тасвирларга.

Передавать в движениях тяжёлую поступь медведя.

КУЯННАР ҺӘМ ТӨЛКЕ
ЗАЙЧИКИ И ЛИСА

Ф. Шаймарданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

КУЯННАР
ЗАЙЧИКИ

Allegretto

The first system consists of two staves. The right hand plays a melody of eighth and quarter notes, while the left hand provides a rhythmic accompaniment with chords and single notes. The second system continues the piece with similar melodic and harmonic patterns, ending with a double bar line.

ТӨЛКЕ
ЛИСА

Andantino

a tempo

The first system is marked 'Andantino' and begins with a piano (*p*) dynamic. It features a melody with a fermata and a 'rit.' (ritardando) instruction. The second system is marked 'a tempo' and includes dynamic markings of *mf* and *p*, along with a 'simile' instruction. The piece concludes with a final melodic phrase.

Шаян куяннар һәм хэйләкәр төлкә образын хәрәкәтләр аша тасвирларга.

Передавать в движениях образы весёлых зайчиков и хитрой лисички.

ЧЫПЧЫКЛАР ВОРОБУШКИ

Ф. Шаймарданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

Allegro

The musical score is written for piano in 2/4 time and D major. It consists of four systems of music. The first system begins with the tempo marking 'Allegro'. The first system includes a first ending bracket. The second system includes a second ending bracket. The piece concludes with a double bar line.

Кошларның очуын һәм жим чүпләвен импровизацияләп, уен хәрәкәтләре аша күрсәтергә.

Импровизировать движения, передающие игровой образ – «птицы летят», «птицы клюют».

ЧЕБИЛӘР ЗАРЯДКАСЫ
ЗАРЯДКА ЦЫПЛЯТ

М. Фәйзуллина сүзләре
Слова М. Файзуллиной

Л. Хәйретдинова музыкасы, Г. Беляева эшкәртүендә
Музыка Л. Хайрутдиновой, обработка Г. Беляевой

Allegretto

The musical score is written for piano and voice. It begins with a piano introduction in G major, 2/4 time, marked *Allegretto* and *mf*. The introduction consists of two systems of piano accompaniment. The first system features a treble clef with a melodic line and a bass clef with a chordal accompaniment. The second system continues the piano accompaniment. The vocal entry begins in the second system of the piano accompaniment. The lyrics are: "Нә - ни че - би - ләр бар(ы) - сы да са - ры май - ка ки - гән - нәр; за - ряд - ка я - сар - га ди - еп, бер у - рын - га кил - гән - нәр. Корт, корт, корт, корт,". The piano accompaniment continues throughout the vocal lines, providing harmonic support and rhythmic structure.

бер у - рын - га кил - гән - нәр. Корт, корт, корт, корт,

Кабатлау өчен || *Тәмамлау өчен*

бер у рын - га кил - гән - нәр. // бер у - рын - га кил - гән - нәр.

Нәни чебиләр бар(ы)сы да
Сары майка кигәннәр;
Зарядка ясарга диеп,
Бер урынга килгәннәр.
Корт, корт, корт, корт,
Бер урынга килгәннәр.

Тавык аңлата, корт, корт дип,
Үз телендә аларга,
Зарядка ясаган чакта
Ничек канат кагарга.
Корт, корт, корт, корт,
Ничек канат кагарга.

Тик тавыкның әйткәнәнә
Колак салмый чебиләр.
Шуңа алар зарядканы
Дәрес ясый белмиләр.
Корт, корт, корт, корт,
Дәрес ясый белмиләр.

Балалар уен хәрәкәтләре аша җырның эчтәлеген тасвирлыйлар.
Дети импровизируют содержание песни.

САМОЛЁТ

Р. Зарипов музыкасы
Музыка Р. Зарипова

Lustig

The musical score is written for piano in 4/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of two systems of piano accompaniment. The first system has a tempo marking 'Lustig' and a dynamic marking 'mf'. The second system has a dynamic marking 'f' and an 8-measure rest in the right hand. The piece ends with a dynamic marking 'mp'.

Балалар аэропорттагы самолётларны тасвирлийлар («моторны кабызалар», «самолётлар очалар», «самолётлар жиргә очып төшәләр»).

Дети изображают самолёты в аэропорту («заводят мотор», «самолёты летают», «самолёты приземляются»).

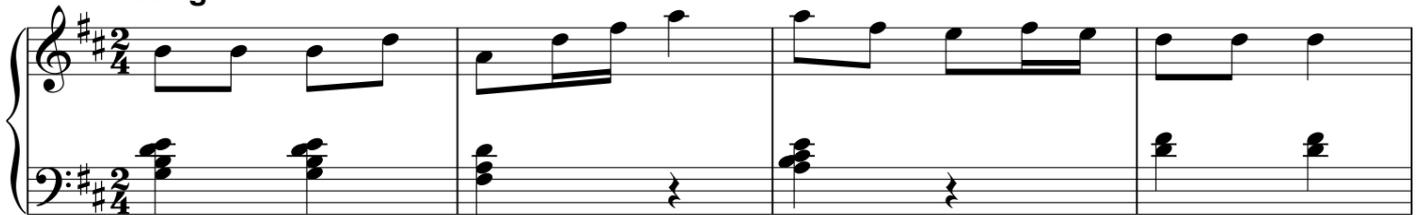
УЕННАР
ИГРЫ

КОЯШ ҺӘМ ЯНГЫР
СОЛНЫШКО И ДОЖДИК

Г. Вафина сүзләре
Слова Г. Вафиной

Т. Вафина музыкасы
Музыка Т. Вафиной

Lustig



Тә - рә - зә - дән ко - яш ка - рый, як - тыр - та бүл - мә - без - не.



Кул - лар - ны чә - бәк - лик ә - ле, без - гә бик тө кү - ңел - ле.





Кереш. Балалар түгэрэккэ тезелэлэр.

Вступление. Дети встают в круг.

Тэрэзэдэн кояш карый,
Яктырта бүлмэбезне.
Кулларны чэбэклик эле,
Безгэ бик тэ күңелле.

*Балалар, кулга-кул тотынышып, түгэрэк буйлап
жырылап йөрилэр.
Дети, взявшись за руки, с песней идут по кругу.*

9-16 тактлар. Балалар кул чабалар.

17-20 тактлар. Ике аяк белэн бер урында сикерэлэр.

21-28 тактлар. Тэрбияче тоткан зонтик астына кереп, яңгырдан качалар.

9-16 такты. Дети хлопают в ладоши.

17-20 такты. На месте прыгают.

21-28 такты. Прячутся под большой зонт, который держит воспитатель.

ТУП-ТУП, ТУБЫБЫЗ МОЙ МЯЧИК

Ә. Бикчәнтәева сүзләре
Слова А. Бикчентаевой

Л. Шиһабетдинова музыкасы
Музыка Л. Шигабутдиновой

Con moto

mf

rit.

The piano introduction consists of four measures in 2/4 time. The first two measures feature a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The third measure continues the melody, and the fourth measure concludes with a *rit.* marking.

a tempo

Туп - туп, ту - бы - быз, син - без - нең ма - ту - ры - быз.

The first line of the song features a vocal melody in the right hand and piano accompaniment in the left hand. The lyrics are: "Туп - туп, ту - бы - быз, син - без - нең ма - ту - ры - быз."

Тиш - мә - без дә ю - галт - ма - быз, ос - та то - та ку - лы - быз.

The second line of the song features a vocal melody in the right hand and piano accompaniment in the left hand. The lyrics are: "Тиш - мә - без дә ю - галт - ма - быз, ос - та то - та ку - лы - быз."

mf

f

The piano conclusion consists of five measures. The first four measures are in the same style as the introduction, and the fifth measure features a **f** dynamic marking.

Балалар түгэрэк ясап басалар, кулына туп тоткан тәрбияче – уртада.

Дети стоят в кругу, воспитатель с мячом в руках – в центре.

Туп-туп, тубыбыз,
Син – безнең матурыбыз.
Тишмәбез дә югалтмабыз,
Оста тота кулыбыз.

*Тәрбияче, балаларга тупны күрсәтеп, әжырлый.
Показывая детям мячик, воспитатель поет.*

Тупны сиңа да бирәбез,
Әйдә уйныйбыз бергә.
Кирәк аны чөеп-чөеп,
Тотып ала белергә.

Менә шулай!

Тәрбияче, түгэрэк уртасына басып, балаларга бер-бер арты туп ыргыта.

Воспитатель, стоя в центре круга, бросает поочередно детям мяч.

КЫҢГЫРАУ КОЛОКОЛЬЧИК

Ф. Миңнебаева сүзләре
Слова Ф. Миннебаевой

Т. Вафина музыкасы
Музыка Т. Вафиной

Moderato

Кың - гы - ра - вым, зең - гел - дә, дус сай - лыйм мин ү - зе - мә.

Балалар урындыкларда утыралар.

Дети сидят на стульчиках.

Кыңгыравым, зеңгелдә,
Дус сайлыйм мин үземә.

*Тәрбияче жырлап гәм кыңгырауны чыңлатып, балалар янында йөри.
Жыр тәмамлангач, кыңгырауны башка балага тапшыра.*

*Воспитатель, напевая и звеня колокольчиком, ходит перед детьми.
По окончанию песни, передаёт колокольчик другому ребенку.*

КАРУСЕЛЬ КАРУСЕЛЬ

*Р. Гатина, Ф. Батыриина музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Р. Гатиной, Ф. Батыриной*

*Р. Гыйләжәтдинова эшкәртүендә
Обработка Р. Гилязутдиновой*

Con moto

Әл-лә-лә-лә, әл-лә-лә ка-ру-сель-ләр әй-лә-нә. Баш-та әк-рен ба-ра-быз,

accelerando
ан-нан йөг-реп а - ла-быз. Әл-лә-лә-лә, лә-лә-лә ка - ру-сель-ләр әй - лә - нә.

accelerando

Әл-лә-лә-лә, әл-лә-лә
Карусельләр әйләнә.
Башта әкрен барабыз,
Аннан йөгереп алабыз.

*Балалар, кыршауга тотынып,
жырлап әйләнәләр.
Дети напевая, двигаются по
кругу, держась за обруч.*

Әл-лә-лә-лә, лә-лә-лә
Карусельләр әйләнә.

1-4 тактлар. Балалар, кыршауга тотынып, атлап баралар.
5-6 тактлар. Жңецлчә аяк очында йөгерәләр.

1-4 такты. Держась за обруч, дети двигаются в соответствии с темпом музыки.
5-6 такты. Легко бегут на носочках.

КАР БӨРТЕКЛӨРЕ СНЕЖИНКИ

Р. Гатина, Ф. Батыршина музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Р. Гатиной, Ф. Батыршиной

Р. Гыйләжәтдинова эшкәртүендә
Обработка Р. Гилязутдиновой

Lustig

Кар, кар, кар я - ва, бу - ран - нар - ны туз - ды - ра.

Кул - лар - га тө - шеп э - ри, ү - зе бик тиз туң - ды - ра.

Идәнгә мамыктан ясалган «йомарланган карлар» сибелгән. Балалар чыршы янында таралышып басканнар.

На полу разбросаны «снежки» из ваты. Дети врассыпную встают перед ёлкой.

Кар, кар, кар ява,

Балалар кулларын салмак кына күтәрәләр, төшерәләр.

Бураннарны туздыра.

Дети плавно поднимают, опускают руки, делая мягкие движения кистями.

Кулларга төшеп эри,

Уч төпләрен өскә каратып, кулларын алга сузалар, «кар бөртекләре»н тоталар.

Үзе бик тиз туңдыра

Вытянув руки вперёд, ловят «снежинки».

Йомшак карны алабыз,

Кар йомгакларын идәннән алып, «кар әвләү» хәрәкәте ясыйлар.

Аннан туплар ясыйбыз.

Поднимают «снежок» и «лепят» его, перекладывая из руки в руку.

Кар атышып уйныйбыз,

«Кар атышып» уйныйлар.

Бик күңелле яшибез!

Бросают «снежки» друг в друга.

ШЫЛТЫРАВЫКЛАР БЕЛӘН УЕН ИГРА С ПОГРЕМУШКАМИ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Л. Шиһабетдинова эшкәртүендә
Обработка Л. Шигабутдиновой

Vivace



Балалар урындыкларда утырып торалар. Кулларында шылтыравыклар.

Көйнең башыннан алып ахырына кадәр шылтыравык шылтыратып, зал буйлап йөгереп йөреләр. 9 нчы тактан тәрбияче эле бер, эле икенче баланың шылтыравыгын алмакчы булып, балаларны куа башлый. Балалар үз урыннарына йөгерәләр.

Дети сидят на стульчиках. В руках погремушки.

С началом музыки и до её окончания, они свободно бегают врассыпную по залу, встряхивая погремушками в такт музыке. С 9-го такта выбегает воспитатель и делает вид, что хочет взять у детей погремушки. Дети убегают к стульчикам.

КУРЧАК БЕЛӘН УЕН ИГРА С КУКЛОЙ

Ф. Шаймарданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

The musical score is written for piano and consists of three systems. The first system is marked 'Andante' and 'p'. The second system includes a 'cresc.' marking. The third system is marked 'f più mosso'. The score features various musical notations including slurs, ties, and dynamic markings.

1-8 тактлар. Балалар чүгәләп, күзләрен йомып утыралар. Тәрбияче, курчак тотып, түгәрәк буйлап йөри. Музыка туктагач, курчакны бер баланың алдына куя.

9-12 тактлар. Бала курчакны тотып бии. Калган балалар кул чабалар.

1-8 такты. Дети сидят на корточках, закрыв глаза. Воспитатель с куклой ходит в центре круга. По окончании музыкальной фразы, остановившись, ставит куклу перед ребёнком.

9-12 такты. Дети хлопают, ребёнок-солист танцует с куклой в руках.

БУ КУЯНГА НИ БУЛГАН?
ЧТО СЛУЧИЛОСЬ С ЗАЙЧИКОМ?

Татар халык сүзләре
Слова народные

Л. Хисмәтуллина музыкасы
Музыка Л. Хисматуллиной

Andantino

Ак ку - ян - га ни бул - ган, эл - лә ин - де а - ыр - ган? Ип - тө - шен - дә

та - бал - мый, ур(ы) - нын - нан - да то - рал - мый. Ку - ян, ку - ян, син си - кер,

1. дус - тың - ны та - бып ки - тер! 2. // дус - тың - ны та - бып ки - тер!

Түгәрәк уртасында «куян» ролен башкаручы бала. Ул, бер кулын иягенә куеп, моңаеп утыра.

В центре круга ребёнок-солист – «зайчик». Зайчик сидит и грустит.

Ак куянга ни булган, Әллә инде авырган? Иптәшен дә табалмый, Ур(ы)ныннан да торалмый. Куян, куян, син сикер, Дустыңны табып китер!	<i>Балалар түгәрәктә жырлый-жырлай әйләнәләр. Дети, взявшись за руки идут по кругу и поют.</i>
---	--

«Куян» сикерә, үзенә иптәш сайлай һәм аны түгәрәккә чакыра. Кереш көйгә (1-4 тактлар) кулга-кул тотынышып әйләнәләр.

Уен янадан башлана, чакырылган бала «куян» була.

«Зайчик» прыгает, выбирает себе партнёра и выводит его на середину круга. На музыку вступления (1-4 такты) они кружатся, взявшись за руки.

При повторении игры роль «зайчика» исполняет приглашённый ребёнок.

АТКАЕМ МОЯ ЛОШАДКА

*Р. Гатина, Ф. Батыриина музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Р. Гатиной, Ф. Батыриной*

*Р. Гыйләҗетдинова эшкәртүендә
Обработка Р. Гилязутдиновой*

Allegretto



Без - нең ба - ла - лар ба - ра - лар ат - ка ат - ла - нып.



Әй, ат - ка - ем, ми - нем а - тым, чап син, шат - ла - нып.

Безнең балалар баралар
Атка атланып.
Әй, аткаем, минем атым,
Чап син, шатланып.

*Балалар йодрыкларын күкрәкләренә куеп, аякларын
тездән югары күтәреп, бер урында атлыйлар.
Дети шагают на месте высоко поднимая колени, руки
перед грудью, кулачки сжаты («держат возжи»).*

На-а!

Балалар, бер аякны алга чыгарып, сикергәләп баралар.

Дети скачут под музыку прямым галопом.

ПЕСИ ҺӘМ ЧЫПЧЫКЛАР КОТ И ВОРОБУШКИ

М. Әндәрҗанова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова М. Андержановой

Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә
Обработка Ф. Зәлялютдиновой

Allegretto 8--7 **Moderato**

Чы - рык, чы - рык, чы - рык - лар, о - чып кил - де чып - чык - лар.

Жир - дән жим чүп - лә - де - ләр, пе - си - не күр - мә - де - ләр.

Пе - си тик ке - нә тор - ды, мә - кер - ле п(ы) - лан кор - ды. Песи: Шап и - теп,

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). It consists of four systems, each with a vocal line and a piano accompaniment. The first system is marked 'Allegretto' and the second 'Moderato'. The lyrics are in Tatar and Russian. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and a more melodic treble line.

си - ке - рэм, бе - рэр - сен э - лək - те - рэм. Мәү!

Бер читтә бала-«песи» утыра. Балалар – «чыпчыклар».

Ребенок-«кот» сидит в углу. Дети – «птицы»

Чырык, чырык, чырыклар,
Очып килде чыпчыклар.

Балалар, кулларын як-якка жэеп, кошларның очуларын хәтерләтэләр, зал буйлап йөгәрэләр.

Дети бегут врассыпную, взмахивая руками, как крыльями.

Жирдән жим чүпләделәр,
Песине күрмәделәр.

Чүгәлиләр, идәнгә (яки тезләренә) бармак очы белән бәрәләр («жым чүплиләр»).

Приседают и стучат пальчиками по полу или по коленке («клюют зерна»).

Песи тик кенә торды,
Мәкерле план корды.

Песи тора, як-ягына карана, аннары чыпчыкларны куып китә.

Кот поднимается, смотрит по сторонам и догоняет птичек.

Песи: Шап итеп, сикерәм,
Берәрсен эләктерәм.

АЮ БАЛАСЫ МЕДВЕЖОНОК

Н. Исәнбәт сүзләре
Слова Н. Исанбета

Ф. Әбүбәкеров музыкасы
Музыка Ф. Абубакирова

Pesante

f

А - ю ба - ла - сы Ә - пән а - лып

mf *f* *mf*

кил - гән бер тө - пән. Тә - пә - нен - дө

f

бал и - кән, та - гын ни - ләр бар и -

f

sostenuto
mp

көн?
rit. А - ры лап-лап, би - ре лап-лап, Ә - пән йө - ри зур-зур ат - лап.

rit.
sostenuto
p

Con moto

Жи - ләк-лөк-тән кач - кач, а - ю бү - ген ач - ач.

f *sf*

8--1

Тәрбияче балаларны өй янына чакыра.

Воспитатель приглашает детей посмотреть, кто живет в домике.

Аю баласы Әпән
Алып килгән бер тәпән.
Тәпәнәндә бал икән,
Тагын ниләр бар икән?

Өйдән «аю» чыга һәм зал буйлап йөри.
Из домика выходит «мишка» и гуляет по залу.

Ары лап-лап, бире лап-лап,
Әпән йөри зур-зур атлап.
Жиләклектән кач-кач,
Аю бүген ач-ач.

Балалар «аюдан» качалар.
Дети убегают от «мишки».

«КАЧЫШЛЫ» УЕНЫ
ПРЯТКИ

БИЮ
ПЛЯСКА

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә
Обработка Ф. Залялютдиновой

Allegro moderato

Балалар төсле кулъяулыклар тотып бииләр. Музыка тәмамлангач туктыйлар һәм, чүгәләп, битләрен кулъяулыклары белән яшерәләр.

Дети пляшут с цветными платочками. По окончании музыки все останавливаются и приседают на корточки, прячутся за платок.

НӘНИЛӘРЕМ, СЕЗ КАЙДА?
МАЛЫШИ, ВЫ ГДЕ?

К. Закирова сүзләре
Слова К. Закировой

Н. Зарипова музыкасы
Музыка Н. Зариповой

Andantino

Нә - ни - лә - рем, сез кай - да? Та - ба ал-мыйм һич ке - нә.

Эз - ли - эз - ли ар(ы)-дым бит, кү - ре - не - гез, тиз ге - нә.

Нәниләрәм, сез кайда?
 Таба алмыйм һич кенә.
 Эзли-эзли ар(ы)дым бит,
 Күренегез, тиз генә.

*Тәрбияче, зал буйлап, жырлый-
 жырлый балаларны эзли.
 Воспитатель, напевая, ходит по
 залу, «ищет детей».*

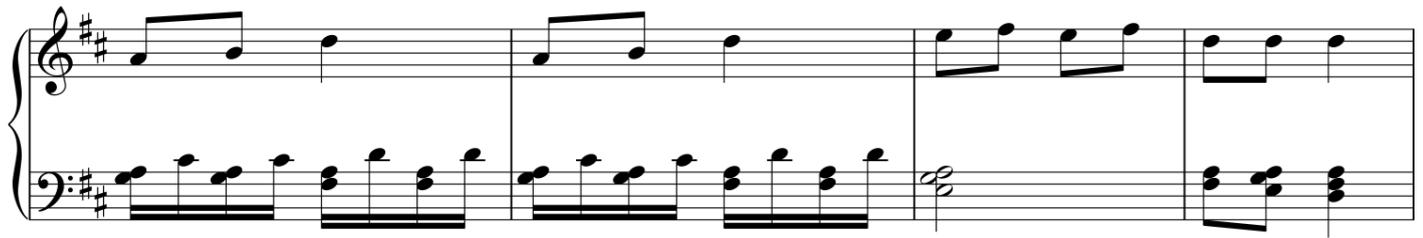
Жыр тәмамлангач, балалар тәрбияче янына йөгәрешеп киләләр.
 По окончании песни, дети подбегают к воспитателю.

БӨЖӘКЛӘР
ЖУКИ

Г. Вафина сүзләре
Слова Г. Вафиной

Т. Вафина музыкасы
Музыка Т. Вафиной

Andantino



Бө - жәк - ләр, кү - ре - не - гез! Кай - лар - га кач - ты - гыз сез?



Быз - быз - быз, быз - быз - быз, а - гач - та у - ты - ра - быз.



Балалар – «бөжәкләр» ролендә.

Дети в роли «насекомых».

Тәрбияче:

Бөжәкләр, күренегез!
Кайларга качтыгыз сез?

*Тәрбияче, жырлап, «бөжәкләр»не эзли.
Воспитатель, напевая, ищет «насекомых».*

Балалар:

Быз-быз-быз, быз-быз-быз,
Агачта утырабыз.

*Балалар, бер урында кулларын селтәп, жырлыйлар.
Дети поют, стоя на месте, взмахивая кистями рук.*

Тәрбияче:

Бөжәкләр, тиз булыгыз,
Минем янга очыгыз.

*Тәрбияче, жырлап, аларны чакыра.
Воспитатель, напевая, зовет их.*

Балалар:

Быз-быз-быз, быз-быз-быз,
Бызылдыйбыз, очабыз.

*Балалар безелдәп, кулларын селтәп, төрле юнәлештә йөггерәләр.
Дети бегают врассыпную, помахивая кистями рук.*

Тәрбияче:

Бөжәкләр бик ардылар,
Идәнгә егылдылар.

*Аркаларына ятып, кулларын, аякларын селтиләп, аннары
«ял итәләр».*

Балалар:

Быз-быз-быз, быз-быз-быз,
Бик озак очтык без.

*Ложатся на спину, шевелят в воздухе руками и ногами, потом
«отдыхают».*

Тәрбияче:

Бөжәкләр, ял иттеләр,
Аннан очып киттеләр.

*Балалар яңадан безелдәп, кулларын селтәп, төрле юнәлештә
йөггерәләр.*

Бөжәкләр:

Быз-быз-быз, быз-быз-быз,
Бызылдыйбыз, очабыз.

Дети бегают врассыпную, помахивая кистями рук.

ЭЗЛӘ ИЩИ

*В. Валиева музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова В. Валиевой*

*Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә
Обработка Ф. Зәлялютдиновой*

Dolce

Бүл - мә буй - лап мин йө - рим, ба - ла - ла - рым - ны эз - лим.

Кай - да гы - на ба - рым соң, ба - ла - лар - ны та - быйм соң?

Балалар, битләрен куллары белән каплап, урындыкларда утыралар.

Дети сидят на стульчиках, прикрыв лицо руками.

Бүлмә буйлап мин йөрәм,
Балаларымны эзим.
Кайда гына барыйм соң,
Балаларны табым соң?

*Тәрбияче, жырлап, балаларны эзли.
Воспитатель, напевая, ищет детей.*

Барабан алым әле,
Бер уйнап карыйм әле.
Балалар ишетерләр,
Тигез атлап йөрерләр.

*Тәрбияче, жырлый-жырлай, барабанда уйный.
Воспитатель, напевая, играет на барабане.*

Тәрбияче барабанда уйный, балалар зал буйлап атлап йөреләр.
Жыр бетүгә, балалар урындыкларына йөгәрәләр, качалар.

Воспитатель играет на барабане. Дети ритмично шагают по залу.
По окончанию куплета, дети бегут к стульчикам, прячутся.

Бүлмә буйлап мин йөрим,
Балаларымны эзим.
Кайда гына барыйм соң,
Балаларны табым соң?

*Тәрбияче, жырлап, балаларны эзли.
Воспитатель, напевая, ищет детей.*

Кыңгырау алыим эле,
Чыңлатып карыйм эле.
Балалар ишетерләр,
Бергәләп йөггереләр.

*Тәрбияче, жырлый-жырлай, кыңгырау чыңлата.
Воспитатель, напевая, звенит в колокольчик.*

Тәрбияче кыңгырауны чыңлата, балалар зал буйлап жиңелчә йөггереләр.
Жыр бетүгә, балалар урындыкларына йөггереләр, качалар.

Воспитатель звенит в колокольчик. Дети легко бегут на носочках.
По окончанию куплета, дети убегают на стульчики, прячутся.

Бүлмә буйлап мин йөрим,
Балаларымны эзим.
Кайда гына барыйм соң,
Балаларны табым соң?

*Тәрбияче, жырлап, балаларны эзли.
Воспитатель, напевая, ищет детей.*

Шылтыравык мин алам,
Шылтыр-шылтыр уйнатам.
Балалар ишетерләр,
Матур итеп биерләр.

*Тәрбияче, жырлай-жырлай, шылтыравык
шылтырата.
Воспитатель, напевая, звенит погремушкой.*

Тәрбияче шылтыравыкны шылтырата, балалар биеләр.
Воспитатель звенит погремушкой, дети танцуют.

ЯҢГЫР ДОЖДИК

*Р. Гатина, Ф. Батыршина музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Р. Гатиной, Ф. Батыршиной*

*Г. Гыйләжәтдинова эшкәртүендә
Обработка Г. Гилязутдиновой*

Andantino

Я - вып үт - те ма - тур яң - гыр, бө - тен жир - не чы - ла - тып.

The first system of the musical score is in 4/4 time, key of D major. It features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line consists of quarter and eighth notes. The piano accompaniment has a steady eighth-note bass line and chords in the right hand.

Әй - дө, тиз - рәк у - рам - га, күл - лә - век - тө уй - нар - га.

The second system continues the melody and accompaniment. The vocal line has a similar rhythmic pattern. The piano accompaniment maintains the same texture.

Ме - нә бо - лай, ме - нә бо - лай, күл - лә - век - тө уй - нар - га.

The third system concludes the piece with a repeat sign. The vocal line and piano accompaniment end with a final cadence.

Явып үтте матур яңгыр, Бөтен жирне чылатып.	<i>Балалар, уң кул имән бармагы белән, сул кул уч төбенә жиңелчә бәрләр. Дети легко стучат указательным пальцем правой руки по ладони левой руки.</i>
Әйдә, тизрәк урамга, Күлләвектә уйнарга.	<i>Кулларын алга сузалар, уч төпләрен өскә каратып, бармаклары белән чакырлар. Вытягивают руки вперед, развернув их ладошками вверх, сжимают, разжимают пальчики (зовут).</i>
Менә болай, менә болай, Күлләвектә уйнарга.	<i>Бер урында ике аяк белән тыпырдыйлар. Стоя на месте, притопывают двумя ногами.</i>
Яңгыр суы юлларда – Аякларны чылата.	<i>Гәүдәне алга таба ия төшеп, куллары белән жиңелчә тезләренә сугалар. Наклонившись вперед, ритмично стучат по коленям.</i>
Аякларны күтәрәп, Сикерәбез күл аша.	<i>Тезләрен югары күтәрәп, бер урында атлыйлар. Шагают на месте, высоко поднимая колени.</i>
Менә болай, менә болай, Сикерәбез күл аша.	<i>Алга таба ике аякта сикереп баралар. Прыгают на двух ногах с продвижением вперед.</i>

ТҮГЭРЭК УЕННАРЫ ҺӘМ БИЮЛЭР
ХОРОВОДЫ И ПЛЯСКИ

НӘНИЛЭР
МАЛЫШИ

М. Әндәрҗанова сүзләре
Слова М. Андержановой

Ф. Шәймәрданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

Moderato

Musical score for Moderato, piano accompaniment. The score is in G major (one sharp) and common time (C). It consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. The treble staff begins with a forte (f) dynamic and features a melodic line with a slur over the first two measures. The bass staff provides a harmonic accompaniment with chords and single notes. A 'rit.' (ritardando) marking is placed above the second measure of the treble staff.

a tempo

Musical score for a tempo, vocal line and piano accompaniment. The score is in G major and common time. The vocal line is on a treble clef staff with lyrics in Tatar and Russian. The piano accompaniment is on a grand staff (treble and bass clefs). The piano part begins with a mezzo-forte (mf) dynamic. The lyrics are: "Без-нең нә-ни а - як-лар шәп и-теп йө-ге-рә-ләр. Кул-лар да ка-лыш- мый-лар: чәп-чәп и - теп би - и - ләр. Әл-лә-лә! Әл- лә - лә! Чәп-чәп и - теп би - и - ләр."

Балалар тәрбияче белән бергә түгәрәккә басалар.

Дети стоят в кругу вместе с воспитателем.

Безнең нәни аяклар
Шәп итеп йөгерәләр.
Куллар да калышмыйлар:
Чәп-чәп итеп бииләр.

Балалар бер урында йөгерәләр.
Дети бегут на месте.
Кулларын күрсәтәләр, чәбәклиләр.
Показывают ручки, хлопают.

Әл-лә-лә! Әл-лә-лә!
Чәп-чәп итеп бииләр.

Кулларын чәбәклиләр.
Хлопают в ладоши.

Менә сиңа – уң кулым,
Менә сиңа – сул кулым.
Уң кулым да, сул кулым,
Менә сиңа – куш кулым.

Балаларның куллары артта, әле уң, әле сул кулны чи-
ратлаштырып, күрсәтәләр.
Прячут ручки за спину, поочерёдно показывают пра-
вую, левую руки.

Әл-лә-лә! Әл-лә-лә!
Менә сиңа куш кулым.

Кулга-кул тотынышып, әйләнәләр.
Кружатся парами.

БИЮ* ТАНЕЦ*

Ж. Фәйзи музыкасы
Музыка Дж. Файзи

Allegro

Балалар түгәрәктә торалар.
1-4 тактлар. Түгәрәк буйлап, жиңелчә йөгереп йөриләр.
5-8 тактлар. Бер аяк белән тыпырдылар.
5-8 тактлар. Бер урында, жиңелчә йөгереп, әйләнәләр.
Хәрәкәтләрне үзләштергәч, биюне парлап биергә мөмкин.

Дети стоят в кругу.
1-4 такты. Двигаются по кругу легким бегом.
5-8 такты. Притопывают одной ногой.
5-8 такты. Кружатся на месте легким бегом.

В дальнейшем пляску можно исполнять парами.

*Монда һәм алга таба «Шома бас» методик кулланмада «Татар биоләрендә кулларның торышы» бүлеген карарга, 16 нчы бит.

*Здесь и далее смотри «Положение рук в татарском танце» в методическом пособии «Шома бас», стр.16.

ЯФРАК БӘЙРӘМЕ ПРАЗДНИК ЛИСТЬЕВ

Л. Лерон сүзләре
Слова Л. Лерона

Р. Еникеева музыкасы
Музыка Р. Еникеевой

Andante *mf*

Яң - гыр тү - гел, кар да тү - гел, яф - рак - лар я -

ва жир - гә. Көз ту - рын - да жыр - лыйм ө - ле - ку - шыл син я -

ңа жыр - га. Са - ры, са - ры, сап - са - ры а - гач - ның яф - рак - ла - ры.
Жил и - сә, я - ва яф - рак - көз - нең ма - тур чак - ла - ры.

Allegro *f*

1. 2.

Балаларның кулларында яфраклар.

У детей в руках листочки.

Яңгыр түгел, кар да түгел,
Яфраклар ява жиргә.
Көз турында жырлыйм әле –
Кушыл син яңа жырға.

*Балалар, яфракларын як-якка селкеп, зал
буйлап йөриләр.
Дети, помахивая листочками,
гуляют по залу.*

Кушымта:

Сары, сары, сап-сары
Агачның яфраклары.
Жил исә, ява яфрак –
Көзнәң матур чаклары.

*Яфракларын жиңелчә әйләндереп, ярым-
чүгәлиләр.
Слегка вращая листочками, выполняют
пружинистые полуприседания.*

Оча яфрак, уйный яфрак,
Наваларда әйләнәп.
Бүген, бүген, бүген, бүген
Яфракларның бәйрәме!

*Балалар, яфракларын як-якка селкеп, зал
буйлап йөриләр.
Дети, помахивая листочками,
гуляют по залу.*

Кушымта:

Сары, сары, сап-сары
Агачның яфраклары.
Жил исә, ява яфрак –
Көзнәң матур чаклары.

*Яфракларны жиңелчә әйләндереп, ярым-
чүгәлиләр.
Слегка вращая листочками, выполняют
пружинистые полуприседания.*

Кушымтадан соң (15-18 тактларга), балалар яфракларын очырталар һәм берәрләп әйләнәләр.

После припева (15-18 такты), дети подбрасывают вверх листочки и кружатся по одному.

КӨЗ БЕЛӘН БАЛАЛАР ЖЫРЫ РАЗГОВОР ДЕТЕЙ С ОСЕНЬЮ

Г. Гәрәева музыкасы һәм сүزلәре
Музыка и слова Г. Гараевой

Р. Еникеева эшкәртүендә
Обработка Р. Еникеевой

Allegro moderato Балалар

Көз, көз, әйт ә - ле, кәр - зи - нең - дә

Көз
ни - ләр бар? – Кәр - зи - нем - дә кы - яр - лар, по - ми - дор һәм ал - ма - лар.

Балалар:

Көз, көз, әйт әле,
Кәрзинендә ниләр бар?

*Балалар, уч төпләрен өскә каратып, кулларын алга сузалар.
Дети протягивают руки вперед, развернув их ладонями вверх.*

Көз:

Кәрзинемдә кыярлар,
Помидор һәм алмалар.

*Тәрбияче, тиешле атрибутлар күрсәтеп, жырны башкара.
Воспитатель сопровождает пение показом соответствующих атрибутов.*

Балалар:

Көз, көз, әйт әле,
Кәрзинендә ниләр бар?

*Хәрәкәтләр кабатлана.
Движения повторяются.*

Көз:

Кәрзинемдә яңгырлар,
Жылы, суык көннәр бар.

Балалар:

Көз, көз, әйт әле,
Кәрзинендә ниләр бар?

Көз:

Кәрзинемдә сары, кызыл,
Алтын, матур төсләр бар.

ЯФРАКЛАР БЕЛЭН БИЮ
ТАНЕЦ С ЛИСТОЧКАМИ

Т. Вафина музыкасы
Музыка Т. Вафиной

Allegro moderato

Балалар түгәрәк ясап басалар, кулларында яфраклар.
Кереш. Тыңлыйлар.
1-4 тактлар. Ярымчүгәлиләр.
5-8 тактлар. Аяк очларына басып, әйләнәләр.
1-2 тактлар. Яфракларын әкрен генә күтәрәп, уртага керәләр.
3-4 тактлар. Үз урыннарына кайталар.
5-8 тактлар. Әйләнәләр.

Дети стоят по кругу с листочками в руках.
Вступление. Слушают.
1-4 такты. Выполняют пружинистые полуприседания.
5-8 такты. Кружатся на месте.
1-2 такты. Идут к центру круга, постепенно поднимая листочки.
3-4 такты. Возвращаются на свои места.
5-8 тактлар. Кружатся.

ШЫЛТЫРАВЫКЛАР БЕЛӘН БИЮ ПЛЯСКА С ПОГРЕМУШКАМИ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Л. Шһабетдинова эшкәртүендә
Обработка Л. Шигабутдиновой

Allegro moderato



Балалар түгәрәк ясап басалар, кулларында шылтыравыклар.

1-6 тактлар. Балалар, шылтыравыкларын кул учларына бәреп, шылтыраталар.

7-12 тактлар. Шылтыравыкларын өскә күтәреп шылтыраталар.

1-6 тактлар. Чүгәләп, шылтыравык тоткычы белән экрен генә идәнгә бәрәләр.

7-12 тактлар. Шылтыравыкларын өскә күтәреп, шылтыраталар.

Дети стоят по кругу с погремушками в руках.

1-6 такты. Дети ударяют погремушкой по ладошке.

7-12 такты. Звонят погремушкой, подняв их над головой.

1-6 такты. Присев, стучат погремушкой по полу.

7-12 такты. Звонят погремушкой, подняв их над головой.

КЫШ БАБАЙ БЕЛЭН КҮМӘК ЖЫР ДЕД МОРОЗ И ДЕТИ

М. Әндәржанова сүзләре
Слова М. Андержановой

Ф. Шәймәрданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

Lustig *mf*

Кыш ба - бай, Кыш ба - бай ку - нак - ка кил -

a tempo

p *rit.* *mp*

гән. Кил-мәс и - де, без-нең бе - лән би - и - се кил - гән.

Бию

f *p*

Кыш бабай, Кыш бабай
Кунакка килгән.
Килмәс иде, безнең белән
Биесе килгән.

*Балалар чыршы тирәли түгәрәктә эжырлап
йөриләр.
Дети идут хороводом вокруг ёлки.*

Бию

1-4 тактлар. Балалар, бер аяк белән тыпырдап, кул чабалар.
5-8 тактлар. Берәрләп әйләнәләр.

Пляска

1-4 такты. Дети, притопывая одной ногой, хлопают в ладоши.
5-8 такты. Кружатся по-одному.

Кыш бабай белән бергә Балалар чырышы тирәли түгәрәктә жырылап
 Кар кызы килгән. йөриләр.
 Килмәс иде, безнең белән Дети идут хороводом вокруг ёлки.
 Биесе килгән.

БӨТЕРЧЕК ВОЛЧОК

Татар халык көе
 Татарская народная мелодия

Л. Шһабетдинова эшкәртүендә
 Обработка Л. Шигабутдиновой

Con moto



Балалар, тәрбияче белән бергә, түгәрәккә тезелеп басалар.

1- 6 тактлар. Кул чабалар.

7-14 тактлар. Берәрләп әйләнәләр.

1-6 тактлар. «Гади борма»* хәрәкәте ясыйлар.

7-14 тактлар. Берәрләп әйләнәләр.

Дети стоят в кругу вместе с воспитателем.

1-6 такты. Хлопают в ладоши.

7-14 такты. Кружатся по одному.

1-6 такты. Выполняют «гади борма»*.

7-14 такты. Кружатся по одному.

* «Гади борма» – аякларын чиратлаштырып үкчәгә куялар.

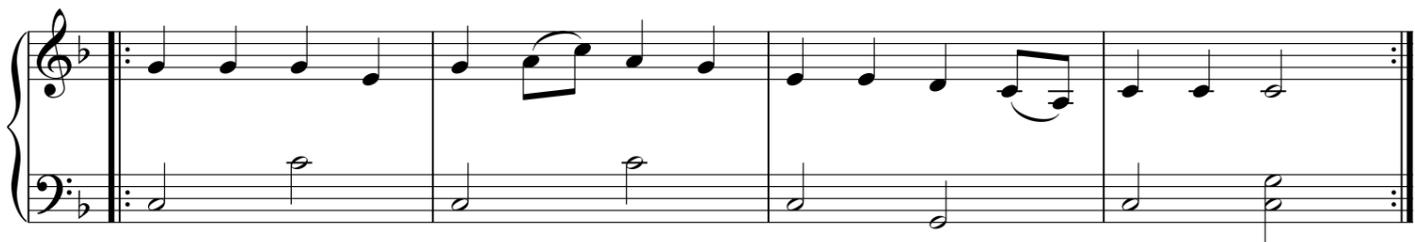
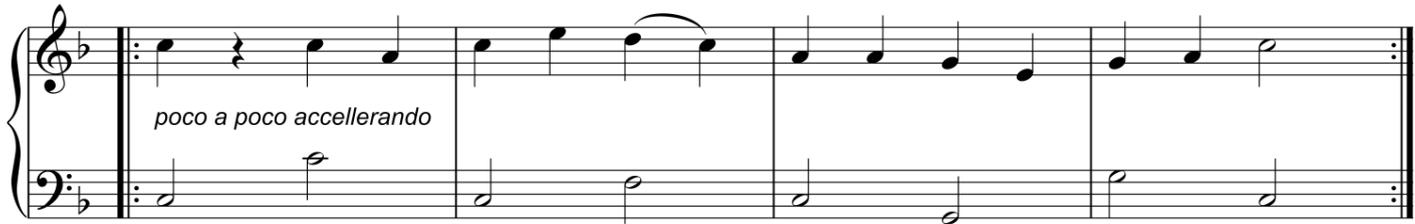
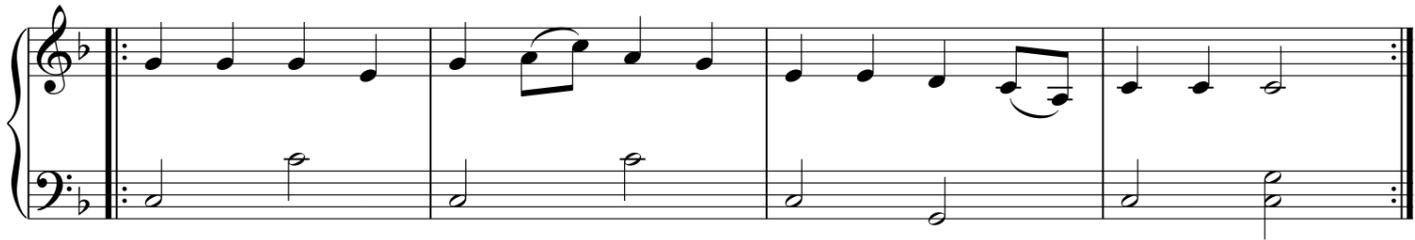
* Поочерёдно выставляют ноги на пятку.

АЙ МАТУР, ГӨЛ ГЕНӘ В ЦВЕТУЩЕМ САДУ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Р. Еникеева эшкәртүендә
Обработка Р. Еникеевой

Andante



Балалар парлашып, түгәрәккә басалар.

1-8 тактлар. Кулга-кул тотынышып, түгәрәк буйлап йөриләр.

9-12 тактлар. Кара-каршы басып, ике аяк белән тыпырдыйлар.

13-16 тактлар. Кулга-кул тотынышып, әйләнәләр.

Дети стоят парами по кругу.

1-8 такты. Взявшись за руки, идут по кругу.

9-12 такты. Повернувшись друг к другу, притопывают двумя ногами.

13-16 тактлар. Взявшись за руки, кружатся.

КУРЧАКЛАР БЕЛӘН БИЮ
ТАНЕЦ С КУКЛАМИ

Ф. Шаймарданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

Con moto

The musical score is written for piano in 2/4 time with a key signature of one flat (B-flat). It consists of three systems of staves. The first system begins with a piano (*p*) dynamic and includes a first ending (marked '1.') and a second ending (marked '2.'). The second system starts with a forte (*f*) dynamic. The third system continues the piece with various melodic and harmonic textures. The score uses standard musical notation including treble and bass clefs, stems, beams, slurs, and dynamic markings.

1-4 тактлар. Кызлар, курчаклар тотып, зал буйлап йөриләр.

5-8 тактлар. Иелеп, курчакларын идәндә «биетәләр».

9-12 тактлар. Курчакларын күтәрәп әйләнәләр.

1-4 такты. Девочки с куклами «гуляют» по залу.

5-8 такты. Наклонившись, постукивают ножками кукол об пол – «кукла танцует».

9-12 такты. Подняв кукол, кружатся.

КЫЮ БАС ПОПЛЯШИ

*Н. Бакиева музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Н. Бакиевой*

Allegretto

Ты-пыр, ты - пыр, ты - пыр - да - тып, кем ул чык - кан би - ер - гә?
Ми-ләү-шә бе - лән А - зат ма - тур би - и - ләр бер - гә.

The musical score consists of two systems. Each system has a vocal line on a treble clef staff and a piano accompaniment on a grand staff (treble and bass clefs). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'Allegretto'. The lyrics are written below the vocal line.

Тыпыр, тыпыр, тыпырдатып,
Кем ул чыккан биергә?
Миләүшә белән Азат
Матур бииләр бергә.

БИЮ ПЛЯСКА

*Татар халык көе
Татарская народная мелодия*

*Н. Мөхетдинова эшкәртүендә
Обработка Н. Мухутдиновой*

Allegretto

1. 2.

The musical score is for a dance piece. It features a treble clef staff with a melody and a bass clef staff with a bass line. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'Allegretto'. The score includes a first ending (1.) and a second ending (2.).

Тәрбияче, такмак әйтеп, балаларны биергә чакыра. Исемнәре әйтелгән балалар зал уртасына чыгалар. Терсәктән бөгелгән уң куллары белән култыклашып әйләнәләр.

Воспитатель, напевая, приглашает детей потанцевать. Названные дети выходят на середину зала. Соединив, согнутые в локтях, правые руки кружатся.

ПАРЛЫ БИЮ ПЛЯСКА ПАРАМИ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә
Обработка Ф. Зәляютдиновой

Allegretto

The musical score is written for piano in 2/4 time and the key of D major (two sharps). It consists of two systems of four measures each. The first system begins with a treble clef and a bass clef. The melody is primarily in the right hand, starting with a whole note chord (D4-F#4-A4) and moving to a half note (D5) in the second measure, followed by quarter notes (E5, F#5, G5, A5) in the third measure, and a half note (D5) in the fourth measure. The left hand provides a steady accompaniment with chords and single notes. The second system continues the melody in the right hand, starting with a half note (D5), followed by quarter notes (E5, F#5, G5, A5) in the second measure, a half note (D5) in the third measure, and a half note (D5) in the fourth measure. The left hand continues its accompaniment. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

Балалар парлашып, түгәрәктә торалар.

1-8 тактлар. Кулга-кул тотынышып, түгәрәк буйлап жиңелчә йөгереп йөриләр.

1-4 тактлар. Кара-каршы басып, кул чабалар.

5-8 тактлар. Терсәктән бөгелгән уң куллары белән култыклашып әйләнәләр.

Дети стоят по кругу парами.

1-8 такты. Пары, взявшись за руки, легким бегом двигаются по кругу.

1-4 такты. Хлопают в ладоши, повернувшись лицом друг к другу.

5-8 такты. Соединив, согнутые в локтях, правые руки кружатся парами.

ТӨСЛЕ ЯУЛЫКЛАР РАЗНОЦВЕТНЫЕ ПЛАТОЧКИ

Р. Гатина, Ф. Батыришина сүзләре
Слова Р. Гатиной, Ф. Батыриной

Татар халык көе, Р. Еникеева эшкәртүендә
Татарская народная мелодия, обработка Р. Еникеевой

Allegretto

Төр - ле төс - тө - ге яу - лык - лар, без - нең кул - ла - ры - быз - да.

Жил-фер - дө - тө - жил - фер - дө - тө би - и - без ба - ры - быз - да.

Балаларның кулларында төсле кульяулыклар.

В руках у детей цветные платочки.

Төрле төстөгә яулыклар
Безнең кулларыбызда.
Жилфердәтә-жилфердәтә
Бибез барыбыз да.

Балалар, кульяулыкларын уңга-сулга жылфердәтәп, эжырлыйлар.
Дети поют, помахивая платочками вправо-влево.

Балалар биеләр, көй тәмамлангач, үзләренең яулыкларына охшаган яулыклар эзлиләр. Бертөсле кульяулык тоткан балалар парлашып басалар.

Дети танцуют. По окончании музыки, дети образуют пары, находя партнёров с одинаковыми по цвету платочками.

ТАТАРЧА БИЮ ТАТАРСКИЙ ТАНЕЦ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Л. Шһьабетдинова эшкәртүендә
Обработка Л. Шигабутдиновой

Allegretto

The musical score is written for piano in 2/4 time, featuring a key signature of one flat (B-flat). It consists of three systems of music. The first system begins with a mezzo-forte (*mf*) dynamic and includes a piano (*p*) dynamic marking. The second system features a fortissimo (*sf*) dynamic. The third system includes a *poco rit.* (slightly ritardando) marking and ends with a forte (*f*) dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, ties, and accents.

Балалар парлашып, бер-берсенә карап, түгәрәккә басалар.

1-8 тактлар. Малайлар кул чабалар, кызлар малайлар тирәли аяк очында йөгереп әйләнәләр.

9-16 тактлар. Кызлар кул чабалар, малайлар бер аяк белән тыпырдыйлар.

1-8 тактлар. Парлар түгәрәк буйлап, кулга-кул тотынышып, жинелчә йөгереп йөриләр.

9-16 тактлар. Терсәктән бөгелгән уң куллары белән култыклашып әйләнәләр.

Дети встают парами по кругу, повернувшись лицом друг к другу.

1-8 такты. Мальчики хлопают, девочки обегают мальчиков.

9-12 такты. Девочки хлопают, мальчики притопывают одной ногой.

1-8 такты. Пары легким бегом двигаются по кругу, взявшись за руки.

9-16 такты. Соединив, согнутые в локтях, правые руки кружатся.

ДУСЛАРЫМ БАР МОИ ДРУЗЬЯ

*Л. Хисматуллина музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Л. Хисматуллиной*

Lustig

Уң я-гым-да дус-тым бар, дус-тым бар. Суля-гым-да
дус - тым бар, дус-тым бар. Тү - гә - рәк, тү - гә - рәк, нин-ди ма - тур
тү - гә - рәк. Тү - гә - рәк, тү - гә - рәк, нин-ди ма - тур тү - гә - рәк.

Балалар түгэрэккә басалар.

Дети стоят в кругу.

Уң ягымда дустым бар, дустым бар.
Сул ягымда дустым бар, дустым бар.

*Балалар, әле бер, әле икенче якка куллары белән күрсәтеп,
жырлыйлар.*

Дети поют поочерёдно, протягивая руки вправо и влево.

Түгэрэк, түгэрэк, нинди матур түгэрэк.
Түгэрэк, түгэрэк, нинди матур түгэрэк.

Кулларын алга сузып, як-якка жәяләр.

Одновременно вытягивают обе руки вперёд и раскрывают их в стороны.

Уң ягымда дустым бар, дустым бар.
Сул ягымда дустым бар, дустым бар.

*Кулга-кул тотынышып, түгэрэк буйлап, жырлап
йөриләр.*

Напевая, взявшись за руки, идут по кругу.

Без шатлык таратабыз, жырларга яратабыз.
Без шатлык таратабыз, жырларга яратабыз.

БОЛЫНДА НА ЛУГУ

Татар халык жыры
Татарская народная песня

Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә
Обработка Ф. Зәлялютдиновой

Allegretto

Балалар түгәрәккә тезелеп басалар. Уртада бер бала (Әминә).
Дети стоят в кругу. В центре – ребенок-солист (Амина).

Чәчәкләр үскән болында
Жырлыйбыз әйлән-бәйлән.
Әминә, Әминә,
Әйләнәсең кем белән?

*Балалар кулга-кул тотынышып, түгәрәк буйлап жырлап йөриләр.
Дети, напевая, идут по кругу, взявшись за руки.
Уртадагы баланың исеме атала.
Пропевается имя ребёнка-солиста.*

9-10 тактлар. Әминә бер баланы сайлый, алар уртада әйләнәләр.
9-10 такты. Амина с приглашённым ребёнком кружится в центре круга.

Гөлнара, Гөлнара,
Син каласың уртада.

*Сайланган бала (Гөлнара) уртада кала.
Выбранный ребёнок (Гульнара) остаётся в центре круга.*

Уен янадан башлана.
Игра повторяется с новым солистом.

КАРА-КАРШЫ БИЮ ПАРНЫЙ ТАНЕЦ

Ф. Фаизова музыкасы
Музыка Ф. Фаизовой

Moderato



Балалар парлашып, бер-берсенә карап басалар.

1-2 тактлар. Кулга-кул тотынышып, жиңелчә чайкалалар.

3-4 тактлар. Терсәктән бөгелгән уң куллары белән култыклашып әйләнәләр.

1-2 тактлар. «Гади борма» хәрәкәте ясыйлар.

3-4 тактлар. Терсәктән бөгелгән уң куллары белән култыклашып әйләнәләр.

Дети встают парами, повернувшись лицом друг к другу.

1-2 такты. Соединив руки, слегка покачивают сцеплёнными руками.

3-4 такты. Соединив, согнутые в локтях, правые руки кружатся парами.

1-2 такты. Выполняют «гади борма».

3-4 такты. Соединив, согнутые в локтях, правые руки кружатся парами.

БЕЗ ЖИЛӘККӘ БАРАБЫЗ ПО ЯГОДЫ

*М. Әндәржанова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова М. Андержановой*

*Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә
Обработка Ф. Залялютдиновой*

Andantino

Без ур - ман - га ба - ра - быз, төм - ле жи - ләк та - ба - быз.

Жир жи - лә - ге - төм - ле жи - ләк, чык, чык ти - зе - рәк. // ти - зе - рәк.

Балалар түгәрәккә тезелеп басканнар. Уртада «жиләк» ролен башкаручы бала чүгәләп утырган.
Дети стоят по кругу, в центре ребёнок в роли – «ягодки».

Без урманга барабыз,
Тәмле жиләк табабыз.

*Балалар, кулга-кул тотынышып, түгәрәк буйлап жырлап йөриләр.
Дети навеая, идут по кругу взявшись за руки.*

Жир жиләге – тәмле жиләк,
Чык, чык тиз(е)рәк

*Кулларын алга сузып, уч төпләрен өскә каратып, бармаклары белән чакырлар.
Вытягивают руки, развернув их ладонями вверх, сжимают, разжимают пальчики (зовут).*

Күе үлән арасында
Бездән качып утырма.
Жир жиләге, тәмле жиләк,
Чык, чык тиз(е)рәк.

*Бармак белән яныйлар.
Грозят пальчиком.
Кулларын алга сузып, уч төпләрен өскә каратып, бармаклары белән чакырлар.
Вытягивают руки, развернув их ладонями вверх, сжимают, разжимают пальчики (зовут).*

«Жиләк» түгәрәккә бер баланы чакыра, бергә бииләр. Калган балалар кул чабалар. Сайланган бала соңыннан «жиләк» була.

Ребёнок-«ягодка» с приглашённым ребёнком танцует в центре круга. Дети хлопают. При повторении игры, выбранный ребёнок становится солистом.

ХАРАКТЕРЛЫ БИЮЛӘР ХАРАКТЕРНЫЕ ТАНЦЫ

ГӨМБӘЛӘР БИЮЕ ТАНЕЦ ГРИБОВ

*Г. Гыйләжәтдинова музыкасы һәм сүزلәре
Музыка и слова Г. Гилязутдиновой*

Lustig

Малайлар – «гөмбәләр», ә кызларның кулларында – кәрзин.

Мальчики – «грибы», на руках у девочек – корзинки.

Урмандагы аланда
Тәмле гөмбәләр үсә.
Әйе шул, шулай шул –
Тәмле гөмбәләр үсә.

*Балалар парлашып, бер-бер артлы түгәрәк буйлап, жырлап баралар.
Дети, напевая, идут по кругу.
Бер-берләренә борылып, ярымчүгәлиләр.
Пары выполняют пружинистые полуприседания.*

Яфрак астына качып
Утыра алар посып.
Әйе шул, шулай шул –
Утыра алар посып.

*Малайлар – «гөмбәләр» чүгәләп, куллары белән битләрен каптыйлар.
Мальчики, присев, прячутся прикрыв лицо руками.
Кызлар малайлар тирәли әйләнеп йөриләр.
Девочки ходят вокруг мальчиков.*

Әйлән-бәйлән йөрибездә,
Күнел ачып уйныйбыз.
Әйе шул, шулай шул –
Күнел ачып уйныйбыз.

*Кулга-кул тотынышып, түгәрәк буйлап йөриләр.
Взявшись за руки, идут по кругу.
Ярымчүгәлиләр.
Выполняют пружинистые полуприседания.*

КАР БӨРТЕКЛӘРЕ ОЧА ТАНЕЦ СНЕЖИНОК

*Р. Гыйләҗева музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Р. Гилязовой*

*Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә
Обработка Ф. Зәлялютдиновой*

Andantino

Ак ма - мык - тай кар о - ча, ко - яш нур - ла - рын ко - ча.

Ә - йе шул, ә - йе шул - ко - яш нур - ла - рын ко - ча.

Балаларның кулларында кәгазьдән ясалган «кар бөртекләре».

В руках у детей «снежинки» из бумаги.

Ак мамыктай кар оча,
Кояш нурларын коча.
Әйе шул, әйе шул –
Кояш нурларын коча.

Балалар, аяк очында әңҗелчә йөгереп, түгәрәккә тезеләләр.

Дети легко бегут на носочках, образуя круг.

Куркытмасын салкын жил,
Кар бөртеге, бире кил!
Әйе шул, әйе шул –
Кар бөртеге бире кил!

Кулларын өскә күтәреп, як-якка селкиләр.

Качают поднятыми вверх руками.

Түгәрәк уртасына әңҗелалар.

Собираются в центр круга.

Жил тынды, аннан качты.
Әнже кар жиргә ятты.
Әйе шул, әйе шул –
Әнже кар жиргә ятты.

Кулларын өскә күтәреп, әйләнәләр.

Кружатся, поднимая руки.

Чүгәлиләр.

Приседают.

КУЯННАР БИЮЕ
ТАНЕЦ ЗАЙЧАТ

М. Әндәржәнова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова М. Андержановой

Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә
Обработка Ф. Залялютдиновой

Vivace

Киң я - лан - га ку - ян - нар бәй - рәм - гә жы - ел - ган - нар.

Ак и - тек - лә - рен ки - еп, би - и - ләр ма - тур и - теп.

Киң яланга куяннар
Бәйрәмгә жыелганнар.
Ак итекларен киеп,
Биеләр матур итеп.

*Куян костюмы кигән балалар чырышы алдына тезелеп
басалар.
Дети-«зайчики» выстраиваются перед ёлкой.*

Менә шулай сикереп,
Биеләр жиңел итеп.
Бер әйләнеп, бер чүгеп,
Тыпырдап, кызык итеп.

*Бер урында сикерәләр.
Легко подпрыгивают на двух ногах.
Бер урында әйләнеп сикерәләр.
Кружась, прыгают на месте.*

ФОНАРЬЛАР ФОНАРИКИ

Ф. Шаймарданова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Ф. Шаймардановой

Allegretto

mf

p

Andante

mp

Кыш ба - бай ба - ла - лар - га фо - нарь - лар бир - де.

Чыр - шы әй - лә - нә - сен - дә би - е - гез, ди - де.

Allegretto

mf

Ме - нә нин - ди, ме - нә нин - ди, ме - нә нин - ди фо - нарь - лар.

mp

Эй - лә - нә - ләр, эй - лә - нә - ләр, эй - лә - нә - ләр ба - ла - лар.

Кереш. Балалар кулларына фонарьлар тотып, чыршы алдына түгәрәккә тезеләләр.

Вступление. Дети встают в круг. В руках у них фонарики.

Кыш бабай балаларга
Фонарьлар бирде.
Чыршы әйләнәсендә
Биегез, диде.

*Балалар, фонарьлар тотып, бер-бер артлы
түгәрәк буйлап йөриләр.
Дети идут по кругу, держа фонарики в руках.*

Кушымта:

Менә нинди, менә нинди,
Менә нинди фонарьлар.
Әйләнәләр, әйләнәләр,
Әйләнәләр балалар.

*Фонарьларын күтәрәп, бер урында әйләнәләр.
Подняв фонарики, кружатся на месте.*

Фонарьларның утлары
Якты яналар.
Яшел чыршы янында
Бии балалар.

*Фонарьларын күтәрәп, уңга-сулга салмак кына
чайкыйлар.
Подняв фонарики, покачивают ими вправо-влево.*

Кушымта.

ЧЭЧЭКЛЭР БИЮЕ ТАНЕЦ ЦВЕТОВ

Ф. Фаизова музыкасы
Музыка Ф. Фаизовой

Allegretto

8-

Кызлар – «чэчэклэр».

1-4 тактлар. Кызлар, аяк очында йөгереп, түгэрәккә тезелэлэр.

5-6 тактлар. Кулларын күтэрэлэр, төшерэлэр.

7-8 тактлар. Берэрлэп, бер урында эйләнэлэр.

9-12 тактлар. 5-8 такттагы хәрәкәтләрне кабатлылар.

Девочки – «цветочки».

1-4 такты. Девочки бегут на носочках, образуя круг.

5-6 такты. Плавно поднимают и опускают руки.

7-8 такты. Кружатся на месте, по одному.

9-12 такты. Повторяют движения 5-8 тактов.

БИЮЛЕ УЕН ИЖАТЫ
ТАНЦЕВАЛЬНО-ИГРОВОЕ ТВОРЧЕСТВО

АПА БЕЛӘН БЕЗ – ДУСЛАР
МЫ С СЕСТРОЙ – ДРУЗЬЯ

Л. Шиһабетдинова музыкасы һәм сүзләре
Музыка и слова Л. Шигабутдиновой

Moderato

mf *poco rit.*

a tempo

mf

А - па бе - лән без - дус - лар. Тап - тык кы - зык у - ен - нар:

a tempo

mf

кур - чак - лар - ны би - е - тө - без, туп ши - кел - ле си - кер - тө - без.

Allegro, con agilita

mf *cresc.*

Апа белән без – дуслар.
 Таптык кызык уеннар:
 Курчакларны биетәбез,
 Туп шикелле сикертәбез.

Жырның эчтәлегенә карата уй-хисләрне, тәэсирләрне хәрәкәтләрдә эмоциональ чагылдырып күрсәтергә.
 Выразить своё видение содержания песни в выразительных движениях.

КУЯННАР БИЮЕ ТАНЕЦ ЗАЙЧАТ

Л. Хисмәтуллина музыкасы
 Музыка Л. Хисмәтуллиной

Brioso

Импровизацияле хәрәкәтләрдә тиешле уен образын сәнгатьле итеп күрсәтергә.
 В двигательных импровизациях передавать соответствующий игровой образ.

КЫРДАН КИЛӘ КЫШ БАБАЙ К НАМ ИДЕТ ДЕД МОРОЗ

И. Сәлахова сүзләре
Слова И. Салаховой

Ф. Шәймәрданова музыкасы
Музыка Ф. Шаймардановой

Andantino

f
Кыр-дан ки-лә Кыш ба-бай,

mp *f* *mf*

Detailed description: This system contains the first two staves of the musical score. The top staff is the vocal line, starting with a whole rest followed by a melodic phrase. The bottom staff is the piano accompaniment, featuring chords in the right hand and a rhythmic pattern in the left hand. Dynamics include *f*, *mp*, and *mf*.

Кыш ба-бай, Кыш ба-бай. Кы-зыл бо-рын, шук ба-бай, шук ба-бай, ме-нә шу-лай.

Detailed description: This system contains the next two staves. The vocal line continues with the lyrics. The piano accompaniment provides harmonic support. The system concludes with a double bar line.

Кереш

f

Detailed description: This system contains the first two staves of the 'Кереш' (Introduction) section. The piano accompaniment features chords in the right hand and a rhythmic pattern in the left hand. The dynamic is *f*.

8--4

Detailed description: This system contains the final two staves of the 'Кереш' section. The piano accompaniment continues with chords and a rhythmic pattern. The system ends with a double bar line and the number '8--4'.

Кырдан килә Кыш бабай, Кыш бабай, Кыш бабай.
Кызыл борын, шук бабай, шук бабай, менә шулай.

Кышкы урман юлыннан, юлыннан, юлыннан
Сикереп чыкты куян, куш куян – менә шулай.

Куянный куа аю, зур аю, зур аю.
Алпан-тилпән атлавы, атлавы – менә шулай.

Киде матур тункаен, тункаен, тункаен.
Төлке килә масаеп, масаеп – менә шулай.

Килеп керде Кыш бабай бәйрәмгә, бәйрәмгә,
Безнең әйлән-бәйләнгә, бәйләнгә – менә шулай.

Жырның эчтәлегә буенча, һәр персонажның хәрәкәтен сәнгатьле итеп күрсәтергә.

В разнообразных игровых образах выражать своё видение содержания песни.

СӨМБЕЛ СЮМБЕЛЬ

*С. Садыкова музыкасы
Музыка С. Садыковой*

Moderato

The musical score is written for piano in 2/4 time with a key signature of two sharps (D major). It is marked 'Moderato'. The first system consists of two staves. The right hand (treble clef) plays a melody with eighth and sixteenth notes, while the left hand (bass clef) provides a harmonic accompaniment with chords and eighth notes. The first ending is marked '1.' and the second ending is marked '2.'. The second system also consists of two staves. The right hand continues the melody, and the left hand continues the accompaniment. The second ending in the second system is marked 'rit.'.

Нәфис, салмак музыка характерын бию хәрәкәтләрендә чагылдырырга.

В двигательных импровизациях передавать нежный характер музыки.

ПАРЛЫ БИЮ ПАРНЫЙ ТАНЕЦ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Л. Шиһабетдинова эшкәртүендә
Обработка Л. Шигабутдиновой

Allegretto

The musical score is written for piano in 2/4 time, G major, and marked Allegretto. It consists of two systems. The first system contains four measures. The second system contains five measures, with the final two measures marked as first and second endings. The bass line provides a consistent eighth-note accompaniment throughout.

Күңелле, дэртле рухтагы татар бию көен бию хәрәкәтләрендә чагылдырырга.

Используя знакомые танцевальные движения, передать веселый, задорный характер татарской плясовой мелодии.

БӘРМӘ МУЗЫКА УЕН КОРАЛЛАРЫНДА УЙНАУ
ИГРА НА ДЕТСКИХ МУЗЫКАЛЬНЫХ ИНСТРУМЕНТАХ

ӘПИПӘ
АПИПА

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Р. Еникеева эшкәртүендә
Обработка Р. Еникеевой

Allegro

Шылтыравык

The musical score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of two systems. The first system includes a vocal line with rhythmic markings (x) and a piano accompaniment. The piano part has a treble and bass clef. The second system continues the piano accompaniment. Both systems feature first and second endings marked with '1.' and '2.' and repeat signs. The tempo is marked 'Allegro'.

БӘЛЛҮ
КОЛЫБЕЛЬНАЯ

Р. Ахиярова музыкасы
Музыка Р. Ахияровой

Andante

Кыңгырау

tr

1. 2.

1. 2.

ӘНІСӘ
АНИСА

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Р. Еникеева эшкәртүендә
Обработка Р. Еникеевой

Allegro

The musical score is written in 2/4 time and consists of three systems. The first system includes two percussion parts: 'Кашыклар' (Kashiqlar) and 'Шәлдәрле барабан' (Shelderle baraban), both marked with 'x' symbols. The piano accompaniment features a melody in the right hand and a bass line in the left hand. The second and third systems contain two first and second endings for both the percussion and piano parts. The piano part includes various rhythmic patterns, including eighth and sixteenth notes, and rests.

ШОМА БАС ПЛЯШИ ВЕСЕЛЕЙ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Р. Еникеева эшкартуенда
Обработка Р. Еникеевой

Allegro

The musical score is arranged in three systems. Each system contains two staves for percussion and two for piano accompaniment. The percussion parts are for 'Шылтыравык' (Shiltiravik) and 'Барабан' (Drum), both in 2/4 time. The piano accompaniment is in 2/4 time with a treble and bass clef. The first system shows the initial melody and accompaniment. The second system repeats the melody and accompaniment. The third system features a more complex rhythmic pattern for the percussion parts, with the piano accompaniment continuing the melody. The score concludes with a double bar line and repeat dots.

КУРА ЖИЛӘК МАЛИНА

Н. Арсланов сүзләре
Слова Н. Арсланова

Л. Шиһабетдинова музыкасы
Музыка Л. Шигабутдиновой

Moderato

Металлофон

Ку - ра жи - ләк — кы - зыл жи - ләк, ел - ма - еп то - ра, кө - леп.

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is for the metallophone, the middle for the vocal line, and the bottom for the piano accompaniment. The key signature has one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'Moderato'. The lyrics are: 'Ку - ра жи - ләк — кы - зыл жи - ләк, ел - ма - еп то - ра, кө - леп.'

Ку - ра жи - ләк тәм - ле бу - ла, үс - тер - сәң рә - тен бе - леп.

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is for the metallophone, the middle for the vocal line, and the bottom for the piano accompaniment. The key signature has one flat (Bb) and the time signature is 2/4. The tempo is marked 'Moderato'. The lyrics are: 'Ку - ра жи - ләк тәм - ле бу - ла, үс - тер - сәң рә - тен бе - леп.'

Кура жиләк – кызыл жиләк,
Елмаеп тора көлеп.
Кура жиләк тәмле була,
Үстерсәң рәтен белеп.

МУЗЫКАЛЬ-ДИДАКТИК УЕННАР
МУЗЫКАЛЬНО-ДИДАКТИЧЕСКИЕ ИГРЫ

КОШ ҺӘМ КОШЧЫКЛАР
ПТИЦА И ПТЕНЧИКИ

З. Ибраһимова эшкәртүендә
Обработка З. Ибрагимовой

Металлофон

Кош:

Чык - чы - рык, чык - чы - рык, чык - чы - рык, чык - чы - рык!

Кошчыклар:

Чык - чы - рык, чык - чы - рык, чык - чы - рык, чык - чы - рык!

Балалар ике төркемгә бүленеп утыралар: «кошлар» һәм «кошчыклар». Тәрбияче металлофонда яисә фортепианода уйнап жырлый. Әгәр көй беренче октава – *до* – да ишетелсә, «кошлар» оча, көй икенче октава – *до* – да ишетелсә, «кошчыклар» оча.

Дети сидят на стульях, разделившись на две группы: «птицы» и «птенчики». Воспитатель поёт и подыгрывает на металлофоне или на фортепиано. Если мелодия звучит на *до* – (*первая октава*) – летают «птицы», на звук *до* (*вторая октава*) – «птенчики».

КУРЧАК НИШЛИ? ЧТО ДЕЛАЕТ КУКЛА?

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Р. Сабитов эшкәртүендә
Обработка Р. Сабитова

Andante

mf

Andantino

1. 2.

Тәрбияче курчакны музыка ритмына туры китереп хәрәкәтләндерә. Уенны кабатлаганда, курчакны бала хәрәкәтләндерә.

Воспитатель держит в руках куклу. В соответствии с ритмом музыки кукла «шагает» или «бегаёт». При повторении игры куклу ведёт ребёнок.

ТАМЧЫ ТАМА КАПЕЛЬКИ

Татар халык жыры
Татарская народная песня

Р. Сабитов эшкәртүендә
Обработка Р. Сабитова

Moderato

Там, там, там - чы там, та - му - ың - ны я - ра - там.

Там-ган там-чы - лар - га ка - рап, мин жыр-лар-га я - ра - там. // я - ра - там.

Там, там, тамчы там,
Тамуыңны яратам.
Тамган тамчыларга карап,
Мин жырларга яратам.

Балалар, тәрбияче жырына кушылып, көйнең метрик «пульсын», аның үзгәрешен уң кулның бармак очы белән ритмик рәвештә сул кул учына бәрәп күрсәтәләр.

Дети сопровождают пение взрослого ритмичным постукиванием, указательным пальцем одной руки по ладони другой, передавая изменения метроритмической пульсации.

БЕЗГӘ КУНАКЛАР КИЛГӘН
К НАМ ГОСТИ ПРИШЛИ

Ф. Жәләлетдинова музыкасы
Музыка Ф. Залялютдиновой

КОШЧЫК
ПТИЧКА

Mosso

Musical score for the piece 'КОШЧЫК ПТИЧКА' (The Little Mousebird) in Mosso tempo. The score is written in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of two systems of piano accompaniment. The first system has four measures, and the second system has four measures. The melody is primarily in the right hand, featuring eighth and quarter notes with some slurs. The left hand provides a simple harmonic accompaniment with chords and single notes.

АЮ
МИШКА

Andante

Musical score for the piece 'АЮ МИШКА' (The Little Bear) in Andante tempo. The score is written in 4/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of two systems of piano accompaniment. The first system has four measures, and the second system has four measures. The melody is primarily in the right hand, featuring quarter and eighth notes. The left hand provides a simple harmonic accompaniment with chords and single notes.

Капма-каршы характердагы жәнлек образларын тасвирлаган хәрәкәтләрне, музыканың характерына туры китереп, тәэсирле һәм хисле итеп күрсәтәләр.

Передают в движениях контрастные музыкально-игровые образы, связывая их с средствами музыкальной выразительности и характером звучания.

**КӨЧЛЕ – ӘКРЕН
ГРОМКО – ТИХО**

*Р. Еникеева музыкасы
Музыка Р. Еникеевой*

Con moto

The musical score is written for piano in 2/4 time. It consists of three systems of two staves each. The first system begins with a forte (*f*) dynamic in the right hand and piano (*p*) in the left hand. The second system features a forte (*f*) dynamic in the right hand and piano (*p*) in the left hand. The third system features a piano (*p*) dynamic in the right hand and piano (*p*) in the left hand. The score includes various rhythmic patterns and dynamic markings throughout.

Балалар музыкаль эсәрдә күрсәтелгән динамик төсмерләргә (p-f) кул чабалар.

Дети хлопают в ладоши в соответствии с динамическими оттенками (p-f), указанными в пьесе.

АЮ БЕЛӘН КУРЧАК БИИ
МИШКА С КУКЛОЙ ПЛЯШУТ

Татар халык көе
Татарская народная мелодия

Р. Тимершина эшкәртүендә
Обработка Р. Тимершиной

Allegro vivace

The first system of musical notation is in 2/4 time and B-flat major. It features a treble and bass clef. The treble clef part starts with a quarter note G4, followed by eighth notes A4-B4, and then a series of eighth notes: C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The bass clef part starts with a quarter note G2, followed by a quarter note F2, and then a series of quarter notes: E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, E1. The system ends with a double bar line.

The second system continues the melody in the treble clef and accompaniment in the bass clef. The treble clef part has a dynamic marking of *p* (piano). It features a series of eighth notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The bass clef part has a dynamic marking of *f* (forte) and features a series of quarter notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1. The system ends with a double bar line.

The third system continues the melody in the treble clef and accompaniment in the bass clef. The treble clef part has a dynamic marking of *f* (forte) and features a series of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The bass clef part has a dynamic marking of *p* (piano) and features a series of quarter notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1. The system ends with a double bar line.

The fourth system continues the melody in the treble clef and accompaniment in the bass clef. The treble clef part has a dynamic marking of *p* (piano) and features a series of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4, F4, E4, D4, C4. The bass clef part has a dynamic marking of *f* (forte) and features a series of quarter notes: G2, F2, E2, D2, C2, B1, A1, G1. The system ends with a double bar line.

Балалар хәрәкәтләренә музыка характерына туры китереп башкаралар.

Дети выполняют движения в соответствии с характером музыки.

**КЫСКАЧА МУЗЫКАЛЬ СУЗЛЕК
КРАТКИЙ МУЗЫКАЛЬНЫЙ СЛОВАРЬ**

<i>Термины</i>	<i>Произношение</i>	<i>Значение на русском языке</i>	<i>Значение на татарском языке</i>
Adagio	Адажио	медленно, спокойно	тыныч, ашыкмыйча
Adagio cantabile	Адажио кантабиле	спокойно, певуче	ашыкмыйча, моңлы итеп
Adagio molto	Адажио мольто	очень медленно	бик экрен
Allegretto	Аллегрэтто	оживлённо	дэртле
Allegretto giocoso	Аллегрэтто джокозо	игриво, шуточно	шук, шаян
Allegro	Аллегро	скоро, живо	тиз, кызу
Allegro moderato	Аллегро модэрато	умеренно скоро	уртача тизлектэ
Allegro non troppo	Аллегро нон троппо	не слишком быстро	уртача тизлектэ
Andante	Андантэ	не спеша, неторопливо	ашыкмыйча
Andantino	Андантино	немного скорее, чем анданте	салмак, хис белэн
Andantino assai	Андантино ассай	весьма подвижно	шактый хэрэкэтчэн
Brioso	Бриозо	живо, весело	житез, күнелле
Cantabile	Кантабиле	певуче	моңлы итеп
Con moto	Кон мото	подвижно	житез
Dolce	Дольчэ	нежно	назлы
Expression	Экспрэсьон	выразительно	тээсирле
Largo	Ларго	широко, величаво	иркен
Leger	Лежэ	легко, непринужденно	жиңел, иркен
Leggiero	Леджьеро	легко	жиңел
Lento	Ленто	медленно	салмак
Lesto	Лесто	быстро, бегло, ловко	житез
Lourdeur	Лурдэр	тяжело	авыр
Lustig	Люстих	весело	күнелле
Marciale	Марчиале	маршеобразно	марш рэвешендэ
Moderato	Модэрато	умеренно, сдержанно	уртача тизлектэ
Mosso	Моссо	подвижно, оживлённо	дэртле, хис белэн
Pesante	Пэзантэ	тяжело	авыр
Placido	Плачидо	спокойно, тихо	экрен, тыныч
Presto	Прэсто	быстро	житез
Risoluto	Ризолүто	решительно	кыю
Rubato marcato	Рубато маркато	указание вольно обращаться с темпом для выразительности, делая ударение на каждой ноте	иркен темпта, һәрбер нотага басым ясап
Sostenuto	Состэнуто	сдержанно	тыенкы
Tempo di marcia	Тэмпо	в темпе марша	марш темпында
Tempo di valse	Тэмпо	в темпе вальса	вальс темпында
Vigorouso	Вигорозо	смело, бодро	кыю, дэртле
Vivace	Виваче	довольно живо	үтэ тиз
Vivo	Виво	живо	тиз

**ЭЧТӨЛЕК
СОДЕРЖАНИЕ**

Кереш сүз.....	5	Сүзсез жыр. <i>Татар халык көе, А. Вәлиуллин эшкәртүендә</i>	25
Предисловие.....	5	Песня без слов. <i>Татарская народная мелодия, обработка А. Валиуллина</i>	25
Музыка тыңлау Слушание музыки			
Әпипә. <i>Татар халык көе, Ю. Виноградов эшкәртүендә</i>	13	Бию. <i>А. Вәлиуллин музыкасы</i>	26
Апипа. <i>Татарская народная мелодия, обработка Ю. Виноградова</i>	13	Пляска. <i>Музыка А. Валиуллина</i>	26
Курчаклар маршы. <i>Р. Еникеев музыкасы</i>	14	Ялгыз бию. <i>Татар халык көе, А. Ключарев эшкәртүендә</i>	27
Марш кукол. <i>Музыка Р. Еникеева</i>	14	Сольный танец. <i>Татарская народная мелодия, обработка А. Ключарева</i>	27
Йокла инде, курчагым. <i>М. Имашев музыкасы, Ә. Бикчәнтәева сүзләре, Р. Еникеева эшкәртүендә</i>	15	Куян бие. <i>Р. Еникеев музыкасы</i>	27
Спи, моя кукла. <i>Музыка М. Имашева, слова А. Бикчентаевой, обработка Р. Еникеевой</i>	15	Танец зайчика. <i>Музыка Р. Еникеева</i>	27
Бишек жыры. <i>Татар халык жыры, Р. Тимершина эшкәртүендә</i>	16	Аю бие. <i>Р. Еникеев музыкасы</i>	28
Колыбельная... <i>Татарская народная песня, обработка Р. Тимершиной</i>	16	Танец мишки. <i>Музыка Р. Еникеева</i>	28
Бишек жыры. <i>З. Хәбибуллин музыкасы</i>	17	Кыш. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы, Ж. Тәрҗеманов сүзләре</i>	28
Колыбельная. <i>Музыка З. Хәбибуллина</i>	17	Зима. <i>Музыка Ф. Залялутдиновой, слова Дж. Тарджеманова</i>	28
Балалар бакчасында. <i>Н. Зарипова музыкасы, Н. Гәйсин сүзләре</i>	18	Кыш бабай жыры. <i>Л. Шиһабетдинова музыкасы, Г. Зәйнашева сүзләре</i>	30
В детском саду. <i>Музыка Н. Зариповой, слова Н. Гәйсина</i>	18	Песня Деда Мороза. <i>Музыка Л. Шиһабутдиновой, слова Г. Зәйнашевой</i>	30
Безнең әни. <i>Л. Шиһабетдинова музыкасы, Ф. Рахимголова сүзләре</i>	20	Буран. <i>М. Мозаффаров музыкасы, Ә. Ерикәй сүзләре</i>	32
Наша мама. <i>Музыка Л. Шиһабутдиновой, слова Ф. Рахимголовой</i>	20	Метель. <i>Музыка М. Музафарова, слова А. Ерикәея</i>	32
Көз. <i>Р. Еникеева музыкасы, К. Нәҗми сүзләре</i>	22	Буранлы көн. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы</i>	33
Осень. <i>Музыка Р. Еникеевой, слова К. Надҗми</i>	22	Снежная буря. <i>Музыка Ф. Шәймәрдановой</i>	33
Яңгыр. <i>Л. Хисмәтуллина музыкасы</i>	23	Марш. <i>И. Шәмсетдинов музыкасы</i>	34
Дождик. <i>Музыка Л. Хисмәтуллиной</i>	23	Марш. <i>Музыка И. Шәмсутдинова</i>	34
Көзге яңгыр. <i>Р. Латыйпов музыкасы, Л. Лерон сүзләре</i>	24	Марш. <i>А. Монасыйпов музыкасы</i>	35
Осенний дождик. <i>Музыка Р. Латыйпова, слова Л. Лерона</i>	24	Марш. <i>Музыка А. Монасыйпова</i>	35
		Шук малай. <i>Ә. Шәрәфиев музыкасы</i>	36
		Озорной мальчик. <i>Музыка А. Шарафиева</i>	36
		Өммегөлсем. <i>Татар халык көе, Ф. Фәйзова эшкәртүендә</i>	37
		Эммегульсюм. <i>Татарская народная мелодия, обработка Ф. Фаизовой</i>	37

Шаян кыз. <i>Н. Жиһанов музыкасы</i>	38	Ат булып уйнау. <i>Ф. Әхмәтов музыкасы</i>	54
Резвушка. <i>Музыка Н. Жиганова</i>	38	Игра в лошадки. <i>Музыка Ф. Ахметова</i>	54
Дәү әнигә күчтәнәч. <i>Т. Вафина музыкасы,</i> <i>Ш. Галиев сүзләре</i>	39	Кәккүк жыры. <i>Н. Зарипова музыкасы, Г. Таһирова</i> <i>сүзләре</i>	55
Подарок для бабушки. <i>Музыка Т. Вафиной, слова</i> <i>Ш. Галиева</i>	39	Песня кукушки. <i>Музыка Н. Зариповой, слова</i> <i>Г. Тагировой</i>	55
Тамчылар бии. <i>А. Батыршин музыкасы, З. Нури</i> <i>сүзләре</i>	41	Жырлау Пение	
Танец капелек. <i>Музыка А. Батыршина, слова</i> <i>З. Нури</i>	41	Музыкаль ишетү һәм тавыш үстерү күнегүләре	
Яз. <i>Р. Ахиярова музыкасы, Г. Рахманколы</i> <i>сүзләре</i>	42	Упражнения для развития слуха и голоса	56
Весна. <i>Музыка Р. Ахияровой, слова Г. Рахман-</i> <i>колы</i>	42	Чәбәк-чәбәк. <i>Р. Гатина, Ф. Батыршина музыкасы</i> <i>һәм сүзләре, Г. Гыйләжәтдинова эшкәртүендә</i>	56
Шаян этәчләр. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы</i>	43	Ладушки-ладушки. <i>Музыка и слова Р. Гатиной,</i> <i>Ф. Батыршиной, обработка Г. Гилязутдиновой</i> ..	56
Озорные петушки. <i>Музыка Ф. Шаймардановой</i>	43	Сәгать. <i>Г. Гыйләжәтдинова музыкасы һәм</i> <i>сүзләре, Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә</i>	56
Песи. <i>М. Мозаффаров музыкасы, Ә. Ерикәй</i> <i>сүзләре</i>	44	Часы.. <i>Музыка и слова Г. Гилязутдиновой, обра-</i> <i>ботка Ф. Залялютдиновой</i>	56
Кошка. <i>Музыка М. Музафарова, слова</i> <i>А. Ерикәя</i>	44	Су. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы, Б. Рәхмәт</i> <i>сүзләре</i>	57
Нәни көдрәш. <i>Р. Ахиярова музыкасы</i>	46	Водичка. <i>Музыка Ф. Залялютдиновой, слова</i> <i>Б. Рахмата</i>	57
Маленький пудель. <i>Музыка Р. Ахияровой</i>	46	Әлли-бәлли бәү. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы,</i> <i>татар халык сүзләре</i>	58
Каз бәбкәләре. <i>Ә. Бакиров музыкасы,</i> <i>Ә. Бикчәнтәева сүзләре</i>	47	Баю-баю. <i>Музыка Ф. Залялютдиновой, слова на-</i> <i>родные</i>	58
Гусята. <i>Музыка А. Бакирова, слова</i> <i>А. Бикчәнтаевой</i>	47	Барабан. <i>Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова музыкасы</i> <i>һәм сүзләре</i>	58
Карлыгач. <i>Р. Еникеева музыкасы, Г. Тукай сүз-</i> <i>ләре</i>	49	Барабан. <i>Музыка и слова Н. Бакиевой, З. Шайхут-</i> <i>диновой</i>	58
Ласточка. <i>Музыка Р. Еникеевой, слова Г. Тукая</i>	49	Дәү әнигә. <i>Н. Мөхәтдинова музыкасы, Р. Вәлиева</i> <i>сүзләре</i>	59
Усал малай. <i>Р. Зарипов музыкасы</i>	51	К бабушке. <i>Музыка Н. Мухутдиновой, слова</i> <i>Р. Валиевой</i>	59
Сердитый мальчик. <i>Музыка Р. Зарипова</i>	51	Яңгыр, яу! <i>Балалар фольклорыннан, Н. Бакиева</i> <i>эшкәртүендә</i>	59
Үжәтлек. <i>Р. Еникеев музыкасы</i>	51	Дождик, лей! <i>Из детского фольклора, обработка</i> <i>Н. Бакиевой</i>	59
Упрямство. <i>Музыка Р. Еникеева</i>	51	Кояш, чык! <i>Балалар фольклорыннан, Р. Зарипов</i> <i>эшкәртүендә</i>	60
Наза йөри бакчада. <i>Р. Еникеев музыкасы,</i> <i>Ж. Дәрзаманов сүзләре</i>	52	Выгляни, солнышко!. <i>Из детского фольклора,</i> <i>обработка Р. Зарипова</i>	60
В саду. <i>Музыка Р. Еникеева, слова Дж. Дар-</i> <i>заманова</i>	52		
Бал корты. <i>И. Шәмсетдинов музыкасы,</i> <i>Ж. Тәржәманов сүзләре</i>	53		
Пчелка.. <i>Музыка И. Шамсутдинова, слова</i> <i>Дж. Тарджеманова</i>	53		

Чебиләрем. <i>Л.Шиһабетдинова музыкасы, Ж. Дәрзаман сүзләре</i>	60	Тукран. <i>З. Гыйбадулла музыкасы, Р. Хафизова сүзләре</i>	76
Цыплята. <i>Музыка Л.Шигабутдиновой, слова Дж. Дарзамана</i>	60	Дятел. <i>Музыка З. Гибадуллы, слова Р. Хафизовой</i> ... 76	
Кәккүк. <i>Н. Бакиева музыкасы һәм сүзләре</i>	61	Мәче, кил юышырга. <i>Р. Еникеева музыкасы, Н. Гайсин сүзләре</i>	77
Кукушка. <i>Музыка и слова Н. Бакиевой</i>	61	Помоги мне, кошечка. <i>Музыка Р.Еникеевой, слова Н. Гайсина</i>	77
Жырлар			
Песни			
Тату бармаклар. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы, татар халык сүзләре</i>	62	Тәп-тәп. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы, Р. Вәлиева сүзләре</i>	78
Дружные пальчики. <i>Музыка Ф. Залялютдиновой, слова народные</i>	62	Топ-топ. <i>Музыка Ф. Шаймардановой, слова Р. Валиевой</i>	78
Бәйрәмгә барабыз. <i>Г. Гыйләжәтдинова музыкасы, Н. Бакиева сүзләре</i>	64	Яз килә. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы, Ш. Галиев сүзләре</i>	79
На праздник. <i>Музыка Г. Гилязутдиновой, слова Н. Бакиевой</i>	64	Весна идёт. <i>Музыка Ф. Шаймардановой, слова Ш. Галиева</i>	79
Тек-тек. <i>Т. Вафина музыкасы, Г. Вафина сүзләре</i>	65	Тамчылар. <i>Г. Гәрәева музыкасы һәм сүзләре, Р. Тимершина эшкәртүендә</i>	80
Тик-так. <i>Музыка Т. Вафиной, слова Г. Вафиной</i>	65	Капельки. <i>Музыка и слова Г. Гараевой, обработка Р. Тимершиной</i>	80
Көз килде. <i>Л. Шиһабетдинова музыкасы, Ә. Ерикәй сүзләре</i>	67	Чебиләр. <i>Л. Шиһабетдинова музыкасы, М. Хөсәен сүзләре</i>	81
Осень наступила. <i>Музыка Л. Шигабутдиновой, слова А. Ерикя</i>	67	Цыплята. <i>Музыка Л. Шигабутдиновой, слова М. Хусаина</i>	81
Әнием. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы, Р. Гыйләжәва сүзләре</i>	68	Әтәчкәй. <i>Р. Гыйләжәтдинова музыкасы, Р. Гыйләжәва сүзләре, Р. Тимершина эшкәртүендә</i>	83
Мамочка. <i>Музыка Ф. Залялютдиновой, слова Р. Гилязовой</i>	68	Петушок. <i>Музыка Р. Гилязутдиновой, слова Р. Гилязовой, обработка Р. Тимершиной</i>	83
Бакчабыз. <i>Г. Гәрәева музыкасы һәм сүзләре, Р. Тимершина эшкәртүендә</i>	69	Жыр ижаты.	
Наш сад. <i>Музыка и слова Г. Гараевой, обработка Р. Тимершиной</i>	69	Песенное творчество	
Кышкы жыр. <i>Г. Гәрәева музыкасы һәм сүзләре, Р. Тимершина эшкәртүендә</i>	71	Исемен ничек? <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы</i>	85
Зимняя песенка. <i>Музыка и слова Г. Гараевой, обработка Р. Тимершиной</i>	71	Как тебя зовут? <i>Музыка Ф. Залялютдиновой</i>	85
Чыршы. <i>Ф. Фәизова музыкасы, Н. Гайсин сүзләре</i>	73	Әлли-бәлли. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы, татар халык сүзләре</i>	85
Ёлка. <i>Музыка Ф. Фаизовой, слова Н. Гайсина</i>	73	Бай-бай. <i>Музыка Ф. Залялютдиновой, слова народные</i>	85
Безнең чыршы. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы һәм сүзләре</i>	75	Тукран. <i>Н. Бакиева музыкасы, татар халык сүзләре</i>	86
Наша ёлка. <i>Музыка и слова Ф. Шаймардановой</i>	75	Дятел. <i>Музыка Н. Бакиевой, слова народные</i>	86
		Куян. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы һәм сүзләре</i> ... 87	
		Зайчик. <i>Музыка и слова Ф. Залялютдиновой</i>	87

Әтәч. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы, Г. Лотфи сүзләре</i>	87
Петушок. <i>Музыка Ф. Залялютдиновой, слова Г. Лотфи</i>	87
Урманда бәйрәм. <i>Н. Мөхетдинова музыкасы, Р. Валиева сүзләре</i>	88
Праздник в лесу. <i>Музыка Н. Мухутдиновой, слова Р. Валиевой</i>	88
Без уйныйбыз. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы, татар халык сүзләре</i>	88
Мы играем. <i>Музыка Ф. Залялютдиновой, слова народные</i>	88

Музыкаль-ритмик хәрәкәтләр
Музыкально-ритмические движения

Уен күнегүләре
Игровые упражнения

Чәбәкәй. <i>Р. Ахиярова музыкасы, Х. Халиков сүзләре</i>	89
Ладушки. <i>Музыка Р. Ахияровой, слова Х. Халикова</i>	89
Йөрибезд. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы</i>	91
Ходим. <i>Музыка Ф. Шаймардановой</i>	91
Күңелле. <i>А. Монасыпов музыкасы</i>	91
Весело. <i>Музыка А. Монасыпова</i>	91
Йөгәрдек. <i>А. Монасыпов музыкасы. (Этюд)</i>	92
Побежали. <i>Музыка А. Монасыпова. (Этюд)</i>	92
Марш. <i>Л. Шиһабетдинова музыкасы</i>	92
Марш. <i>Музыка Л. Шигабутдиновой</i>	92
Куллар өчен күнегү. <i>Л. Хисмәтуллина музыкасы</i>	93
Упражнение для рук. <i>Музыка Л. Хисматуллиной</i>	93
Атлыйбыз һәм йөгәрәбез. <i>Н. Бакиева, З. Шәйхетдинова музыкасы һәм сүзләре</i>	94
Шаг и бег. <i>Музыка и слова Н. Бакиевой, З. Шайхутдиновой</i>	94
Баскычтан – баскычка. <i>Р. Еникеева музыкасы</i>	95
Через ступеньки. <i>Музыка Р. Еникеевой</i>	95
Кошлар оча (өзек). <i>И. Сафин музыкасы</i>	96
Птички летят (отрывок). <i>Музыка И. Сафина</i>	96
Марш. <i>Ә. Шәрәфиев музыкасы</i>	97
Марш. <i>Музыка А. Шарафиева</i>	97

Паровоз. <i>Р. Ахиярова музыкасы</i>	98
Паровоз. <i>Музыка Р. Ахияровой</i>	98
Чәчәкләр белән күнегү. <i>Л. Шиһабетдинова музыкасы</i>	99
Упражнение с цветами. <i>Музыка Л. Шигабутдиновой</i>	99
Ат. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы</i>	100
Лошадка. <i>Музыка Ф. Шаймардановой</i>	100

Этюд-драматизацияләр
Этюды-драматизации

Мәче балалары. <i>Р. Зарипов музыкасы</i>	101
Котятка. <i>Музыка Р. Зарипова</i>	101
Күк күгәрчен. <i>Татар халык көе, М. Мозаффаров эшкәртүендә</i>	102
Сизый голубь. <i>Татарская народная мелодия, обработка М. Музафарова</i>	102
Аю баласы. <i>Ә. Шәрәфиев музыкасы</i>	102
Медвежонок. <i>Музыка А. Шарафиева</i>	102
Куяннар һәм төлке. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы</i>	103
Зайчики и лиса. <i>Музыка Ф. Шаймардановой</i>	103
Чыпчыклар. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы</i>	104
Воробушки. <i>Музыка Ф. Шаймардановой</i>	104
Чебиләр зарядкасы. <i>Л. Хәйретдинова музыкасы. М. Фәйзуллина сүзләре, Г. Беляева эшкәртүендә</i> ...	105
Зарядка цыплят. <i>Музыка Л. Хайрутдиновой, слова М. Файзуллиной, обработка Г. Беляевой</i>	105
Самолёт. <i>Р. Зарипов музыкасы</i>	107
Самолёт. <i>Музыка Р. Зарипова</i>	107

Уеннар
Игры

Кояш һәм яңгыр. <i>Т. Вафина музыкасы, Г. Вафина сүзләре</i>	108
Солнышко и дождик. <i>Музыка Т. Вафиной, слова Г. Вафиной</i>	108
Туп-туп, тубыбыз. <i>Л. Шиһабетдинова музыкасы, Ә. Бикчәнтәева сүзләре</i>	110
Мой мячик. <i>Музыка Л. Шигабутдиновой, слова А. Бикчентаевой</i>	110

Кыңгырау. <i>Т.Вафина музыкасы, Ф. Миңнебаева сүзләре</i>	112	Бөжәкләр. <i>Т.Вафина музыкасы, Г.Вафина сүзләре</i> . 126	
Колокольчик. <i>Музыка Т.Вафиной, слова Ф. Миннебаевой</i>	112	Жуки. <i>Музыка Т. Вафиной, слова Г. Вафиной</i>	126
Карусель. <i>Р. Гатина, Ф. Батыршина музыкасы һәм сүзләре, Р. Гыйләжәтдинова эшкәртүендә</i> ..	113	Эзлә. <i>В.Валиева музыкасы һәм сүзләре, Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә</i>	128
Карусель. <i>Музыка и слова Р. Гатиной, Ф. Батыршиной, обработка Р. Гилязутдиновой</i>	113	Ищи. <i>Музыка и слова В. Валиевой, обработка Ф. Залялютдиновой</i>	128
Кар бөртекләр. <i>Р. Гатина, Ф. Батыршина музыкасы һәм сүзләре, Г. Гыйләжәтдинова эшкәртүендә</i>	114	Яңгыр. <i>Р. Гатина, Ф. Батыршина музыкасы һәм сүзләре, Г. Гыйләжәтдинова эшкәртүендә</i>	130
Снежинки. <i>Музыка и слова Р. Гатиной, Ф. Батыршиной, обработка Г. Гилязутдиновой</i>	114	Дождик. <i>Музыка и слова Р. Гатиной, Ф. Батыршиной, обработка Г. Гилязутдиновой</i>	130
Шылтыравыклар белән уен. <i>Татар халык көе, Л. Шиһабетдинова эшкәртүендә</i>	115	Түгәрәк уеннары һәм биоләр Хороводы и пляски	
Игра с погремушками. <i>Татарская народная мелодия, обработка Л. Шигабутдиновой</i>	115	Нәниләр. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы, М. Әндәржәнова сүзләре</i>	132
Курчак белән уен. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы</i>	116	Малыши. <i>Музыка Ф. Шаймардановой, слова М. Андержановой</i>	132
Игра с куклой. <i>Музыка Ф. Шаймардановой</i>	116	Бию. <i>Ж. Фәйзи музыкасы</i>	133
Бу куйанга ни булган? <i>Л. Хисмәтуллина музыкасы, татар халык сүзләре</i>	117	Танец. <i>Музыка Дж. Файзи</i>	133
Что случилось с зайчиком? <i>Музыка Л. Хисматуллиной, слова народные</i>	117	Яфрак бәйрәме. <i>Р. Еникеева музыкасы, Л. Лерон сүзләре</i>	134
Аткаем. <i>Р. Гатина, Ф. Батыршина музыкасы һәм сүзләре, Р. Гыйләжәтдинова эшкәртүендә</i>	119	Праздник листьев. <i>Музыка Р. Еникеевой, слова Л. Лерона</i>	134
Моя лошадка. <i>Музыка и слова Р. Гатиной, Ф. Батыршиной, обработка Г. Гилязутдиновой</i> ..	119	Көз белән балалар жыры. <i>Г. Гәрәева музыкасы һәм сүзләре, Р. Еникеева эшкәртүендә</i>	136
Песи һәм чыпчыклар. <i>М. Әндәржәнова музыкасы һәм сүзләре, Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә</i>	120	Разговор с осенью. <i>Музыка и слова Г. Гараевой, обработка Р. Еникеевой</i>	136
Кот и воробушки. <i>Музыка и слова М. Андержановой, обработка Ф. Залялютдиновой</i>	120	Яфраклар белән бию. <i>Т. Вафина музыкасы</i>	137
Аю баласы. <i>Ф. Әбүбәкерев музыкасы, Н. Исәнбәт сүзләре</i>	122	Танец с листочками. <i>Музыка Т. Вафиной</i>	137
Медвежонок. <i>Музыка Ф. Абубакирова, слова Н. Исәнбета</i>	122	Шылтыравыклар белән бию. <i>Татар халык көе, Л. Шиһабетдинова эшкәртүендә</i>	138
Качышлы уены.....	124	Пляска с погремушками. <i>Татарская народная мелодия, обработка Л. Шигабутдиновой</i>	138
Прятки.....	124	Кыш бабай белән күмәк жыр. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы, М. Әндәржәнова сүзләре</i>	139
Бию. <i>Татар халык көе, Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә</i>	124	Дед Мороз и дети. <i>Музыка Ф. Шаймардановой, слова М. Андержановой</i>	139
Пляска. <i>Татарская народная мелодия, обработка Ф. Залялютдиновой</i>	124	Бөтерчек. <i>Татар халык көе, Л. Шиһабетдинова эшкәртүендә</i>	140
Нәниләрәм, сез кайда? <i>Н. Зарипова музыкасы, К. Закирова сүзләре</i>	124	Волчок. <i>Татарская народная мелодия, обработка Л. Шигабутдиновой</i>	140
Малыши, вы где? <i>Музыка Н. Зариповой, слова К. Закировой</i>	124		

Ай матур, гөл генә. <i>Татар халык көе, Р. Еникеева эшкәртүендә</i>	141
В цветущем саду. <i>Татарская народная мелодия, обработка Р. Еникеевой</i>	141
Курчаклар белән бию. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы</i>	142
Танец с куклами. <i>Музыка Ф. Шаймардановой</i>	142
Кыю бас. <i>Н. Бакиева музыкасы һәм сүзләре</i>	143
Попляши. <i>Музыка и слова Н. Бакиевой</i>	143
Бию. <i>Татар халык көе, Н. Мөхетдинова эшкәртүендә</i>	143
Пляска. <i>Татарская народная мелодия, обработка Н. Мухутдиновой</i>	143
Парлы бию. <i>Татар халык көе, Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә</i>	144
Пляска парами. <i>Татарская народная мелодия, обработка Ф. Залялютдиновой</i>	144
Төсле яулыклар. <i>Татар халык көе, Р. Гатина, Ф. Батыршина сүзләре, Р. Еникеева эшкәртүендә</i>	145
Разноцветные платочки. <i>Татарская народная мелодия, слова Р. Гатиной, Ф. Батыршиной, обработка Р. Еникеевой</i>	145
Татарча бию. <i>Татар халык көе. Л. Шиһабетдинова эшкәртүендә</i>	146
Татарский танец. <i>Татарская народная мелодия, обработка Л. Шигабутдиновой</i>	146
Дусларым бар. <i>Л. Хисмәтуллина музыкасы һәм сүзләре</i>	147
Мои друзья. <i>Музыка и слова Л. Хисматуллиной</i>	147
Болында. <i>Татар халык жырлары, Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә</i>	149
На лугу. <i>Татарская народная песня, обработка Ф. Залялютдиновой</i>	149
Кара-каршы бию. <i>Ф. Фәйзова музыкасы</i>	150
Парный танец. <i>Музыка Ф. Фаизовой</i>	150
Без жиләккә барабыз. <i>М. Әндәрҗанова музыкасы һәм сүзләре, Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә</i>	151
По ягоды. <i>Музыка и слова М. Андержановой, обработка Ф. Залялютдиновой</i>	151

Характерлы биюләр
Характерные танцы

Гөмбәләр биюе. <i>Г. Гыйләҗетдинова музыкасы һәм сүзләре</i>	153
Танец грибов. <i>Музыка и слова Г. Гилязутдиновой</i> .	153
Кар бөртекләре оча. <i>Р. Гыйләҗева музыкасы һәм сүзләре, Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә</i>	154
Танец снежинок. <i>Музыка и слова Р. Гилязовой, обработка Ф. Залялютдиновой</i>	154
Куяннар биюе. <i>М. Әндәрҗанова музыкасы һәм сүзләре, Ф. Жәләлетдинова эшкәртүендә</i>	155
Танец зайчат. <i>Музыка и слова М. Андержановой, обработка Ф. Залялютдиновой</i>	155
Фонарьлар. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы һәм сүзләре</i>	156
Фонарики. <i>Музыка и слова Ф. Шаймардановой</i>	156
Чәчәкләр биюе. <i>Ф. Фәйзова музыкасы</i>	158
Танец цветов. <i>Музыка Ф. Фаизовой</i>	158

Биюле уен ижаты
Танцевально-игровое творчество

Апа белән без – дуслар. <i>Л. Шиһабетдинова музыкасы һәм сүзләре</i>	159
Мы с сестрой – друзья. <i>Музыка и слова Л. Шигабутдиновой</i>	159
Куяннар биюе. <i>Л. Хисмәтуллина музыкасы</i>	160
Танец зайчат. <i>Музыка Л. Хисматуллиной</i>	160
Кырдан килә Кыш бабай. <i>Ф. Шәймәрданова музыкасы, И. Сәлахова сүзләре</i>	161
К нам идет Дед Мороз. <i>Музыка Ф. Шаймардановой, слова И. Салаховой</i>	161
Сөмбел. <i>С. Садыкова музыкасы</i>	162
Сюмбель. <i>Музыка С. Садыковой</i>	162
Парлы бию. <i>Татар халык көе, Л. Шиһабетдинова эшкәртүендә</i>	163
Парный танец. <i>Татарская народная мелодия, обработка Л. Шигабутдиновой</i>	163

**Бәрмә музыка уен
коралларында уйнау
Игра на детских
музыкальных инструментах**

Әпипә. <i>Татар халык көе, Р. Еникеева эшкәртүендә</i>	164
Апипа. <i>Татарская народная мелодия, обработка Р. Еникеевой</i>	164
Бәллү. <i>Р. Ахиярова музыкасы</i>	165
Колыбельная. <i>Музыка Р. Ахияровой</i>	165
Әнисә. <i>Татар халык көе, Р. Еникеева эшкәртүендә</i>	166
Аниса. <i>Татарская народная мелодия, обработка Р. Еникеевой</i>	166
Шома бас. <i>Татар халык көе, Р. Еникеева эшкәртүендә</i>	167
Пляши веселей. <i>Татарская народная мелодия, обработка Р. Еникеевой</i>	167
Кура жиләк. <i>Л. Шиһабетдинова музыкасы, Н. Арсланов сүзләре</i>	168
Малина. <i>Музыка Л. Шигабутдиновой, слова Н. Арсланова</i>	168

**Музыкаль-дидактик уеннар
Музыкально-дидактические игры**

Кош һәм кошчыклар. <i>З. Ибраһимова эшкәртүендә</i>	169
Птица и птенчики. <i>Обработка З. Ибрагимовой</i>	169
Курчак нишли? <i>Татар халык көе, Р. Сабитов эшкәртүендә</i>	170
Что делает кукла? <i>Татарская народная мелодия, обработка Р. Сабитова</i>	170
Тамчы тама. <i>Татар халык жьыры, Р. Сабитов эшкәртүендә</i>	171
Капельки. <i>Татарская народная мелодия, обработка Р. Сабитова</i>	171
Безгә кунаклар килгән.....	172
Кошчык. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы</i>	172
Аю. <i>Ф. Жәләлетдинова музыкасы</i>	172
К нам гости пришли.....	172
Птичка. <i>Музыка Ф. Залялютдиновой</i>	172
Мишка. <i>Музыка Ф. Залялютдиновой</i>	172
Көчле – әкрән. <i>Р. Еникеева музыкасы (Әйдә, бишк)</i> .	173
Громко – тихо. <i>Музыка Р. Еникеевой (Давай, станцуюем)</i>	173
Аю белән курчак бии. <i>Татар халык көе, Р. Тимершина эшкәртүендә</i>	174
Мишка с куклой пляшут. <i>Татарская народная мелодия, обработка Р. Тимершиной</i>	174
Кыскача музыкаль сүзлек.....	175
Краткий музыкальный словарь.....	175

ISMN 979-0-9003340-0-8



ШИРЕ КРУГ / ЯСЫЙК МАТУР ТҮГӘРӘК

Учебно-методическое пособие
серии «Музыка в детском саду»

Книга третья

(на татарском и русском языках)

Авторы-составители: *З.Г. Ибрагимова, Г.Р. Гилязудинова,
Ф.Дж. Залялютдинова*

Редактор: *Альфия Хадеева*

Компьютерный набор нотного текста: *Наиля Мухутдинова*

Технический редактор, художественное оформление, вёрстка: *Азат Яшар*

Корректор: *Фирая Маликова*

Ответственный редактор: *Рустам Сарваров*

+ 3 Знак информационной продукции согласно ФЗ от 29.12.2010 г. № 436-ФЗ

Подписано в печать 17.09.2021. Формат 60×90¹/₈.
Гарнитура «Times». Офсетная печать. Усл. печ. л. 23,0.
Тираж 1000 экз. Заказ

ООО «Халкыбыз мирасы»
Казань, ул. Спортивная, 33, офис 1
Тел. 8(843) 246-2-246, 89046-746-246
<http://aksu.tatar>
e-mail: 2959308@mail.ru